Alpha Books biên soạn

mưu hèn kế bẩn nơi công sở

và những cách thức đánh bại chúng

NHÀ XUẤT BẢN LAO ĐỘNG - XÃ HỘI alphabooks®

MƯU HÈN KẾ BẨN NƠI CÔNG SỞ

Alpha Books biên soạn

mưu hèn kế bẩn nơi công sở

alphabooks

Tác giả: **Alphabooks biên**

soạn

Công ty phát hành: **Alphabooks**

Nhà xuất bản: **NXB Lao Động Xã Hội**

Trọng lượng vận chuyển: **300 g**

Kích thước: **13 x 20.5 cm**

Số trang: **288**

Ngày xuất bản: **01/2012**

Giá bìa: **69.000₫**

Nguồn: ***tve-4u.org***

Giới thiệu

Giới thiệu và phân tích tất cả những thủ đoạn nơi công sở, kèm theo những giải pháp giúp người lao động biết cách vượt qua các trò bẩn đó, để đạt được thành công trong công việc.

Dù chúng ta có thích hay

không, các trò bẩn vẫn đang tồn tại khắp các công sở. Ngay cả khi bạn thư giãn trong kỳ nghỉ cuối tuần hay nghiêm trang lắng nghe trong cuộc họp, rất có thể, các đồng nghiệp vẫn đang giở trò với bạn.

Sau khi tìm hiểu các thủ đoạn nơi công sở, chúng tôi nhận thấy rằng, việc xuất bản một cuốn sách giới thiệu và phân

tích tất cả những thủ đoạn (mà chúng tôi gọi chung là mưu hèn kế bẩn) đang diễn ra, kèm theo những giải pháp giúp người lao động biết cách vượt qua các trò bẩn đó, để đạt được thành công trong công việc, là hết sức cần thiết. Vì rất nhiều bạn trẻ, những người mới đi làm hay thậm chí cả người làm việc lâu năm, giỏi chuyên môn vẫn có thể thất bại như thường, vì họ không

biết rằng, ngoài chuyên môn, họ vẫn phải hiểu các mưu mô thủ đoạn là thế nào.

Trong quá trình biên soạn cuốn sách này, chúng tôi đã tham khảo nhiều nguồn tài liệu từ các tác giả Mỹ, Trung Hoa, và từ chính môi trường làm việc đầy cạm bẫy, tranh giành, kèn cựa hiện nay ở Việt Nam nhằm đưa ra được những thủ đoạn phổ biến nhất, nguy hiểm

nhất và dễ mắc phải nhất.

Mục lục

LỜI NGỎ

Bạn đọc thân mến,

Chúng tôi đã đắn đo rất lâu trước khi quyết định xuất bản cuốn sách này, bởi chính trong chúng tôi cũng có hai luồng ý kiến trái ngược, một thì cho rằng những cuốn sách kiểu này sẽ trở thành chỉ dẫn cho những người làm việc trong các công sở hiện nay thực hiện "tội ác", một lại cho rằng cuốn sách chỉ phản ánh thực tại khách quan ở các nơi làm việc hiện nay.

Sau khi tìm hiểu các thủ đoạn chính trị nơi công sở, chúng tôi nhận thấy rằng,

việc xuất bản một cuốn sách giới thiệu và phân tích tất cả những thủ đoạn (mà chúng tôi gọi chung là mưu hèn kế bẩn) đang diễn ra, kèm theo những giải pháp giúp người lao động biết cách vượt qua các trò bẩn đó, để đạt được thành công trong công việc, là hết sức cần thiết.

Dù chúng ta có thích hay không, các trò bẩn vẫn đang tồn tại khắp mọi nơi. Ngay cả khi bạn thư giãn trong kỳ nghỉ cuối tuần hay nghiêm trang lắng nghe trong cuộc họp, rất có thể, các đồng nghiệp vẫn đang giở trò với bạn. Đó có thể chính là người đã kề vai sát cánh với bạn trong suốt dự án hoặc chính là vị trưởng phòng khả kính đang đọc báo cáo trên kia. Dưới muôn hình vạn trạng, vào

những lúc không ngờ nhất, từ những người bất ngờ nhất, những mưu hèn kế bẩn tấn công chúng ta mà không có một dấu hiệu nào báo trước.

Trong quá trình biên soạn cuốn sách này, chúng tôi đã tham khảo nhiều nguồn tài liệu từ các tác giả Mỹ, Trung Hoa, và từ chính môi trường làm việc đầy cạm bẫy, tranh giành, kèn cựa hiện nay ở Việt Nam nhằm đưa ra được những thủ đoạn phổ biến nhất, nguy hiểm nhất và dễ mắc phải nhất. Rất nhiều bạn trẻ, những người mới đi làm hay thậm chí cả người làm việc lâu năm, giỏi chuyên môn vẫn có thể thất bại như thường, vì họ không biết rằng, ngoài chuyên môn, họ vẫn phải hiểu các mưu mô thủ đoạn là thế nào. Chúng tôi

lồng các mưu kế vào một câu chuyện nhất quán với những nhân vật hư cấu dựa trên mô phỏng đời thực, nhằm phản ánh được cặn kẽ và sinh động cuộc chiến nơi công sở. Cũng vì vậy xin bạn đọc đừng vội giật mình hay giận dữ khi thấy có nhân vật giống mình quá thể! Chúng tôi không định chơi xấu ai cả mà chỉ muốn đưa ra những tình huống thực tế mà thôi.

Chúng tôi hy vọng bạn sẽ gửi cho chúng tôi những kế bẩn mà bạn từng nếm trải khi mới chân ướt chân ráo bước vào chốn thương trường; hay là, dũng cảm và trung thực hơn nữa, hãy gửi cho chúng tôi những trò bạn đã từng bày ra hoặc có ý định bày ra để dọa nạt đám nhân viên khờ khạo, mà giờ đây, sau những thăng

trầm của cuộc sống, bạn nghĩ cần phải chia sẻ chúng.

Chúng tôi hy vọng cuốn sách này sẽ sớm được nối tiếp để vẽ lên một bức tranh hoàn chỉnh hơn về cuộc sống nơi công sở, với tất cả những thủ đoạn phức tạp và tinh vi trong các tổ chức, công ty hiện nay, nhằm giúp bạn đọc có được những giải pháp hữu ích và hiệu quả để các bạn trưởng thành hơn, khôn ngoan hơn, tránh được cạm bẫy, vấp ngã. Chúng tôi cho rằng thành công sẽ luôn mỉm cười với những người dạn dày kinh nghiệm, hiểu rõ các cạm bẫy cuộc đời và dũng cảm vượt qua chúng.

Còn bây giờ, mời các bạn cùng chúng tôi

khám phá màn kịch sống động này. Nhớ rằng hãy luôn tỉnh táo!

Hà Nội, tháng 12 năm 2011

NHÓM BIÊN SOẠN

CÔNG TY CP SÁCH ALPHA

1. THĂNG QUAN TIẾN CHỨC

Ben đẩy cánh cửa xoay, hậm hực bước vào trụ sở tập đoàn Xennic. Hắn ghét mấy cái cửa xoay này kinh khủng, bởi lẽ người ta không thể đóng sập cửa lại ngay phía sau mình. Không phải hắn là một tay "chuyên viên trẻ cáu bẳn" mà bởi tòa nhà Xennic đang bắt đầu trở thành hiện thân của những trở ngại cho tiền đồ sáng láng của hắn. Những cánh cửa xoay nghiễm nhiên trở nên phù phiếm và đầy ẩn ý.

Ben cảm thấy khó chịu với chính bản

thân mình khi cứ phải nói "có" trong khi thực sự, hắn chỉ muốn phun ra từ "không". Nhưng hắn có thể làm gì khác được đây? Sếp Jerry đã quán triệt rõ ràng với mọi nhân viên rằng, nói "không" với hội thảo chiến lược cuối tuần cũng đồng nghĩa với "đi tong sự nghiệp". Năm ngày làm việc trong tuần với mấy nhân vật này đã đủ chán ngấy rồi, giờ còn phải gặp nhau cả vào ngày cuối tuần nữa chứ! Vậy là kế hoạch cho kỳ nghỉ xả hơi với gia đình của hắn tan tành mây khói! Những cuộc họp chiến lược thực sự rất quan trọng, nhưng bất cứ ai muốn thảo luận về "sự cân bằng giữa công việc và cuộc sống" với Ben sẽ thấy vô ích mà thôi. Lúc nói chuyện phiếm chỗ bình nước ở công ty, các đồng

nghiệp của Ben đã gọi hội thảo chiến lược bằng từ viết tắt SAD (Strategic Away Day), có nghĩa là buồn bã, nghe nản lòng nhưng mà cũng đúng!

Tay bảo vệ ở quầy lễ tân hầu như không nhận thấy sự có mặt của Ben, do đang mải dán mắt vào màn hình xem cái gì đấy. Ben quẹt thẻ để cánh cửa xoay chậm rãi đưa hắn vào một ngày làm việc mới. Trò vui gì đang đợi mình đây - Ben nghĩ thầm khi đứng trong thang máy.

Một mình trong thang máy, hắn nhanh chóng làm bộ khi sực nhớ ra người ta vừa lắp mấy cái camera an ninh. À, trò dọa dẫm rẻ tiền thay cho mấy tay bảo vệ ấy mà! Theo như thông báo thì camera

được lắp "vì lý do an ninh và đảm bảo sự an toàn cho bạn". Ben lại thấy, mấy thứ đó chẳng khác gì cái kiểu "văn hóa chim lợn" rình rập nhân viên.

Hắn tự hỏi như thế nào và từ bao giờ mình đã trở nên hoang tưởng và hoài nghi như vậy. Mới đầu, hắn rất thỏa mãn khi được "săn" về cho công việc này từ đối thủ nặng ký mà hắn làm hồi xưa. Cùng với mức lương khá hơn và địa vị cũng cao hơn, hắn đặc biệt hài lòng khi nghĩ mình đã có thể bỏ qua mấy vụ đấu đá giành quyền lực, tranh cãi vớ vẩn hay "vận động quần chúng". Giờ đây, Ben nhận ra chính việc đó đã khiến hắn trở nên ngờ nghệch và đầy hoài nghi, và đôi lúc, nơi này có vẻ thật tệ, nếu không

muốn nói là ngày càng tồi tệ.

Không phải là hắn không giỏi chuyên môn, hắn rất thạo việc nữa là đằng khác, chẳng qua lúc này dường như có những thế lực ngầm nào đó trong công ty đang âm mưu hãm hại hắn. Hắn thật sự muốn làm thật tốt, muốn đóng góp và cống hiến hết tài năng của mình cho lợi ích chung, nhưng một đồng nghiệp đã sơ ý buột miệng bảo hắn rằng: "Giỏi giang quá rồi cũng thành 'tiền công tận khí' thôi, Ben ạ".

Khi Ben hỏi ý chị là sao, chị ta chỉ giải thích rằng toàn bộ "trò chơi lớn" thuộc về những ai và cái gì thì chúng ta đều biết cả rồi. Người ta thường để tâm xem

điệu bộ và kiểu cách của anh thế nào chứ không coi trọng những gì anh nói. Cái mẽ ngoài giờ đây còn quan trọng hơn thực chất bên trong, và ngoại trừ việc cun cút tuân theo đường lối chính sách, bất cứ hành động nào cũng dẫn đến "rút ngắn sự nghiệp", do "hệ thống miễn dịch" của cơ quan sẽ đào thải "con virus" đó ngay. Trên hết, khả năng gây ảnh hưởng tới các sự kiện và con người giờ đây chính là kỹ năng cần thiết chủ yếu. Ben đã từng gạt quan điểm này đi vì cho rằng chúng có phần khốc liệt và lệch lạc, nhưng giờ đây, hắn bắt đầu cảm thấy mỗi ngày thêm một hoài nghi về điều đó.

Nói năng chừng mực có lẽ đang là mốt hiện nay, những từ ngữ như "tôn trọng và

sát cánh" có thể được đề cập trong Tuyên bố Giá trị Doanh nghiệp, nhưng thực tế khắc nghiệt lại luôn ẩn trong bóng tối, và giờ đây, dường như bóng tối đang ngày càng lan rộng và đen đặc hơn.

Lẽ dĩ nhiên, bất kỳ ai tin rằng quy trình đánh giá 360 độ[1] là thước đo giá trị để quyết định những ai được thăng tiến và thưởng phạt như thế nào đều đang tự lừa dối bản thân. Mọi người đều biết thực tế là đánh giá thành tích luôn được cơ cấu sao cho khớp với đường cong phân phối, và những việc như vận động chính trị và những co giãn trong quy trình luôn quan trọng hơn những gì chúng ta thực sự cống hiến.

Ben ra khỏi thang máy - đúng vậy, ở cái tòa nhà này, cái gì cũng chậm chạp - bước vào phòng làm việc, rồi tiến thẳng tới bàn của mình. Căn phòng trống trơn, ngoại trừ Jerry ngồi trong góc văn phòng, đang la lối một kẻ kém may mắn nào đó trên điện thoại - kẻ dám có chính kiến của riêng mình (có lẽ vậy), và thậm chí còn ngu ngốc hơn, dám cả gan nêu cái chính kiến ấy ra cho lão tiểu bạo chúa này vào ngay sáng thứ Hai nữa chứ!

Ben cắm laptop, ấn nút “play” trên voice mail: “Bạn có 17 tin nhắn mới!”, giọng thu âm điện tử lanh lảnh vang lên, Ben thấy chán hẳn. Hầu hết, đều là những tin nhắn quấy rầy người ta chứ chẳng mang lại thông tin hấp dẫn nào. Nhưng có một

tin thu hút sự chú ý của Ben: Spencer thuộc bộ phận Tài chính hỏi sao hắn không đến dự buổi họp Dự án Khởi nguồn hôm thứ Sáu vừa rồi. Dự án Khởi nguồn là cái quái gì? Thi thoảng, Ben lại tự hỏi mình đang nắm được mọi chuyện trong công ty hay thực chất là chẳng biết có chuyện quái gì đang diễn ra xung quanh hết? Rõ ràng hắn chẳng biết tí gì về vụ họp hành này.

Ben nhận thấy, lẽ ra hắn không nên bỏ thuốc. Khi anh còn là cái "ống khói tàu hỏa", anh sẽ phải mò xuống chỗ mái che căn phòng dưới tầng hầm đặng tham gia vào công cuộc làm "thơm mồm, bổ phổi, tiệt trùng lao". Phần quà cho anh là có cơ hội được trà trộn vào đủ loại hội

nhóm của các đệ tử thuốc lá khác, nhiều kẻ trong số đó nếu không là sếp lớn thì cũng là sếp nhỏ. Trong lúc đê mê chém gió và buôn chuyện trong đám khói thuốc mịt mù hôi hám đó, thể nào vài tin nóng cũng bị phun ra, và anh sẽ biết ngay đang có chuyện gì hay ho trong tổ chức. Nếu Ben ta nhận ra chuyện bỏ thuốc sẽ dẫn đến tình cảnh "xa rời quần chúng" này, có cho vàng hắn cũng không dám bỏ. Ừm, vậy thì hắn sẽ xuống lỗ sớm thôi, nhưng mà ít nhất, hắn cũng biết Dự án Khởi nguồn đó là cái quỷ gì.

Hắn kiểm tra các tin nhắn khác, lục lại nhật ký trực tuyến và hộp thư đến hòng kiếm được tí dấu vết của cái dự án mang tên Khởi nguồn. Công cốc! Không có

trên mạng nội bộ. Lạ thật! Hay là Spencer nhầm? Hay đó chỉ là tin vịt để trêu hắn thôi? Ben quyết định, tốt nhất là cứ thảo luận với Jerry về việc này trong buổi báo cáo sáng thứ Hai lúc 9h30. Chắc hắn cũng chẳng cần phải "báo cáo" với Jerry chuyện gì khi hắn đã phải dành nguyên ngày cuối tuần đáng nguyền rủa với lão yêu quái này, nhưng ít ra, Jerry có thể sẽ biết về vụ dự án đó, vì lão là ngài-40-điếu-Marlboro-một-ngày cơ mà.

Cuối cùng, Jerry cũng gọi Ben lên lúc 11h, trễ gần 2 tiếng đồng hồ so với lịch hẹn. Ben phải ngồi chịu trận đứng nhìn dòng người đổ vào văn phòng Jerry, chen cả vào lịch của hắn suốt 2 giờ qua. Có nhiều gã trông tướng tá đô con nhưng

trên mặt đều mang cái vẻ hồi hộp, sợ sệt đến nỗi không thốt ra được lời nào. Ben bước vào phòng Jerry với chút lo lắng. “Ngồi xuống đi Ben”, Jerry ra lệnh, thậm chí không thèm rời mắt đống giấy tờ của lão lấy một giây. Không hiểu sao Jerry có thể leo lên cái ghế cao chót vót này trong khi lão có vẻ chẳng biết gì về những kỹ năng giao tiếp, phép lịch sự, thái độ thân thiện hay sự tôn trọng v.v... vậy nhỉ? Ben cười thầm trong bụng, khó chịu ngồi xuống ghế và nhận ra sự xuẩn ngốc an nhiên của lão.

Ben chưa kịp ổn định chỗ ngồi thì Jerry đã vào thẳng vấn đề: “Ben, tôi có cơ hội phát triển cho cậu đây”. Ben ngạc nhiên lắm vì hắn cứ đinh ninh thể nào cũng

nhận được tin xấu từ lão. Có khi hắn đã trở nên quá bi quan, yếm thế khi đến tuổi. Đây có thể lại là một cơ hội vàng giúp hắn "một bước lên tiên" cũng nên. "Em đang rửa tai lắng nghe đây, anh Jerry", Ben nói với giọng hồ hởi không ngờ.

Jerry tiếp, "Chúng tôi muốn cậu tiếp quản Dự án Khởi nguồn". Ben choáng nặng, choáng tới mức phải bíu tay vào thành ghế để khỏi đổ vật ra sàn. Hắn cầu cho Jerry không trông thấy. Jerry lại tiếp tục ba hoa: "Cậu biết rồi đấy, đây là một khởi đầu kinh doanh quan trọng nhưng lại bị chậm một năm, và ta gần như đang ở thế "đạn đã lên nòng" rồi. Công ty cần người có khả năng tiếp quản thay cho Mark, chủ nhiệm dự án cũ. Mọi người tin

rằng Mark đã xoay xở rất tốt cả khi dự án lâm vào hoàn cảnh khó khăn, vì vậy, nhiệm vụ chính bây giờ là làm sao để đưa con tàu cập bến an toàn”.

Ben choáng đến nỗi không thể mở miệng trả lời ngay tắp lự được. Dự án Khởi nguồn là “nhiệm vụ quan trọng của doanh nghiệp” mà hắn lại chẳng biết tí gì về nó. Dù dự án đó là tối mật hay tại vì hắn mù thông tin, Ben càng lúc càng thấy khó chịu. Trong lúc đầu óc còn đang bay bay, Ben không để ý Jerry có đề cập đến chuyện chủ tọa cuộc họp vừa công khai tái khẳng định sự hậu thuẫn của ông dành cho Mark với tư cách chủ nhiệm dự án trong thời kỳ khó khăn, mặc dù vậy, do vài nguyên nhân, việc thay đổi chủ nhiệm

vẫn không thể không làm.

Ben tập trung trở lại vào những lời đao to búa lớn của Jerry: “... và chắc cậu không cần tôi phải nhắc lại là Hội đồng Quản trị đang rất kỳ vọng vào dự án này, đây cũng chính là cột mốc quan trọng trong hồ sơ cá nhân cũng như trong sự nghiệp của bất kỳ thành viên nào của tập đoàn Xennic này đâu nhỉ? Bắt đầu từ hôm nay, tôi muốn cậu phải thu dọn ngay tư trang, đồ đạc và chuyển đến văn phòng bên Luton - nơi cậu sẽ bắt tay vào làm việc ngay đầu tuần sau. Bây giờ, tôi phải đến hội nghị hội đồng cổ đông, tôi không có thời gian nghe báo cáo về cái gì khác nữa đâu nhưng tôi hứa sẽ gặp cậu sau. Chúc mừng Ben, nhớ đừng có làm

tôi thất vọng đấy!”

Và cứ thế, như một cơn lốc, Jerry rút lấy một điếu Marlboro, bước nhanh ra khỏi văn phòng. Ben gần như chỉ muốn mấy cái cửa kính to đùng ở đây tan biến vào hư không. Ben như chết lặng ở đó tận 5 phút, mãi đến khi trợ lý của Jerry phải vào xem hắn có làm sao không.

Rốt cuộc, hắn cũng trở lại là chính mình khi nói chuyện về Dự án Khởi nguồn qua vách ngăn bàn làm việc của hắn với Lewis. Lewis cười và cho Ben hay, dự án đó đúng ra là Dự án Achilles, chẳng phải là “bí mật quân sự” gì của công ty hết ráo! Người ta đã đổi tên dự án vào tuần trước để dự án có cái tên mới hợp

với tính sáng tạo của nó hơn, mặc dù trong thâm tâm, tên yếm thế Lewis cũng thật sự tin rằng chuyện đổi tên này chẳng qua chỉ để nghe cho kêu và để ngăn mọi người không rút khỏi dự án mà thôi.

Ben biết Dự án Achilles quả thực rất to tát và hắn bỗng cảm thấy khá hơn tí chút về toàn bộ vấn đề; ừm, có thể không phải vì việc chuyển qua Luton. Hắn sẽ phải thuyết phục bà xã hắn rằng việc chuyển tới Luton là một chuyện tốt đối với gia đình thế quái nào đây nhỉ? Ừ, có thể đó thực sự là một cơ hội ngon lành. Chắn chắn Mark, tay chủ nhiệm dự án đã làm rất tốt, tay này đã được chuyển tới Florida để quản lý Dự án Tầm nhìn. Có khi Luton cũng không đến nỗi tệ nếu

Florida là bến đỗ tiếp theo của hắn.

Ben đáp rằng chuyện làm việc chăm chỉ của Mark trong Dự án Achilles đã được công ty ghi nhận là rất tốt. Lewis nhìn Ben vẻ kẻ cả, bảo: mấy tay "chính khách doanh nghiệp" luôn luôn dành chỗ thơm cho tay chân của mình, "và cậu không nghĩ Mark, rể quý của Giám đốc điều hành, có việc để làm với điểm đến Florida của hắn sao?" Thế là phút giây hạnh phúc ngắn ngủi của Ben đã nhanh chóng trôi theo dòng nước.

XỬ TRÍ KHÔN NGOAN

Mặc dù câu chuyện trong chương đầu tiên này hoàn toàn hư cấu nhưng nó cũng

đã vẽ nên bức tranh chân thực về những gì thường diễn ra trong một công ty, bất kể ở loại hình nào trên toàn thế giới. Những bạn trẻ tài năng, sáng láng, vừa chân ướt chân ráo đi làm và đang tràn trề hy vọng, nhận ra những nỗ lực và mục tiêu tích cực của mình dần dần bị những thủ đoạn trong công ty bóp chết.

Như chúng tôi đã giới thiệu, mục đích chính của cuốn sách là để trang bị cho các bạn những kiến thức quan trọng về những chuyện phức tạp trong công ty, góp phần mở rộng con đường hoạn lộ của bạn. Chúng tôi cũng không có ý cổ xúy cho những mưu hèn kế bẩn. Không bao giờ! Chúng tôi chỉ cố gắng vạch trần chúng: Những thủ đoạn nhằm mục đích

mưu lợi cho bản thân của những kẻ gian manh xảo trá. Để đạt được mục đích, chúng sẵn sàng bán rẻ người khác, và thậm chí bán rẻ luôn cả tổ chức.

Trước khi đi vào phân tích phần đầu và giới thiệu ba kế bẩn đầu tiên, hãy để bản thân bạn giải lao đôi chút với vài bài tập đối kháng liên quan đến địa vị và quyền lực. Để có thể học được nhiều điều nhất từ bài tập này, hãy xem như đây là một cơ hội phát triển thật sự. Hãy tự hỏi những câu sau để xem mức nhận thức về tình hình chính trị ở công ty của bạn đến đâu: sắc sảo, ngây thơ hay hoàn toàn không biết gì.

- Ben nên làm gì khác trong cuộc gặp với

Jerry?

- Tại sao bạn tin rằng Dự án Khởi nguồn đã bị đổi tên?

- Có những dấu hiệu nguy hiểm nào về Dự án Khởi nguồn/Achilles?

- Ben có nên hút thuốc trở lại không?

- Ben có thể phải đánh đổi những gì nếu anh nắm lấy “cơ hội” này?

- Công ty có thể sẽ bị ảnh hưởng như thế nào nếu Jerry tiếp tục giữ ghế?

- Những gì đang thực sự diễn ra sau “bức màn nhung”?

- Luton và Florida đều có sân bay quốc tế, điều đó có khiến cả hai nơi thuận lợi ngang nhau không?

Câu hỏi quan trọng dành cho bạn là: Nếu ở địa vị của Ben, bạn sẽ làm gì tiếp theo? Những trang sau sẽ làm sáng tỏ các thắc mắc trên cho bạn, do chúng tôi đã khám phá được về những kế bẩn khiến bao người khốn đốn. Nếu sắc sảo trong các mánh khóe chốn quan trường, bạn sẽ nhận ra ngay ba kế bẩn chốn làm việc này.

Kế bẩn #1: Con tốt thí mạng

Phân công cho kẻ “làm vật tế thần”

những dự án hay nhiệm vụ đã được số phận an bài là cầm chắc thất bại, hòng cứu vãn cho những kẻ được ưu ái hơn khỏi tổn hại thanh danh.

Kế bẩn #2: Cơ hội thăng tiến

Để dụ dỗ ai đó nhận một nhiệm vụ, dự án hay công việc mà họ có lý do để từ chối, hãy rót mật vào tai họ rằng đó là một cơ hội thăng tiến hiếm có.

Kế bẩn #3: Lý đại đào cương[2]

Công khai thể hiện sự ủng hộ cho một dự án hoặc cá nhân chiến lược nào đó, trong lúc vẫn phải tính trò "lý đại đào cương":

“Tôi chắc như đinh đóng cột rằng Mark chính là người đã lèo lái cả ê kíp trong những ngày khó khăn này”.

KẾ BẨN SỐ 1: CON TỐT THÍ MẠNG

Phân công cho kẻ "làm vật tế thần" những dự án hay nhiệm vụ đã được số phận an bài là cầm chắc thất bại, hòng cứu vãn cho những kẻ được ưu ái hơn khỏi tổn hại thanh danh.

Những dự án của công ty thường xuyên hỏng bét; đó là sự thật. Nguyên nhân thất bại thì nhiều, do kém năng lực, thiếu nguồn lực, do các mánh khóe nội bộ, do đối thủ cạnh tranh hoặc do những điều kiện bất lợi khác. Nhưng cách công ty ứng phó và giải quyết tình trạng khó khăn

rất quan trọng, và cho chúng ta biết nhiều điều về giá trị cốt lõi của tổ chức.

Các mánh khóe sẽ được bóc trần ở ngay điểm mấu chốt của câu chuyện đưa ra ở đầu chương. Ben tội nghiệp rõ ràng đã bị chọn làm con tốt thí mạng bằng việc được phân làm chủ nhiệm Dự án Khởi nguồn, nhưng anh lại không hề hay biết. Hơn nữa, Mark - con rể của giám đốc điều hành, có vẻ chính là người đã thẳng tay đẩy dự án đó xuống vực, và giờ đây, anh ta đang được ô dù giải cứu khỏi nguy cơ lụn bại trong sự nghiệp, bằng cách được giao cho một dự án có triển vọng "thăng quan tiến chức" hơn. Florida hay Luton? Lựa chọn này "khoai" đây!

Khi dự án sắp bể, nhiều người trong số những kẻ có liên quan cố dùng mọi thủ đoạn chốn thương trường và các kiểu mánh khóe hòng thoát cơn nguy khốn. Phải chăng Mark cũng đang giật dây ai đó? Thủ đoạn phổ biến nhất là kết bè kết cánh với các đồng minh quyền lực và những người nắm quyền phủ quyết nhằm vận động việc tái phân bổ nhân danh họ. Ở đây, có thể lôi kéo các giám đốc chuyên môn hay các quản đốc thân thiện; nhưng trong trường hợp này, gia đình là cái ô to nhất, vững nhất! Khi tái bổ nhiệm, họ sẽ ít giống kẻ "bỏ của chạy lấy người" hơn, và thậm chí họ còn có thể đảm nhiệm một vị trí khác, khi đó, họ còn thể hiện sự nuối tiếc (có vẻ) chân thành rằng mình đã không thể ở lại để

chung tay góp sức đưa dự án đến thành công.

Khi một người rút khỏi một dự án tất-phải-thất-bại, là chủ nhiệm hoặc thành viên trong ê kíp thực hiện dự án, thường thì con tốt thí mạng sẽ được thay vào vị trí này, nhiều người trong số đó sẽ được các sếp lớn dỗ ngon dỗ ngọt rằng chuyến biệt phái này là "cơ hội thăng tiến". Chúng ta sẽ nói kỹ hơn về các "cơ hội" này sau.

Bao nhiêu năng lượng, thời gian, nguồn lực và công sức đổ vào dự án đều đã hỏng bét cả, tất cả tan tành đúng thời điểm cần kíp. Tình hình ngày càng tồi tệ, nhiều khi còn đẩy dự án đến thất bại

nhanh chóng bất ngờ ngay khi cơ hội thành công vẫn còn đang le lói. Nếu vậy thì lại càng có nhiều người liên quan tính chuyện chạy làng, và bắt đầu “chơi bẩn” thay vì tiếp tục và cố gắng vực dự án dậy. Liệu có người tỉnh táo nào thật sự muốn đến Luton?

Ben là người hoàn toàn ngây thơ với các thủ đoạn chốn thương trường, mặc dù anh ta rất thạo việc và có mục tiêu phấn đấu trong sáng. Khi hiểu ra vấn đề, ngay cả khi có thể cứu được dự án, thì Ben cũng sẽ mất niềm tin vào Jerry hay Mark cũng như ban lãnh đạo công ty, và “mối dây tình cảm” với những người lãnh đạo chẳng còn chút giá trị nào nữa hết. Kết cục là Ben có thể tiếp tục chuyển việc,

mà khả năng dễ xảy ra là làm cho công ty đối thủ. Anh ta sẽ mang tài năng, tính nghiêm cẩn và những thông tin nội bộ đi cùng. Làm sao anh ta có thể dành cho Xennic những lời tốt đẹp về thời gian công tác ở đó nữa. Hẳn nhiên là không rồi!

Những đệ tử ruột của Mưu hèn Kế bẩn nơi công sở còn sử dụng trò "Con tốt thí mạng" theo một phiên bản khác. Theo đó, họ sẽ cố tình "cấy" cho một dự án nguy cơ thất bại ngay từ trong trứng nước, "kẻ tế thần" sẽ được phân công làm chủ nhiệm dự án ngay từ đầu, cùng với những "quân tốt" khác, tất cả sẽ chết chùm mà không có một nghi ngờ nào nảy sinh. Cần ghi nhớ rằng, thủ đoạn này

nhằm giáng chức hoặc đưa các cá nhân không phù hợp với tham vọng chính trường ra khỏi những vị trí chủ chốt.

NHỮNG KẾ BẨN NÀY ĐE DỌA GÌ ĐẾN TỔ CHỨC?

Cảnh báo về lợi nhuận - điều này đe dọa thế nào tới lợi ích của tổ chức?

Phần lớn thiệt hại thực tế đã xuất hiện ngay từ trước khi các kế bẩn này được tiến hành. Tuy nhiên, cú đánh thực sự vào lợi ích của công ty lại chính là những nỗ lực kém sáng tạo trong việc vực lại dự án, hay việc từ bỏ nó nhanh chóng. Thời gian dành cho việc tái bổ nhiệm những người này cũng được tính

vào chi phí cơ hội.

Độ mẫn cảm của tổ chức - công ty sẽ điêu đứng ra sao với những hành vi này?

Khi dự án đang ngấp nghé bên bờ thất bại, cám dỗ mới ghê gớm làm sao, đặc biệt là nếu công ty có văn hóa chính trị công sở tiêu cực và có những ông to bà lớn thiếu liêm chính đứng đầu tổ chức.

Đe dọa văn hóa - điều này ảnh hưởng đến văn hóa doanh nghiệp và tinh thần nhân viên như thế nào?

Chính mánh khóe này khơi gợi các thủ đoạn chính trị công sở khác ở mọi cấp

độ. Do vậy, sử dụng thủ đoạn này sẽ làm tổn hại nghiêm trọng nền văn hóa lành mạnh - nền văn hóa mà trong đó, lợi ích được rút ra từ những cuộc nói chuyện thẳng thắn và những nỗ lực đầy sáng tạo.

Tỷ lệ rủi ro của kẻ chơi bẩn - mức độ rủi ro và khả năng bị vạch trần là bao nhiêu?

Trên thực tế, rủi ro không lớn do những kẻ chơi bẩn này thường là những người có máu mặt trong tổ chức, những kẻ này, nếu có bị tố cáo thì cũng vẫn sẽ bình chân như vại cho tới khi các cổ đông thấy không thể chấp nhận được.

Cảnh báo về an nguy cho nạn nhân - nạn

nhân có thể gặp phải những rủi ro nào khi kế bẩn được tung ra?

Chủ yếu tùy thuộc vào cái ghế của bạn. Nếu vị trí của bạn là chủ nhiệm dự án, "chẩn đoán và điều trị" sớm là điều cần thiết. Càng để lâu, tình hình càng tồi tệ. Nói thẳng ra là những kẻ đối nghịch với bạn sẽ chơi đểu bạn ngay một khi tất cả đã câu kết với nhau.

THUỐC GIẢI CHO KẾ BẨN SỐ 1

Thông điệp được rút ra từ câu chuyện là gì? Giỏi chuyên môn không đảm bảo bạn sẽ hoàn toàn chống lại được những kế bẩn này. Đây là quả thực là một mụ béo xấu xí mà bạn bị buộc phải hẹn hò và lưu

tâm. Chúng tôi sẽ dành thời gian để giúp bạn xử lý trò này nhiều hơn so với mưu hèn kế bẩn khác.

Nếu bạn đang nắm những công việc hàng đầu, hoặc đang giữ những vị trí quan trọng trong dự án dành cho vật tế thần, thì bạn nên áp dụng lời khuyên dưới đây. Nếu nhận thấy mình có thể bắt kịp trò bẩn này, tin tốt là bạn sẽ nhận thức được mình đang lâm vào tình thế nào và phải đối mặt tình huống khó xử ra sao. Rất nhiều "con tốt thí mạng" cứ u u minh minh như vậy cho đến khi bị "quân bẩn" đấm thẳng một phát vào mặt. Tin xấu là dĩ nhiên bạn vẫn đang ở trong tình thế chẳng lấy gì làm dễ chịu.

Trước khi bắt đầu thảo luận những việc cần làm để đối phó với tình huống này, hãy tự hỏi mình những câu hỏi sau để phân tách sự thật với tưởng tượng của bạn về tình huống. Đây là những bước phục hồi tình thế đầu tiên.

- Vì sao bạn cho rằng đây là dự án "Con tốt thí mạng"?

- Bạn có thể đưa ra bằng chứng nào để chứng minh?

- Bạn được bổ nhiệm khi nào?

- Bạn có thể đưa ra những nguyên nhân nào để giải thích cho việc được tuyển chọn của mình?

- Tại sao bạn cho rằng mình đã bị chọn?

- Điều gì khiến bạn nghĩ những nhân vật cộm cán coi đó là dự án "Con tốt thí mạng"?

- Cái giá phải trả nếu bạn rút khỏi dự án?

- Việc đơn giản nhất bạn có thể làm là gì?

- Việc căn bản nhất bạn có thể làm là gì?

Sự thật cay đắng là có thể đã có ai đó, đang ở vị trí nào đó đã nhắm bạn cho thất bại này, và ở thời điểm nào đó, bạn đã cắn câu. Giờ đây, thật khó để thoát

khỏi tình cảnh này với thanh danh nguyên vẹn.

Nếu những câu trả lời cho các câu hỏi đặt ra đủ sức thuyết phục về việc bạn đã bị nhắm làm con tốt thí mạng, bạn có một số lựa chọn:

- Trau chuốt lại CV và chờ định mệnh gõ cửa.

- Đương đầu với phái Gian hùng và tìm kiếm những cuộc tranh luận mang tính sáng tạo nhằm cứu sống dự án - hoặc giết chết dự án đó ngay và luôn.

- Sử dụng tất cả những kỹ năng mình có và làm việc cật lực nhằm đưa dự án trở

về từ cõi chết, mặc cho bao kẻ ngăn trở, phá hoại.

Chúng tôi tin rằng, nếu đã chuẩn bị kỹ lưỡng, bạn nên tiến hành cả ba điều trên, nhưng phải kiên nhẫn chờ đợi đôi chút.

Phần lớn giải pháp cho vấn đề này là những bài luyện tập căn bản nhất cho bất cứ dự án nào cần được vực dậy. Tất cả đều có phe cánh và đối thủ của mình. Đây không phải là quyển sách về kỹ năng kinh doanh cơ bản, nhưng thực ra, cũng đáng để bạn khởi đầu lại những bước căn bản khi tiến hành cứu một dự án khỏi bờ vực phá sản. Khi đó, bạn có thể hướng sự chú ý vào những việc khác vì sẽ luôn có thêm những thủ đoạn mới để biến một

dự án nào đó thành dự án "Con tốt thí mạng".

1. Xác định những người nắm giữ cổ phần. Đó có thể là bất kỳ ai có khả năng tham gia vào dự án. Phạm vi kéo dài từ cấp quản lý đến khách hàng và những người trung gian. Bất kỳ ai có khả năng tác động đến dự án ở bất cứ khía cạnh nào (dù thành hay bại).

2. Vận động các bên liên quan. Chọn những người có mối quan tâm sâu sắc đến dự án và chia sẻ tầm nhìn của bạn về dự án với họ. Tìm kiếm để có thể thấu hiểu quan điểm của họ về dự án. Nhìn chung, họ góp phần vào thành công hay thất bại?

3. Xem xét lại các thế mạnh kinh doanh. Liệu chúng có tác dụng và còn đúng đắn không?

4. Phân tích quy trình. Ngay cả khi bạn chỉ nắm vị trí này tạm thời, phải nhìn nhận vấn đề nghiêm túc và toàn diện. Có những thành công và thất bại nào?

5. Xác định điểm mấu chốt. Đâu là những điểm đang tiến triển? Đâu là các điểm sẽ thu hút người khác? Ví dụ như thiếu nguồn lực, lỗi hệ thống, lỗi kỹ thuật, những quyết định chậm trễ, v.v...

6. Những vấn đề của các cổ đông. Trở lại với những cổ đông chủ chốt với

những phân tích của bạn về vấn đề đặt ra. Tìm kiếm quan điểm, sự đồng tình và hỗ trợ của họ để giải quyết các vấn đề nan giải.

7. Thiết lập lại kế hoạch. Dưới ánh sáng của những gì bạn vừa học được, đánh giá những ảnh hưởng tới kế hoạch hiện thời và đề xuất những thay đổi phù hợp.

8. Đối thoại. Tiến hành những cuộc trò chuyện hiệu quả và nhanh chóng để đảm bảo những cổ đông ủng hộ luôn sát cánh bên bạn.

9. Bắt tay thực hiện ngay! Dù thế nào, thách thức thực sự là lèo lái con thuyền của bạn qua dòng nước chính trị chốn

công sở đục ngầu nhằm phân tách thất bại của dự án chính thống với thất bại do cơ tâm. Đó là khi bạn bỏ qua những lời khuyên chuẩn mực, dựa trên những ngầm định mà những người tiếp xúc thành thật với bạn. Nếu bạn bị chọn làm vật tế thần, sẽ rất khó khăn để có được câu trả lời thẳng thắn và trung thực của phái Gian hùng, nhưng không phải là không thể.

Sự khác biệt giữa một dự án đang sống dở chết dở và dự án "Con tốt thí mạng" là gì? Sự khác biệt chủ yếu là ở chỗ, có một hoặc nhiều nhân vật cộm cán trong công ty đã đầu tư vốn chính trị vào sự thất bại của dự án. Họ cũng có thể sẽ tính những đường đi nước bước sao cho chắc chắn dự án đó sẽ thất bại. Do bạn bị giao

nhiệm vụ đưa dự án vượt qua thất bại, họ sẽ chống lại nỗ lực của bạn, để bảo vệ được sự đầu cơ chính trị của họ.

Nhưng chớ để những chuyện này làm bạn thất vọng. Nếu có kỹ năng và quyết đoán, bạn vẫn có thể giành thắng lợi với sự công minh chính đại của mình, nhưng bạn sẽ cần đến những bước bổ trợ sau để tự bảo vệ và gia tăng cơ hội cho mình.

- Lợi ích của bạn. Điều tối thiểu bạn chuẩn bị để chấp nhận kết quả trong tình huống này (chứ không phải của dự án) là gì? Ví dụ như, được nhìn nhận là quyết đoán trong tình trạng khó khăn và giữ nguyên tiết tháo của mình.

- Đánh giá tầm ảnh hưởng. Với mỗi người nắm quyền ảnh hưởng, chấm điểm cho khả năng ảnh hưởng đến dự án của họ: 10 điểm cho mức ảnh hưởng cao nhất và 1 điểm khi hoàn toàn không có ảnh hưởng gì.

- Đánh giá hỗ trợ. Từ những gì bạn thấy và nghe được, nếu cho rằng một người có quyền quyết định nào đó nhất định chống lại dự án, hãy cho ngay 1 điểm âm vào bảng điểm của họ.

- Lợi ích doanh nghiệp. Bạn muốn ngừng dự án ở điểm nào, ngay cả khi nó mang lại rủi ro cho bạn? Ở một vài giai đoạn, có thể bạn sẽ chọn cách làm tăng độ nóng của dự án bằng cách giải trình ngay ở

buổi họp cổ đông. Coi việc đánh dấu cột mốc mới cho dự án là việc đệ trình quyết định tiếp tục hay kết thúc.

- Lợi ích các bên liên quan. Một khi bạn đã có những quan điểm về vấn đề này, liệt kê các bên liên quan và với mỗi nhân vật, đưa ra lý do tại sao họ sẽ có lợi nếu dự án thất bại và họ được lợi ra sao khi dự án thành công. Nếu bạn không thể nghĩ ra được những lợi ích của mỗi nhân vật nói trên khi dự án thành công hay thất bại, hãy nhờ đến sự trợ giúp từ những người bạn tin tưởng. Nếu tìm được một hướng khiến phần lớn các phần tử chống đối có thể hưởng lợi khi dự án thành công, bạn đã có trong tay một tia hy vọng.

- Làm việc cật lực. Lập danh sách ưu tiên cho các bên liên quan mà mình sẽ làm việc. Bắt đầu với những người có điểm số cao nhất, những người hậu thuẫn bạn, sau đó mới tới các phần tử hắc ám khác – những người điểm số thấp hoặc âm.

- Những người hậu thuẫn. Nên gặp riêng từng người trong số họ. Trình bày lại đánh giá của mình và thảo luận về những lợi ích mà thành công của dự án đem lại cho họ. Chia sẻ những mối quan tâm, nhờ họ giúp đỡ, hỗ trợ và xin họ lời khuyên về cách để đem lại thành công cho dự án vì lợi ích của toàn doanh nghiệp. Đầu tư thời gian và sức lực vào đây vì đây là

nơi tốt nhất để xây dựng động lực chính trị.

- Đối thủ. Với sự tự tin có được nhờ những người hậu thuẫn, bây giờ, bạn hãy bắt đầu lưu ý đến những kẻ chống lại thành công của dự án. Một lần nữa, đưa ra tầm nhìn của bạn và lợi ích mà bạn nghĩ là họ sẽ thu được. Tìm kiếm những quan điểm, lý do sâu sa của vấn đề họ đang nắm giữ với dự án, và tìm cách đàm phán chứ không phải là đối đầu. Nhưng cũng đừng quá kỳ vọng vào họ đến mức phung phí thời gian và công sức để lay chuyển. Nên nhớ rằng, họ hẳn đã đầu tư vào chỗ khác rồi.

- Đề cao cảnh giác. Thành công không dễ

dàng. Ngay cả khi tất cả kẻ thù đã tung hết chiêu, bạn vẫn phải hết sức cẩn trọng. Hãy cẩn thận với những mưu hèn kế bẩn khác có thể được hội Gian hùng tung ra. Hãy sát cánh với những người hỗ trợ bạn và để họ hành động nhân danh bạn.

Quả là không dễ chút nào trong việc vực dậy một dự án đã kiệt quệ, và nó cũng không tiến triển nhanh chóng như bạn mong đợi.

Nếu tuân theo những bước kể trên, bạn sẽ thiết lập được những bước đi vững chắc, có được trong tay sức mạnh khi có số lượng cổ đông lớn hơn hô ủng. Nhưng không lúc nào được mất cảnh giác với những kẻ chơi xấu, bởi các kế bẩn có thể

được tung ra bất kỳ lúc nào, dưới mọi chiêu thức mà chúng ta không ngờ tới.

Những lợi ích cốt yếu luôn tồn tại khi đối mặt trực tiếp với phái Gian hùng và lời khuyên này luôn đúng với mọi mưu hèn kế bẩn được đề cập trong sách. Hội Gian hùng thường không hứng thú với những cuộc đối thoại "hiệu quả", nhưng khi chúng ta thành công với cách tiếp cận này, tất cả các bên cùng có lợi.

Rõ ràng, bạn có quyền cảm thấy thất vọng, bực tức hay giận dữ khi bị chọn làm quân tốt thí. Hãy biến những cảm xúc mãnh liệt này thành hành động, nhưng nhớ phải giữ chúng trong tầm kiểm soát khi bạn đang làm việc. Bạn có thể

sẽ phải trả giá khi đám thích chơi đểu người khác này trông thấy bạn bực tức hay giận dữ. Chúng sẽ rất háo hức được nhìn thấy bạn "thua cuộc" và chúng có thể dài mồm yêu sách "người nào đó đạo đức hơn", hoặc có thể, chúng sẽ làm bộ ngạc nhiên hay vờ như choáng nặng trước xử sự của bạn. Trong trường hợp đó, bạn buộc phải viện đến "trí tuệ cảm xúc" hơn là cảm xúc đơn thuần, và hãy hành động với lòng can đảm và sự quyết đoán chứ không phải với thái độ hùng hổ và hung hăng. Hãy nhớ rằng, bạn cần phải giữ gìn thanh danh và lòng tự tôn của chính mình.

Cuộc đối thoại gai góc về các vấn đề liên quan đến quyền lực có thể sẽ thế

này:

"Jerry này, Dự án Khởi nguồn có nhiều quan ngại hơn những gì mọi người thừa nhận, và tôi muốn giải quyết thấu đáo tình trạng này vì lợi ích cho cả công ty. Chúng ta hãy nói chuyện phải quấy về vấn đề gì đang thực sự diễn ra đằng sau và xem có thể xử lý như thế nào".

Chỉ một câu đó thôi. Đừng dừng lại cho tới khi bạn nói xong, nhưng nhớ phải thở đấy!

Những gì xảy ra tiếp theo rất quan trọng. Jerry đang ở thế tiến thoái lưỡng nan. giữa trung thực và trả giá. Chọn lựa của ông ta sẽ giúp bạn quyết định phải làm gì

tiếp theo. Hãy vững lòng, theo kinh nghiệm của chúng tôi, chạm trán với dạng chính khách công sở khó chịu này có thể dẫn tới những kết quả đáng lưu tâm.

Lưu ý rằng chiến lược của chúng ta liên quan đến nhu cầu của công ty hơn nhu cầu cá nhân. Điều này sẽ đưa cuộc hội thoại từ tình huống đối nghịch sang một tình huống mới mở ra một cuộc đàm thoại mang tính hợp tác. Nếu Jerry chấp nhận, tình hình sẽ đi theo chiều hướng tích cực hơn. Còn nếu ông ta vẫn kiên quyết ở vị trí đối nghịch, cần rút lui và tiếp tục làm việc với những người hậu thuẫn.

Rút lui không có nghĩa là thừa nhận thất bại. Rút lui do những áp lực bất khả kháng cho chúng ta cơ hội để tái tập trung lực lượng và cố gắng thêm lần nữa. Chúng ta không thể chiến thắng tất cả cuộc chiến chính trị mình gặp phải, do đó, biết khi nào nên tiến, khi nào nên lùi là kỹ năng quan trọng trong cuộc chiến chính trị chốn thương trường.

Trong khi xử lý vấn đề này, cần tận dụng mọi nguồn lực, xây dựng các mối quan hệ và làm việc cật lực để nắm được đường đi nước bước của kẻ thù cùng những thủ đoạn của chúng. Nếu bạn có thể chứng tỏ bản thân trong khi cố gắng làm những việc có lợi cho công ty, giữ được thái độ bình tĩnh và lạc quan, để đi

đến tận cùng với sự công chính của mình, bạn sẽ được ghi nhận. Họ sẽ phải cân nhắc cẩn thận khi quyết định xem có nên để tuột mất nguồn lực quý báu này không.

Mẹo vặt

ĐẶT RA NHỮNG CÂU HỎI THÚ VỊ

Ở thang thuốc giải độc, các bạn có thể nhận thấy chúng tôi đặt ra cho các bạn những câu hỏi. Việc ứng dụng linh hoạt những câu hỏi này cũng như tự đặt ra những câu hỏi cho riêng mình sẽ giúp các bạn tiến đến gần hơn tình thế cụ thể của mình.

Đây thường là những câu hỏi mở và

mang tính tích cực. Chúng được thiết kế sao cho thật hữu ích và thông tin mang tính gợi mở, chứ không phải mang tính thù nghịch hay khiêu khích.

Đưa ra những câu hỏi "đóng" sẽ giới hạn các câu trả lời và khiến nhóm Gian hùng cảnh giác và phòng thủ hơn. Những câu hỏi thực sự hiệu quả sẽ nâng cao nhận thức và thấu hiểu hoàn cảnh, nhằm giải quyết vấn đề chứ không đơn thuần chỉ để chúng ta kiểm chứng. Càng đặt ra được nhiều câu hỏi hữu ích cho phái Gian hùng, chúng ta càng lấy đi của họ nhiều cơ hội lẩn tránh đàm phán với ta, và càng nâng cao khả năng khám phá ra những gì họ đang suy nghĩ, cảm nhận, và nhắm tới.

KẾ BẨN SỐ 2: CƠ HỘI THĂNG TIẾN

Để dụ dỗ ai đó nhận một nhiệm vụ, dự án hay công việc mà họ có lý do để từ chối, hãy rót mật vào tai họ rằng đó là một cơ hội thăng tiến hiếm có.

Các nhà quản trị tài ba dùng những nhân viên họ quản lý và hướng dẫn như một công cụ hiệu quả trong phát triển kỹ năng, kinh nghiệm và sự tự tin cho những người đó. Cơ hội thăng tiến thực sự mang đến những công việc giúp kiểm chứng và trau dồi khả năng của những nhân viên này. Họ sẽ nhận được sự ủng

hộ tương xứng, nguồn động viên, nguồn lực, thông tin và quyền lợi. Đó là những nhân tố thực sự đưa chúng ta đến thành công. Đây mới là hướng mà tất cả các nhân viên đều mong đợi, trước khi những trò vô lương cướp chúng khỏi mục đích cao cả ban đầu.

Trực giác của bạn chắc hẳn đã phát hiện ra Jerry đã bán đứng Ben bằng Dự án Khởi nguồn trá hình với chiêu bài "cơ hội thăng tiến". Cơ hội thăng tiến trở thành trò bẩn khi "cơ hội" thực chất chỉ là bức bình phong cho những mưu hèn kế bẩn nảy nòi từ mặt trái của tấm huân chương trong tổ chức. Những tay quản trị thuộc phái Gian hùng thường chơi trò này, với nhiều lý do theo kiểu:

- Cố gắng dụ dỗ người khác tiếp nhận một dự án khó nhằn;

- Đá một nhiệm vụ không mong muốn sang những kẻ nhẹ dạ cả tin;

- Lén lút tăng khối lượng công việc của người khác lên;

- Để che đậy trình độ hạn chế và năng lực kém cỏi của họ;

- Để tránh những dự án mang tính thời cuộc đã lỗi thời;

Biến thể khác của trò chơi là khi "cơ hội thăng tiến" được dùng như một bức bình

phong để đá ai đó ra khỏi hoạn lộ. Hậu quả của kế bẩn này nhẹ là kẻ xấu số sẽ bị biệt phái, nặng là phải từ chức.

NHỮNG KẾ BẨN NÀY ĐE DỌA GÌ ĐẾN TỔ CHỨC

Cảnh báo về lợi nhuận - điều này đe dọa thế nào tới lợi ích của tổ chức?

Xét một cách riêng biệt, kế bẩn này không ảnh hưởng quá nghiêm trọng đến những giá trị cốt lõi. Tuy nhiên, cũng cần cảnh giác khi trò này kết hợp với kế bẩn số 1 về "Con tốt thí mạng."

Độ mẫn cảm của tổ chức - công ty sẽ điêu đứng ra sao với những hành vi

này?

Giờ đây, có rất nhiều người hoài nghi về "cơ hội thăng tiến", xem ra trò này đã quá phổ biến, đến nỗi ý nghĩa của cụm từ này đang dần bị thay đổi. Cứ nói với 100 nhà quản trị tầm trung rằng, bạn đang có một "thử thách" cho họ, chúng tôi dám đánh cược rằng, quá nửa trong số đó sẽ "giải mã" ngay lập tức rằng họ đang gặp trở ngại trên đường hoạn lộ.

Đe dọa văn hóa - điều này ảnh hưởng đến văn hóa doanh nghiệp và tinh thần nhân viên như thế nào?

Lạm dụng trong tổ chức sẽ dẫn đến nghi ngờ. Hệ quả tất yếu sẽ là, những mối

quan tâm đến cơ hội thăng tiến thực sự sẽ rơi rụng dần, những nhân viên ưu tú làm ngơ trước những cơ hội phát triển kỹ năng. Ngoài ra, khi kế bẩn này được tung ra, kẻ bị chỉ mặt đặt tên sẽ có tâm lý bất an, bởi ý thức được tình thế chênh vênh giữa vui mừng và thất vọng của mình.

Tỷ lệ rủi ro của kẻ chơi bẩn - mức độ rủi ro và khả năng bị vạch trần là bao nhiêu?

Nhà quản trị thuộc phái Gian hùng dùng kế này nhiều bao nhiêu, thì tác dụng của nó sẽ giảm đi nhiều bấy nhiêu. Các thành viên sẽ nhanh chóng hiểu ra vấn đề, lúc đó, nhà quản lý bắt đầu phân vân tại sao nhân viên chẳng ai hứng thú với công tác

bổ nhiệm. Và họ sẽ sửng sốt hơn nữa về sức sáng tạo của nhân viên trong việc tránh né trò bẩn này.

Cảnh báo về an nguy cho nạn nhân - nạn nhân có thể gặp phải những rủi ro nào khi kế bẩn được tung ra?

Nếu không bị kết hợp với các trò bẩn khác nguy hiểm hơn, đây vẫn là mánh có thể trị được. Trò bẩn này thường được tung ra qua những công việc có tầm ảnh hưởng hẹp, thường là không quá đáng ngại. Khi bạn đã nhận ra và có “thuốc đặc trị”, bạn dễ dàng hạ gục nhanh, tiêu diệt gọn nó; trừ phi là bạn muốn đi Luton như gã Ben khờ khạo kia!

THUỐC GIẢI CHO KẾ BẨN SỐ 2

Nếu lần tới có ai đó ngỏ ý với bạn về một "cơ hội thăng tiến", và bạn cảm thấy gợn chút nghi ngờ, hãy thử nghiệm với những câu hỏi khôn ngoan sau đây. Những câu hỏi này sẽ giúp bạn xác định đó là cơ hội thăng tiến thật sự hay chỉ là "viên đạn bọc đường". Còn nếu thuốc giải đem đến quá muộn, và bạn đã "được thăng tiến" rồi, thì cứ tiếp tục kiểm nghiệm thêm thôi.

- Bạn nhận được gì từ cơ hội đó? Thực chất công việc đó là gì?

- Cơ hội và kế hoạch phát triển của mình có liên quan gì đến việc đó không?

- Cơ hội này sẽ dẫn mình đến đâu trên bước đường thăng tiến?

- Việc này có thể đóng vai trò là bước đệm cho doanh nghiệp như thế nào?

- Đối với khách hàng, cơ hội này có mang lại lợi ích gì không?

- Tại sao mình lại được bổ nhiệm?

- Còn có ai được đề bạt nữa và tại sao người ta lại từ chối?

- Dư luận sẽ nói gì khi mình nhận việc này?

- Đây có phải là thời điểm thích hợp để theo đuổi cơ hội này không?

- Phải phân bổ thời gian cho công việc này như thế nào? Làm sao biết khi nào công việc hoàn thành?

- Kết quả như thế nào khi công việc đó hoàn thành?

- Có những ảnh hưởng gì của dự án đến khối lượng công việc và thời gian biểu của mình?

- Mình sẽ phải hy sinh những mối ưu tiên nào để dành chỗ cho dự án?

- Mình sẽ được trợ giúp từ những nguồn

lực nào?

- Tại sao cơ hội này thích hợp với công việc hiện thời và kế hoạch sự nghiệp của mình?

- Điều gì chờ mình khi nhận cơ hội đó?

- Chuyện gì sẽ xảy ra nếu mình từ chối cơ hội này?

Những câu hỏi này giúp các bạn "kiểm tra chất lượng" trong xác định mục tiêu; theo đúng phương thức SMART[3]? Nếu sếp có thể trả lời gần hết những câu hỏi trên, mục tiêu ngon ăn đang nằm trong tầm với của bạn, và "cơ hội thăng tiến" ở đây không phải là trò gian manh. Tùy

thuộc vào cách trả lời của sếp mà bạn có những lựa chọn về câu trả lời tiếp theo như sau:

Lựa chọn # 1: “Sếp Jerry, sau khi cân nhắc kỹ càng, em sẽ mạo hiểm một phen. Em cũng phải nói rằng chuyện này kể cũng khá vội vàng. Em muốn... Vậy tại sao ta không ngồi lại với nhau để cùng vạch ra một kế hoạch tốt hơn?

Lựa chọn # 2: “Cảm ơn vì đã cất nhắc em, thưa sếp, nhưng em không nhận dự án này được anh ạ.”

Lựa chọn # 3: “Sếp Jerry, em đang tự hỏi sao sếp lại cho rằng đây là một lựa chọn tốt nhất cho em, trong khi thực tế lại

không cho em quyền từ chối? Sao sếp không nói toạc móng heo luôn rằng sếp buộc em phải tiếp quản dự án này? Em mong là sau này, chúng ta sẽ thẳng thắn với nhau hơn."

Lựa chọn # 4: "Cảm ơn sếp. Em sẽ làm luôn."

Phản ứng của Jerry sau đó sẽ chỉ rõ lão ta thuộc loại nào. Bạn đã cho lão cơ hội thể hiện sự thẳng thắn và quyết đoán trong phân công nhiệm vụ. Nếu lão nổi đóa lên và vẫn tiếp tục giở trò, ít nhất, bạn cũng biết mình đang làm việc dưới trướng lão quái quỷ nào.

Mẹo vặt

VƯỢT QUA TRỞ NGẠI

Chính trị nơi công sở là một phần của cuộc sống; dù bạn có mũ ni che tai thì thực tế, chúng vẫn cứ trơ trơ ra đó. Mấy cái mũ ni không làm bạn trở thành một chính khách tích cực. Buồn thay, rất ít người nhận được sự trợ giúp chuyên nghiệp và được bài binh bố trận để đối phó với những mánh khóe này.

Càng cố chối từ sự tồn tại của những trò chính trị nơi công sở, chúng ta càng chìm sâu vào cõi u minh, và trao thêm lợi thế vào tay phái Gian hùng - những kẻ đang cố sức khai thác tình cảnh này.

KẾ BẨN SỐ 3: LÝ ĐẠI ĐÀO CƯƠNG

Công khai thể hiện sự hậu thuẫn một dự án hoặc cá nhân chiến lược nào đó, trong lúc vẫn phải tính trò "lý đại đào cương": "Tôi chắc như đinh đóng cột rằng Mark chính là người đã lèo lái cả ê kíp trong những ngày khó khăn này".

Dưới cương vị lãnh đạo và quản trị chuyên nghiệp, chúng ta không thể cho toàn thể nhân viên biết rõ ngọn ngành sự việc. Có thể vì lý do luật pháp hoặc nghĩa vụ trong hợp đồng. Khi đó, những công bố ra đại chúng rõ ràng là một

quyết định khó khăn, và không thể đùa được. Thường vẫn có những lý do thực sự liên quan đến chiến lược kinh doanh, thời điểm, v.v... khiến những nước cờ âm thầm sau bức màn nhung không bị lộ ra.

Chúng chỉ trở thành kế bẩn khi có cá nhân nào đó dùng thủ đoạn hòng thay đổi nhân sự, nhưng lại không đủ can đảm và trung thực để đương đầu với thử thách và cho người khác biết chỗ đứng thật của mình. Kiến thức về chính trị nơi công sở sẽ giúp chiếc radar của bạn phát hiện ra những dấu hiệu của kẻ mách lẻo trong trò chơi, nhưng buồn thay, Ben nhà ta, trong lúc còn đang choáng váng vì bất ngờ, đã bỏ lỡ sự man trá quá rõ ràng khi Jerry thao thao bất tuyệt về việc giám đốc điều

hành công khai đề cao những gì Mark đạt được. Bề ngoài, họ "biểu diễn" những công bố về sự hậu thuẫn của một lãnh đạo nào đó cho một cá nhân xác định, trong khi đó, đằng sau sân khấu, người ta áp dụng triệt để kế "lý đại đào cương".

Nói một cách nghiêm khắc, những tay gian manh xảo quyệt sẽ nhanh chóng nhận ra đây chẳng qua là một biến tấu của trò lý đại đào cương. Như chúng ta đã biết, Mark là "phò mã" của giám đốc điều hành và tình thế của anh ta giờ chẳng có cách gì hơn là "tẩu vi thượng sách". Ben nhà ta chắc chắn sẽ bị thua thiệt.

Những khán giả của các chương trình thể thao chuyên nghiệp hẳn không lạ gì với

“sự tín nhiệm” đáng sợ mà mấy cha đạo diễn hay nói với báo chí truyền thông. Tuyên bố, thông báo rình rang về sự hậu thuẫn nhiệt tình cho một nhà quản lý, một huấn luyện viên hay một ngôi sao nào đó ngay trước khi nhát rìu định mệnh bập xuống. Và sau đó, ngạc nhiên chưa, một chữ ký mới, một nhân sự mới xuất hiện lập tức bỏ tấm mạng che. Thế giới của chốn thương trường ngày nay, với các tay cáo già cũng gian manh hệt như vậy.

Tại sao các nhà lãnh đạo và quản lý lại phải bóp méo thông điệp đi? Chẳng lẽ họ không nhận ra rằng những thông báo chung chung như vậy cũng “uy tín” y như việc mấy vị quan chức xin từ chức để “dành nhiều thời gian hơn cho gia đình”?

Có thể họ phải nói dối vì ở mức độ nào đó, họ mù quáng tin rằng, người nghe sẽ không chịu nổi sự thật phũ phàng, và sẽ xảy ra những hoảng loạn hay đình công tập thể, do đó, cứ lập lờ đánh lận cho lành.

Như đã đề cập ban đầu, những dự án của công ty hỏng bét vì nhiều lý do. Khi thất bại đã lù lù xuất hiện và thời hạn đã điểm, mọi thành viên trong công ty sẽ biết rõ nhân vật nào phải chịu trách nhiệm, và việc gì đang thực sự diễn ra. Vì vậy, trò lý đại đào cương lập tức phản tác dụng, khiến niềm tin vào lãnh đạo của nhân viên dưới quyền phai nhạt.

Trò này thông dụng vì lãnh đạo công khai

hết lòng ủng hộ một chàng quản lý bất tài nào đó cũng chính là người đưa anh ta vào hoặc chỉ định anh ta thực hiện dự án ngay từ đầu. Do đó, thất bại của kẻ bất tài vô dụng kia sẽ kéo vị lãnh đạo đó thanh bại danh liệt do “bắt tay với thất bại”, một tình huống các nhà lãnh đạo và quản lý hèn nhát sợ hơn sợ cọp! Buồn thay, họ thường tin rằng kế bẩn này sẽ cứu mình bằng cách bí mật thế mạng cho kẻ kia bằng một quân tốt xấu số. Đôi khi, trò bẩn này thành công và họ thoát tội, ít nhất cũng là trong giai đoạn ngắn hạn. Còn về lâu về dài, uy tín hay danh tiếng gì cũng sẽ bị tổn hại nghiêm trọng hết!

NHỮNG KẾ BẨN NÀY ĐE DỌA GÌ ĐẾN TỔ CHỨC

Cảnh báo về lợi nhuận - điều này đe dọa thế nào tới lợi ích của tổ chức?

Bản thân trò bẩn này không gây nhiều thiệt hại đến lợi ích chính của tổ chức. Tổn thất ở đây chính là lòng tin và nỗ lực vì mục đích chung của tổ chức. Thiệt hại có thể leo thang nhanh chóng khi kế này được kết hợp với những kế bẩn mưu hèn khác.

Độ mẫn cảm của tổ chức - công ty sẽ điêu đứng ra sao với những hành vi này?

Chúng ta sẽ kinh ngạc về cố gắng chối tội của nhiều người. Do thường phải viện

đến kế bẩn này, các ông to bà lớn đã đầu tư một quỹ thời gian, nỗ lực và cả những lời tâm huyết vào việc chối bỏ trách nhiệm sao cho giống như đang trao gửi cho tất cả những lời vàng ý ngọc vậy.

Đe dọa văn hóa - điều này ảnh hưởng đến văn hóa doanh nghiệp và tinh thần nhân viên như thế nào?

Kế bẩn này gây thiệt hại nghiêm trọng tới độ tin cậy của truyền thông nội bộ và uy tín của những nhà quản trị đang giảo hoạt với ngôn từ. Khi mánh lới này bị vạch mặt, công sở sẽ tràn ngập những hoài nghi, những thông tin, giao tiếp thật sự sẽ bị nghi ngờ.

Tỷ lệ rủi ro của kẻ chơi bẩn - mức độ rủi ro và khả năng bị vạch trần là bao nhiêu?

Mối lo lắng chính yếu ở đây là về uy tín cá nhân. Nếu bị vạch mặt, mọi người trong tổ chức sẽ biết ai là người thực sự nắm được chuyện gì đang thực sự xảy ra. Bạn nghĩ nhân viên là lũ tối dạ và sẽ khóc tu tu khi bạn thành thật với họ à? Thật là bẽ mặt!

Cảnh báo về an nguy cho nạn nhân - nạn nhân có thể gặp phải những rủi ro nào khi kế bẩn được tung ra?

Độ rủi ro tùy thuộc vào mức độ liên quan của bạn và loại hình công ty. Như

đã đề cập, trong thể thao chuyên nghiệp, bị rờ tới nghĩa là bạn đã xong! Mặt khác, nếu chính là vật tế thần, bạn sẽ thân bại danh liệt và việc thay nghề đổi nghiệp sẽ xuất hiện ngay sau đó. Còn nếu sếp của bạn mới là người bị rờ tới, thì có khi công ty bạn đang chuẩn bị "thay máu" cũng nên. Điều này tùy thuộc vào cách nhìn cuộc sống của bạn, không có gì là quá tệ!

THUỐC GIẢI CHO KẾ BẨN SỐ 3

Nếu là nhà quản trị và đang dùng kế bẩn này, có thể bạn cần thời gian suy nghĩ về những ảnh hưởng lâu dài của nó. Không cần biết bạn biện minh cho hành động của mình thế nào, điều cốt yếu là bạn

đang lừa dối mọi người. Những nghiên cứu của chúng tôi đã chỉ ra rằng chả mấy khi nhân viên của bạn tin hoàn toàn vào trò này đâu. Mánh này sẽ gieo rắc những nghi ngờ với mỗi lời bạn nói và cũng sẽ hủy hoại uy tín, thanh danh của bạn. Còn nếu nhân viên cũng đang đọc quyển sách này và nắm thóp được trò bẩn ấy? Bạn có cần thêm lý do để ngừng ngay mánh này lại không?

"Lý đại đào cương" là một ý tưởng hay mạo hiểm. Việc này đòi hỏi bạn phải có gan, và ngay cả khi được tiến hành khéo léo đi nữa, nguy cơ "đi đời sự nghiệp" vẫn treo lơ lửng trên đầu bất cứ ai cầm trịch. Nói tóm lại, đây là một trong những trò mà mọi can thiệp đều được coi

là hành động can đảm.

Lời khuyên tốt nhất chúng tôi đúc rút từ những nghiên cứu và thực tế là hãy có một tầm nhìn chiến lược khi lựa chọn cuộc chiến cho mình. Những kẻ "giữa đường thấy chuyện bất bằng chẳng tha" dám vạch trần trò ăn ở hai lòng của tổ chức trên phương tiện truyền thông đại chúng cũng có thể phải trả giá đắt, bên cạnh chuyện mất việc.

Chúng tôi đã vạch ra ba phương án khả thi nhất nhằm đối phó với trò này một cách chủ động và tích cực. Trước hết, hãy kiểm tra xem còn trò bẩn nào khác có thể được tung ra không. Sau đó, hãy xem xét những hậu quả tổ chức phải gánh

chịu nếu kế bẩn này tiếp tục lộng hành.

- Thách thức một cách riêng tư giữa hai người với nhau, đừng để lộ ra ngoài. Những nhà lãnh đạo chơi trò này gần như chẳng bao giờ muốn công khai thú nhận trước tập thể cả, do vậy, hãy tìm cách nói riêng với họ. Nếu bạn cảm thấy muốn tố cáo chuyện này cho cả thế giới biết, xem ra bạn đang muốn trả thù hơn là hành động vì lợi ích chung - một chuyện bạn hoàn toàn có thể. Hãy cẩn thận với cảm xúc đó!

- Khi gặp họ, hãy chắc chắn rằng bạn có cách giúp họ giữ thể diện và thoát khỏi tình huống này một cách tích cực. Hãy nhớ rằng, người ta giở trò bẩn ra cũng là

vì muốn giữ thể diện sau lựa chọn sai lầm của mình lúc trước.

- Giúp họ vạch ra một kế hoạch tốt hơn và đưa ra một chiến lược dài hạn tích cực hơn. Hãy đem đến cuộc họp ít nhất ba ý tưởng để họ cân nhắc.

Ở vào tình thế của Ben, bạn có thể nói rằng: “Jerry này, em ngờ rằng sếp không thoải mái lắm với cách dự án đang được lèo lái, và điều đó đang đẩy cá nhân sếp vào thế khó khăn. Hình như chả có lời nào về sự hậu thuẫn cho Mark thuyết phục cả, còn em lại muốn mang lại cho tất cả một kết quả tốt đẹp hơn thế. Trước mắt, em có vài ý tưởng hay ho cần bàn bạc về việc làm sao để tình hình này tốt

hơn cho anh."

Chúng tôi biết những lời này thẳng thắn và gai góc. Nhưng phải như vậy mới hợp với cách suy nghĩ, giao tiếp của hạng người mà bạn đang đối đầu. Chúng ta biết Jerry đương khoác trên mình tấm áo của một tay "anh chị", do đó, để gây ảnh hưởng tới ông ta, bạn cũng phải "giang hồ" y như vậy.

Chúng tôi không đảm bảo cách này sẽ có tác dụng, nhưng kinh nghiệm cho thấy, những biến thể nhằm thể hiện sự quan tâm chứ không phải những lời buộc tội; óc sáng tạo chứ không phải sự khiển trách, sẽ mang lại cho bạn cơ hội thành công tốt nhất.

Ngay cả khi không thành công với cách giải quyết này, Jerry chắc chắn vẫn sẽ bị ấn tượng về sự tự tin và can đảm mà bạn vừa thể hiện. Jerry có vẻ rất thích một đội gồm nhiều nhân vật lì lợm. Bạn cũng vừa thể hiện mối quan tâm của mình tới cả ông ta lẫn dự án, bạn đã làm được điều can đảm trong một tình huống vô cùng khó khăn.

Nếu lãnh đạo phản ứng với sự can thiệp đầy thiện chí của bạn, trong khi bạn làm vậy với động cơ trong sáng và sự khéo léo hết mực, thì bạn đã rút ra được bài học giá trị về phong cách của lãnh đạo và công ty mà bạn đang làm. Đã đến lượt bạn tự quyết định xem nên làm gì tiếp

theo.

Mẹo vặt

QUYỀN LỰC VÀ CHUYỂN GIAO

Nếu cho rằng sếp hoặc ai đó nắm quyền lực ở đây, bạn cảm thấy mình bị lép vế, suy nghĩ lại đi! Dĩ nhiên là sếp có quyền, nhưng tất cả mọi người làm việc trong tổ chức đều có quyền lực nào đó. Những nguồn lực bạn nắm chính là chuyên môn, khả năng truyền đạt và cách ứng xử với mọi người, hoặc có thể chỉ đơn giản là mẹo vặt nào đó bạn có trong tay.

Bên cạnh đó, còn những nguồn lực mọi

người xung quanh trao cho bạn, những nguồn mà bạn chưa biết tới thì sao? Ở một cuộc hội thảo, chúng tôi đưa ra cho những người tham dự câu hỏi về nguồn gốc quyền lực của chúng tôi, mặc dù chỉ mới gặp. Không kể các ngoại lệ, họ đưa ra hàng tá nguồn khác nhau, mà thường là những nguồn không có cơ sở thực tế. Họ đã "trao" cho chúng tôi quyền lực và chúng tôi chả dại gì mà không nhận. Dạng chuyển giao quyền lực này xảy ra hàng ngày. Hãy hỏi ý kiến những người tin cậy về cách họ đánh giá bạn và xem xét những ngộ nhận của họ.

2. SAU TẤM MÀN NHUNG

Có lẽ Lewis hơi vội vàng khi đoán trước được sự nghi ngờ đang nhen nhóm trong Ben, nhưng chỉ thoáng qua thôi. “Nghe này Ben, dù Mark đi Floria với bất cứ lý do gì, thì giờ cậu đã nắm trong tay cơ hội khẳng định bản thân. Nếu là cậu, tôi sẽ nhảy xổ vào ngay và cho họ thấy mình hoành tráng cỡ nào!” Lewis chậm rãi nhấm nháp tách cà phê, biết chắc rằng Ben sẽ bị đá ra. Y cười thầm trong bụng. Đúng là cái thằng khờ!

Từ tốn là một nghệ thuật. Lewis tin rằng nóng vội là sai lầm. Y luôn tự hào rằng khả năng tự chủ và tuyệt chiêu “gió chiều nào che chiều ấy” là những vốn quý của mình.

Lewis ngẫm về việc y đã bực bội thế nào khi Ben được bổ nhiệm. Y đã nói những lời nên nói, làm những việc nên làm và vô cùng thận trọng trong từng đường đi nước bước. Vậy tại sao y vẫn để cơ hội này tuột khỏi tầm tay? Sự thật bắt đầu rõ dần. Một nước cờ cao thâm của Jerry, dám lắm chứ!

Lewis ngờ rằng, có lẽ, chỉ là có lẽ thôi, có một sự điên rồ nào đó ở đây. Dự án Achilles sắp sửa đi đời nhà ma. Rất

nhiều bạn bè của y đã nhanh chóng chạy làng và y chắc chắn sẽ rất vui lòng tránh đường cho họ. Xem ra, mấy ông to đang muốn kiếm vật tế thần làm bia đỡ đạn đây mà. Có lẽ vì thế mà kỳ này, Ben đã "nẫng" mất cái dự án kia của y chăng? Tài năng của y đã được "tích cốc phòng cơ"...

Do Lewis hiểu quá rõ "nhân tình thế thái", y có thể ném cho Ben hàng tá lời khuyên. Nhưng đó không phải phong cách của y, đặc biệt là một khi các sếp lớn đã có kế hoạch riêng. Lẽ dĩ nhiên, y dại gì mà đi trêu ong chọc rắn và đem cái ghế đang ngồi ra để đùa, nhất là khi vị trí của Ben bây giờ đã được nhắm cho y?

“Mình đoán là họ sẽ đổ tội cho bên tuyển dụng làm ăn vớ vẩn, và có thể đánh một cú khác vào giám đốc nhân sự, kẻ cả gan chọc giận Jerry hôm họp hội đồng cổ đông sáu tháng trước”, y kết luận khi đang trên cầu thang đến căng tin. Y luôn luôn khoái mấy cái cầu thang bộ, nhất là từ khi người ta lắp camera an ninh vào thang máy. Lewis thích đắm mình trong yên tĩnh, nơi y không bị cái “văn hóa chim lợn” kia để ý.

Chắc chắn, quan điểm của Lewis thực sự là một đổi mới đầy tiến bộ giúp cải thiện văn hóa doanh nghiệp. Thư giãn và chém gió trong căng tin là động lực cho Lewis và khiến y cảm thấy mình đang tồn tại.

Nhác thấy bóng y bước vào, Sarah Lee tiến lại. Cô nàng rất giỏi. Kẻ nào đã tuyển nàng vào đây xứng đáng được nhận huân chương! Không chỉ xuất sắc trong công việc, nàng ta còn rất "nuột" nữa chứ. Trước khi y kịp lấy ra một tách cà phê, Sarah đã đứng ngay cạnh, môi nở nụ cười ấm áp, "Chào anh Lewis, em rất vui khi gặp anh ở đây."

"Anh cũng rất vui khi được em bắt gặp ở đây", y đá lông nheo với nàng. Lewis rặn ra mấy lời hoa mỹ trước khi nói tiếp: "Có chuyện gì vậy Sarah?"

"Anh biết đấy, lúc nào chúng ta cũng gặp vấn đề với quy trình tìm kiếm khách

hàng... Em thì đang có ý tưởng về việc chỉnh sửa lại quy trình và tiết kiệm được số tiền khổng lồ mỗi năm.” “Thú vị đấy, tiếp tục đi Sarah!” - Lewis đáp lại, cố gắng tập trung vào người đối thoại chứ không để ánh mắt lơ đãng ngó ra chỗ khác.

Sarah tiếp tục trình bày sơ lược những phân tích về vấn đề họ đang gặp phải, đưa ra phương án tái thiết kế quy trình và những tính toán nhằm tiết kiệm cho công ty. Lewis quan tâm thực sự. Ý tưởng của cô nàng quá xuất sắc, hoàn toàn có khả ứng dụng thực tiễn và nàng đang cần y góp ý.

“Nghe này Sarah, ý tưởng của em về lý

thuyết thì tuyệt vời, nhưng anh nói thật nhé, nó không thực tế em ạ. Đầu tiên là về vấn đề công nghệ thông tin. Em có biết phải mất bao nhiêu thời gian để thay đổi, nhất là khi bây giờ ta đang hạn chế thay đổi không? Mà bây giờ, chuyện này cũng không thể được xếp vào hạng ưu tiên của công ty đâu. Anh không có ý làm em nản lòng, nhưng anh cần thời gian suy nghĩ, có gì anh sẽ gặp em sau nhé. Xin lỗi, bây giờ anh phải đi." Y toan tính bước kế tiếp. Có lẽ y sẽ giúp Sarah trên đường hoạn lộ chút đỉnh, qua một bữa tối chẳng hạn, biết đâu đấy?

Nóng lòng để tạo ấn tượng tốt, Lewis lao đi với vẻ vội vàng ít thấy. Y nghĩ đến việc đi thang máy. Y phải gặp Jerry ngay

mới được. Đó là một ý tưởng hay. Quá hay! Có lẽ, hắn sẽ dùng nó để thu hút sự chú ý của mọi người trong lúc Ben đi Luton. Và như thế, hắn sẽ được tha thứ cho việc cười đểu khi mường tượng ra cảnh Ben phải chật vật xoay sở ở Luton.

“Anh Jerry yêu quý ơi, em có chuyện muốn nói... khá quan trọng đấy ạ”. Y cố tình ngưng lại một chút để lời nói thêm sức nặng. “Việc tiết kiệm kinh phí cho năm nay trong việc xác định những vấn đề then chốt đã được đưa ra trong cuộc họp chiến lược hôm cuối tuần rồi ấy ạ? Không chỉ tiết kiệm được một mớ tiền thôi đâu, chúng ta còn có thể làm giảm biên chế nữa cơ! Anh thấy thế nào?”

“Anh đang nghe đây, nhưng mà nói nhanh lên, Lewis”. Trong khi Lewis vẫn đang mải mốt với “bài thuyết trình” tập dượt trong thang máy, những suy nghĩ của Jerry vẫn tiếp diễn.

Tại sao cái thằng ngu này lại làm vậy khi ngỏ ý rằng Lewis là “phụ tá” của lão chứ? Thề có Chúa, Lewis quá chậm chạp! Jerry luôn tự hào mình là người mau mắn, và có vẻ đã bỏ qua Lewis. Thằng hâm đó không nhận ra điều cốt yếu là mình phải trở thành kẻ nhanh nhẹn ở đây sao? Xennic không phải chỗ cho những người suốt đời thong thả. Và muốn như vậy chuyện gì cũng phải tiến hành nhanh chóng. Mà giờ đây thằng dở kia lại đang lảm nhảm về chuyện tiết kiệm một

khoản tiền cò con trong khi tập đoàn đang lo sốt vó về chuyện vung tay quá trán tới hàng triệu bảng!

Nhưng Lewis khá hữu dụng. Hắn rất dễ bảo và có thể được phân công để theo đuổi nhiệm vụ của Jerry. Nhờ sự chậm chạp của hắn, những kẻ đối đầu thường có cảm giác an toàn. Thực là rất tuyệt cho cuộc chiến của Jerry!

"...Cá nhân em cho rằng ta nên tái thiết lại..." Jerry đã đi đến kết luận cho những suy nghĩ của mình, lão ngắt lời Lewis: "Nghe này Lewis, cậu cũng biết rõ là chúng ta cần tập trung vào những ưu tiên hàng đầu của doanh nghiệp. Về Dự án Achilles, ừm, Khởi nguồn chứ! Chúng ta

phải khôi phục dự án đó nhanh chóng mới được. Mình sẽ cân nhắc ý tưởng của cậu... nhưng để cho đáng đồng tiền bát gạo, ý tưởng này phải tiết kiệm được hàng triệu bảng cơ. Vậy tại sao cậu không cùng một nhóm nghiên cứu hoàn thiện kế hoạch này, làm một thử nghiệm mô phỏng và dựng cho tôi một mô hình để cân nhắc xem có nên tiến hành không. Cần có một thử nghiệm trước khi đưa kế hoạch thành hành động. Ý tưởng tốt đấy Lewis ạ, tôi nghĩ nó có thể sẽ hiệu quả đấy."

XỬ TRÍ KHÔN NGOAN

Không phải trò bẩn nào cũng ẩn náu nơi ngôi cao chót vót chốn văn phòng điều

hành. Rất nhiều trong số đó vẫn được nhân sự ở các cấp thấp hơn giở quẻ hàng ngày. Chương này là một chương điển hình về những tương tác thường nhật xung quanh ta. Bạn có nghe tiếng chuông cảnh báo đang gióng lên không?

Bạn sẽ hoàn toàn đồng ý rằng những kế bẩn được đề cập ở chương này cũng đang âm thầm diễn ra quanh mình. Tuy nhiên, khi chúng tôi vạch mặt chúng, bạn sẽ thấy ngay sự thật ẩn đằng sau và hậu quả mà bạn, nhóm của bạn và công ty của bạn phải gánh chịu khi để chúng lộng hành.

Trước khi chúng tôi vạch mặt những mưu hèn kế bẩn này, hãy suy ngẫm lại câu

chuyện đầu chương và cân nhắc câu trả lời của bạn cho những câu hỏi dưới đây. Hãy nhớ rằng, không có câu trả lời đúng hay sai, chúng chỉ được đặt ra để giúp bạn động não về cách ứng xử trong môi trường làm việc và nâng cao nhận thức của bạn với các mánh lới chính trị chốn công sở.

- Lewis đang cố tạo dựng hình ảnh gì? Hình ảnh này mang lại ích lợi gì cho môi trường làm việc?

- Bạn sẽ trả lời Sarah như thế nào?

- Sarah có thể làm gì khác hơn?

- Bạn nghĩ chuyện gì sẽ xảy ra nếu Sarah

gặp trực tiếp Jerry?

- Sarah sẽ đáp lại lời mời ăn tối của Lewis chứ?

- Việc đạo ý tưởng của Sarah có thể mang lại hậu quả gì?

- Jerry có lợi gì từ mối quan hệ với Lewis?

- Còn Lewis thu được lợi lộc gì từ mối quan hệ với Jerry?

- Liệu mối quan hệ giữa họ có mang lại lợi ích cho công ty không?

Đây là những mưu hèn kế bẩn được minh

họa ở chương này:

Kế bẩn # 4: Thấy chết không cứu

Biết rõ ai đó đang lâm vào tình cảnh khốn khó, nhưng chỉ đứng ngoài nhìn, mặc dù nếu ra tay can thiệp, có thể cứu được kẻ khốn khổ kia và góp phần vào lợi ích chung.

Kế bẩn # 5: Ác là đạo chích

Xào lại ý tưởng hay thành quả của người khác, hoặc đơn giản là chôm luôn ý tưởng của người ta và lờ tịt tác giả thật sự đi.

Kế bẩn # 6: “Tiếp tục nghiên cứu đi!”

Mánh lới làm trì hoãn những quyết định hoặc tiết lộ sự thật bằng cách yêu cầu nạn nhân làm thêm công việc, thực hiện các nghiên cứu hoặc xử lý dữ liệu đòi hỏi phải có sự cố gắng của những người khác nữa.

KẾ BẨN SỐ 4: THẤY CHẾT KHÔNG CỨU

Biết rõ ai đó đang lâm vào tình cảnh khốn khó, nhưng chỉ đứng ngoài nhìn, mặc dù nếu ra tay can thiệp, có thể cứu được kẻ khốn khổ kia và góp phần vào lợi ích chung.

Trò này là một hành động tự tư tự lợi, cố tình để người khác trượt thẳng tới thất bại, nhục nhã ê chề hay một tình trạng tồi tệ trong khi kẻ đứng nhìn hoàn toàn có thể can thiệp. Đây có thể coi là một hành động lạ lùng vì kẻ chơi bẩn chẳng làm gì cả! Trò này thường được những kẻ "thấy

chết không cứu" dùng nhằm mưu lợi cá nhân, những mong hưởng lợi từ thất bại của người khác. Hơn nữa, trò này lại cực kỳ dễ chơi vì những kẻ ra tay không liên quan trực tiếp, và "mũ ni che tai" bao giờ chẳng dễ hơn đưa tay cứu giúp. Những kẻ "thấy chết không cứu" cũng chính là những nhân chứng thầm lặng, chính vì việc không ra tay của họ mà kế bẩn này thật khó bị phát hiện.

Tuy nhiên, nếu tinh nhanh trong những trò chính trị, chúng ta sẽ thấy những kẻ chơi xấu này thường để lại dấu vết, nếu đào sâu qua tiếp cận để dò hỏi chúng ta sẽ phát hiện ra. Khi trò chuyện với họ về vấn đề này, họ sẽ luôn luôn nhanh chóng vạch ra những ưu và nhược điểm của vấn

đề, rồi chuyển đề tài hoặc kết thúc cuộc nói chuyện cực kỳ nhanh chóng!

Như tình huống ở chương 1, Lewis đã nhắc Ben chuyện Mark là "phò mã" của giám đốc điều hành. Chưa hết, sang đến chương này, y đã vội vàng lấp liếm "sai lầm" đó bằng cách khích Ben nhận ngay dự án, tạo dựng tên tuổi và nhanh chóng kết thúc câu chuyện. Kẻ thấy chết không cứu lủi nhanh như vậy để tránh những câu hỏi có khả năng phát sinh.

Chúng ta cũng thấy rằng, Lewis đã giấu giếm nhiều thông tin, y hoàn toàn có thể giúp Ben, nhưng lại quyết định ngồi im, thất bại của Ben sẽ mang lại cho y lợi ích.

Trong tổ chức, thường xuyên có những dự án và sáng kiến thất bại. Khi nhát rìu định mệnh bổ xuống, chẳng mấy ai có vẻ ngạc nhiên, ngoại trừ vài kẻ xui xẻo mạt hạng bị dính vào trực tiếp. Đó là triệu chứng báo hiệu một công ty đang lâm vào tình trạng báo động. Khi thất bại gần kề, hàng loạt các hành động nhằm hợp lý hóa thảm họa được tiến hành khi kẻ "thấy chết không cứu" nhanh chóng lao ra từ hậu trường và chọn ra bi kịch. Họ sẽ né những câu hỏi khó khăn về việc tại sao họ khoanh tay đứng nhìn thảm họa ập đến bằng những câu giải trình kiểu như: "Tôi đâu có trách nhiệm về việc đó!", "Tôi không thể can thiệp vào chuyện của người khác, nhất là khi tôi có hàng đống

việc phải làm.” Thường thì bạn sẽ thấy bọn “thấy chết không cứu” này vui sướng tột độ vào ngày dự án tan tành mây khói, và những đồn đoán và tin vịt bắt đầu lộng hành.

Với Lewis, y lập luận rằng, khi Ben toi mạng với cái dự án đó, y sẽ tiến gần tới thành công hơn; hoặc Lewis sẽ được thế vào vị trí của Ben, điều y đang hy vọng tràn trề.

NHỮNG KẾ BẨN NÀY ĐE DỌA GÌ ĐẾN TỔ CHỨC

Cảnh báo về lợi nhuận - điều này đe dọa thế nào tới lợi ích của tổ chức?

Ngoại trừ những nước cản, trò bẩn này được tung ra khi rủi ro đang ở mức cao nhất. Dù dự án bất hạnh kia sẽ thất bại, nhưng nếu ra tay can thiệp, vẫn có cơ hội bảo vệ những giá trị trọng yếu. Một kết thúc nhanh chóng có thể bảo vệ được cả ngàn thứ. Chuẩn bị tinh thần để lội ngược dòng, hoặc tìm ra những "vũ khí tối tân" để bảo toàn giá trị doanh nghiệp.

Độ mẫn cảm của tổ chức - công ty sẽ điêu đứng ra sao với những hành vi này?

Con người ngay từ lúc sinh ra đã được "lập trình" để luôn chọn con đường dễ dàng nhất. Khi kết hợp với tính ích kỷ tự nhiên, hoặc đã sẵn chút ân oán cần tính

sổ, sao lại phải đảo ngược tình thế? Quá dễ để nấp trong bóng tối với tư cách của kẻ "thấy chết không cứu".

Đe dọa văn hóa - điều này ảnh hưởng đến văn hóa doanh nghiệp và tinh thần nhân viên như thế nào?

Trò này rất khó bị phát hiện do chúng ta không có xu hướng xem việc án binh bất động như một kế sách. Nạn nhân có hàng tá việc choán hết thời gian suy xét, và những kẻ "thấy chết không cứu" chỉ việc ẩn trong bóng tối chẳng phải làm gì. Khi căng thẳng leo thang, nạn nhân chẳng còn chút tâm trí nào chú ý tới những manh mối cũng như nguồn lực tiềm năng có thể giúp đỡ mình. Đe dọa văn hóa thực sự

hiện hữu khi thất bại xảy ra quá thường xuyên. Điều này làm giảm nhuệ khí nhân viên.

Tỷ lệ rủi ro của kẻ chơi bẩn - mức độ rủi ro và khả năng bị vạch trần là bao nhiêu?

Trò này rất ít rủi ro do khả năng bị bắt quả tang rất thấp. Ngay cả khi bị tóm, họ cũng dễ dàng "giả nai" không biết hoặc kêu rằng đấy không phải trách nhiệm của họ, và sau đó lại giả vờ ngỏ lời giúp đỡ.

Cảnh báo về an nguy cho nạn nhân - nạn nhân có thể gặp phải những rủi ro nào khi kế bẩn được tung ra?

Với những quyết định riêng tư về vấn đề nạn nhân phải đối mặt, chỉ số cảnh báo trong trường hợp này thực sự rất tệ. Rủi ro có thể càng nguy hiểm hơn khi còn có những kế bẩn khác được sử dụng sau bức màn nhung để đẩy dự án đến gần thất bại, hoặc để tình hình ngày càng trầm trọng. Với những kẻ được hậu thuẫn (thường là có khả năng và có thế lực) bên cạnh, hãy cẩn trọng!

THUỐC GIẢI CHO KẾ BẨN SỐ 4

Đây là một trò dễ chơi. Để bạn có thể nhìn thấu tâm can kẻ chơi bẩn, hãy nghĩ về những vấn đề khó khăn bạn đang gặp phải, hoặc những tình huống khiến bạn có thể trở thành kẻ "thấy chết không cứu".

Hãy thành thật với bản thân và khám phá những tình huống đó bằng cách tự vấn mình những câu hỏi sau:

- Lý do để mình không dính vào việc đó?

- Mình sẽ phải trả cái giá nào cho việc liên quan tới chuyện đó?

- Cái giá đồng nghiệp, đối tác và khách hàng phải trả nếu mình khoanh tay đứng nhìn?

- Công ty sẽ ra sao nếu mình không ra tay can thiệp?

- Mình sẽ vui mừng đến mức nào nếu đồng nghiệp thất bại? Tại sao lại thế?

- Đồng nghiệp trông chờ gì ở mình?

- Công ty mong đợi gì ở mình?

- Mình có thể bị “lôi kéo” một cách khéo léo để can thiệp vào việc này như thế nào?

- Mình sẽ cảm thấy thế nào khi dự án này thất bại?

- Nếu mình can thiệp, điều tệ nhất có thể xảy ra là gì?

- Nếu thành thật với chính mình, và trung thành với giá trị bản thân, làm kẻ “thấy chết không cứu” có là hành động đúng?

Những câu hỏi này giúp bạn kiểm tra vị trí của chính bạn và để chắc chắn, bạn xác định đúng giá trị bản thân. Qua đó, những câu hỏi nhắc nhở bạn về việc nên làm với khách hàng, đồng nghiệp, và tổ chức, hơn hết là với chính bản thân bạn.

Quan trọng là bạn phải nhận ra những kẻ đứng trong bóng tối hòng "Ngư ông đắc lợi" là ai. Nếu bạn không nhìn ra được, bạn sẽ không tài nào đối phó được với chúng đâu. Khi biết đích xác ai là ai, lợi ích thu được sẽ đáng kinh ngạc đấy.

Trò này thường được giở ra lúc bạn đang trong tình huống khó khăn, hãy tập thói quen chú ý đến mức độ căng thẳng của

công việc đang làm. Ngay khi phát hiện ra tình hình có thể sẽ gặp trở ngại, lúc đó, hãy tạm lùi một bước và tự vấn:

- Ai là người ít hữu ích hơn mình vẫn nghĩ?

- Ai có thể giúp mình nhưng lại ngó lơ?

- Có ai đang cố thoái thác hoặc có những phát biểu mập mờ về tình hình này không?

- Có ai đã giúp đỡ nhưng sau đó lại quay lưng?

- Ai nhắc mình đây là tình huống khó nhằn nhưng lại chẳng đưa ra lời khuyên

nào mang tính xây dựng hay giúp đỡ cả?

Tùy thuộc vào mức độ của dự án hay của tình huống đang mắc phải, bạn có thể có ít hay nhiều kẻ “thấy chết không cứu”. Bạn cần được giúp đỡ, do đó, phải ưu tiên xác định những ai có thể giúp ích, những ai có thể gây nguy hiểm. Khi đã xác định được, tùy từng trường hợp mà xét tiếp:

- Tại sao mình nghi ngờ họ là những kẻ “thấy chết không cứu”?

- Nguyên nhân nào khiến họ làm như vậy?

- Họ sẽ có lợi gì khi mình thất bại?

- Họ có thể có lợi ích gì nếu giúp mình?

- Điều tệ nhất có thể xảy ra nếu mình đối đầu với họ là gì?

Khi bạn đã quyết định đối đầu với những kẻ "mũ ni che tai", hãy cố giữ thái độ tích cực và tuyệt đối tránh việc buộc tội họ. Cơ hội tốt nhất để tự gỡ rối cho chính mình là tranh thủ được sự giúp đỡ và hậu thuẫn chứ không phải là tạo thêm kẻ thù. Có thể hỏi họ những câu sau:

- Anh hẳn cũng thấy tôi đang trong tình thế khó xử, anh nghĩ gì về tình huống này?

- Anh có bóng gió rằng mọi người chống lại dự án này. Anh có thể cho tôi biết rõ hơn không?

- Anh đã dự trù trước điều gì?

- Anh có thể phải đương đầu với chuyện gì xảy ra ở đây?

- Anh trông đợi những kết quả tốt đẹp nào?

- Tôi phải đi những bước nào để đưa mọi việc vào tầm kiểm soát?

- Anh có lời khuyên nào cho tôi không?

- Ai là người thực sự chống lại dự án

này?

- Nếu anh giúp, công ty sẽ có lợi như thế nào?

- Anh có thể nhận được gì từ sự giúp đỡ đó?

Cuối cùng, hãy nhớ rằng, tất cả mọi người đều có quyền tự do lựa chọn. Nếu họ vẫn tiếp tục muốn làm kẻ "thấy chết không cứu", hãy chọn con đường khác để tìm kiếm sự giúp đỡ cần thiết. Hãy nhớ rằng, những kẻ này hy vọng "hôi của" được từ thất bại của bạn, do đó, hãy cảnh giác và cân nhắc xem có nên nói chuyện thẳng thừng với họ không.

Một trong những chìa khóa thành công cho chính trị nơi công sở là gần gũi với những người đáng tin tưởng và đồng tình, để tăng hậu thuẫn. Thời gian đầu tư vào những người này đáng giá hơn nhiều so với thời gian để xử lý kẻ "thấy chết không cứu".

Mẹo vặt

TƯ DUY NHƯ NGƯỜI NGOÀI CUỘC

Chân lý là bạn nên "hiểu trước khi được hiểu". Trước khi có những hành động quả quyết và đối đầu với phái Gian hùng, hãy bỏ thời gian nhìn nhận vấn đề trên quan điểm của họ. Điều gì khiến họ phải hành động như vậy? Liệu

có những áp lực bên ngoài nào đó tác động khiến họ phải giở kế bẩn ra dùng? Có những lựa chọn nào khác mà họ đã mặc kệ hoặc bỏ qua?

Những suy ngẫm từ vị thế của người ngoài cuộc này sẽ góp phần vào chiến lược và cơ hội thành công của bạn. Theo cách này, chúng ta có thể hình dung được những gì xảy đến với họ và những gì khiến họ phải hành động như vậy. Khi nói về trở ngại họ có thể gặp phải, hay về những quyết định khó khăn họ phải đưa ra, chúng ta đã chứng minh sự quan tâm thực sự và cũng báo hiệu cho họ thấy xu hướng tích cực của mình. Điều này giúp chúng ta xem xét quan điểm của kẻ "thấy chết không

cứu" và những người có liên quan ở một mức độ nào đấy. Tình huống này nhìn từ phía họ sẽ ra sao?

KẾ BẨN SỐ 5: ÁC LÀ ĐẠO CHÍCH

Xào lại ý tưởng hay thành quả của người khác, hoặc đơn giản là chôm luôn ý tưởng của người ta và lờ tịt tác giả thật sự đi.

Ác là đạo chích có rất nhiều biến thể. Mấy tay đạo chích chất xám này lượn vè vè như chim ác là xung quanh hòng đạo những ý tưởng, dữ liệu và đề xuất hay ho từ người khác. Những ý tưởng này sẽ được đề xuất lên cấp trên nhưng tên tác giả lại là tên của "ác là". Biến thể xấu xa hơn của mánh này là lắng nghe những ý

tưởng tuyệt vời của người khác chia sẻ nhưng lại dội cho nạn nhân gáo nước lạnh bằng cách giả vờ góp ý chân thành rằng đây là ý tưởng tồi, đáng vứt vào sọt rác. Khi đã chắc chắn rằng ý tưởng này không còn hiện hữu nữa, họ sẽ xào lại ý và trình lên cấp trên. Hẳn chúng ta đã thấy điều này trong tình huống của Lewis từ đầu chương.

Không cần biết họ sử dụng biến thể nào, điều quan trọng là họ ăn cắp ý tưởng. Điều này không gì hơn ngoài mục đích nâng cao giá trị bản thân, để lừa mọi người tin vào khả năng cao siêu của họ. Thỉnh thoảng, họ vẫn sẽ chia sẻ ý tưởng này cùng nạn nhân. Vết thương sẽ càng trầm trọng khi nạn nhân được yêu cầu

thêm thời gian và nỗ lực, và tên đạo chích ra tay vào phút cuối cùng.

Về bản chất, ác là rất không vững vàng, vài kẻ còn kém năng lực nữa kia, nhưng lại có nhu cầu thể hiện một trình độ cao hơn, hoặc bọn chúng chăm chăm đến việc được coi trọng nhưng lại không có khả năng thực hiện bằng năng lực thực sự của bản thân.

Thực tế đáng buồn là mánh này làm “nản lòng chiến sĩ” rất nhanh, đặc biệt là khi nó được giở ra với những nhân viên ở vị trí thấp hơn - những kẻ thấp cổ bé họng thực thi hành động. Mục ruỗng sẽ nhanh chóng xảy ra, ý tưởng và năng lượng sẽ dần cạn kiệt. Vấn đề ở đây là gì nếu năng

lực của tôi không bao giờ được thừa nhận? Với tính cấp thiết của khẩu hiệu "đổi mới hay là chết", mọi công ty nên được cảnh tỉnh trước nguy cơ tàn phá tài năng mà nhân viên của bạn đã phải cố gắng và chăm chỉ lắm mới có và phát triển được!

NHỮNG KẾ BẨN NÀY ĐE DỌA GÌ ĐẾN TỔ CHỨC

Cảnh báo về lợi nhuận - điều này đe dọa thế nào tới lợi ích của tổ chức?

Hậu quả công ty phải gánh chịu có thể không đáng kể trước mắt, xét đến cùng những ý tưởng này vẫn được trình lên cấp trên. Nhưng về lâu về dài, nó có ảnh

hưởng xấu khi ý tưởng bắt đầu cạn kiệt và những nhân tài thật sự đội nón ra đi.

Độ mẫn cảm của tổ chức - công ty sẽ điêu đứng ra sao với những hành vi này?

Dưới áp lực chứng minh giá trị của bản thân, sức cám dỗ của "Ác là đạo chích" đang ở mức rất cao. Đặc biệt ở các cấp càng thấp, chúng ta càng thường xuyên được "ác là đạo chích" ghé thăm.

Đe dọa văn hóa - điều này ảnh hưởng đến văn hóa doanh nghiệp và tinh thần nhân viên như thế nào?

Nếu trò này được nhân rộng, văn hóa

công ty chắc chắn sẽ bị kéo lùi. Bởi còn đâu là văn hóa khi vừa đưa ra một ý tưởng lập tức bị ác là tới cuỗm đi!

Tỷ lệ rủi ro của kẻ chơi bẩn - mức độ rủi ro và khả năng bị vạch trần là bao nhiêu?

Đây là một trong những trò dễ nhận biết nhất, đặc biệt sau một sự kiện nào đó. Đây cũng là đại diện của mức rủi ro cao cho kẻ chơi bẩn ngay khi hắn vừa có được danh tiếng thì nhân viên của hắn sẽ học được cách cư xử. Cũng như vậy, kẻ chơi bẩn cũng có cơ chịu rủi ro làm suy giảm năng suất khi tinh thần giảm sút. Việc này nhanh chóng mang lại cho hắn nhiều rủi ro.

Cảnh báo về an nguy cho nạn nhân - nạn nhân có thể gặp phải những rủi ro nào khi kế bẩn được tung ra?

Thực ra thì tỷ lệ rủi ro thấp nhưng lại khá bực mình. Do bạn không được ai biết đến nhờ ý tưởng tuyệt vời hay sự mẫn cán của mình. Thường thì khi tên đạo chích bị vạch mặt, bạn sẽ nhận được tán dương liền sau đó. Điều này cũng mang lại một bất ngờ thú vị, đó là khiến cho chim ác là phụ thuộc vào bạn hơn, và nâng cao quyền lực cá nhân của bạn trong mối quan hệ giữa bạn và hắn. Hơn nữa, rủi thay cho hắn, kẻ đạo chất xám kia đôi khi thực sự hiểu ý tưởng của bạn nhưng lại không diễn giải cho rõ ràng và

thuyết phục được.

THUỐC GIẢI CHO KẾ BẨN SỐ 5

Cách xử lý mấy con chim ác là này phụ thuộc vào cách bạn bắt chúng. Nếu bạn muốn bắt chúng ngay khi còn nằm trong tổ, hãy thử "chối từ và cương quyết". Tuy nhiên, nếu chúng đã cao chạy xa bay trước khi bị phát hiện, bạn lại có thời gian để cân nhắc cẩn thận hơn chiến lược của mình.

Chối từ và cương quyết

Nếu họ là "chim ác là", dùng sách lược này sẽ tạo cho họ những áp lực nghiêm trọng. Chưa cần phải lo lắng nếu bạn

chưa bị con chim ác là nào lởn vởn trước mặt, bởi lẽ khi bạn có giọng điệu đúng đắn, họ sẽ tôn trọng bạn.

Khi được đề nghị "họ sẽ lo chuyện này từ bây giờ trở đi", hãy từ chối một cách lịch sự, và cương quyết rằng bạn sẽ chịu trách nhiệm thuyết trình phần việc của mình. Hãy để cho họ biết, bạn có đủ khả năng đưa dự án đi xa hơn, và bạn muốn thấy nó thành công. Hãy cảm ơn họ vì đã hỗ trợ, quan tâm và đóng góp, nhưng phải kiên quyết rằng bạn cần cơ hội học hỏi này.

Những cơ hội này có thể thuộc dạng ngàn năm có một và bạn xứng đáng được kiểm nghiệm chính mình, nếu vượt qua được

cửa ải này, ai biết bạn sẽ tiến được đến đâu. Xét cho cùng, không ai có thể nắm rõ dự án của bạn bằng chính bạn, vậy thì còn ai có thể thích hợp hơn bạn để đưa dự án đó lên một tầm cao mới?

Trong vài trường hợp, cần phải thừa nhận rằng họ có quyền đại diện bạn để đệ trình dự án lên cấp trên, vì có những nhân viên không được phép dự các cuộc họp quan trọng. Tuy nhiên, bạn vẫn được quyền trung kiên với việc "Chối từ và Cương quyết", rằng bạn cần nắm được cơ hội trình bày sản phẩm của mình. Cần giữ thái độ bình tĩnh, dứt khoát và lịch sự khi chối từ, bạn sẽ tăng thêm cơ hội khiến chim ác là hiểu ra thông điệp và để cho chiếc tổ của bạn yên.

Nếu họ vẫn muốn làm Lý Thông cướp công Thạch Sanh, hãy sử dụng những câu hỏi sau để giải thoát:

- Anh sẽ trả lời như thế nào với những câu hỏi xoáy mà những người phê duyệt ý tưởng đưa ra?

- Cái giá phải trả nếu anh không trả lời được những câu hỏi đó?

- Anh sẽ mất gì nếu họ không thích báo cáo/ dự án/ ý tưởng này?

- Điều gì khiến anh nghĩ rằng tôi không thuyết trình hiệu quả bằng anh?

- Điều gì giúp anh có thể trình bày tốt hơn tôi về ý tưởng của chính tôi chứ?

- Tại sao việc thuyết trình sản phẩm này trước cấp trên lại quan trọng với anh như vậy?

- Anh nghĩ sao nếu chúng ta là những người tiên phong phá vỡ luật lệ về những “cuộc họp quan trọng” giới hạn người tham dự đó?

Nếu bạn thất bại trong việc thuyết phục, đừng để thất bại trong việc hiểu rõ nguyên nhân tại sao Chim ác là làm như vậy.

Phòng ngừa

Nếu phát hiện sản phẩm xương máu của mình đã bị ăn cắp, đặc biệt là khi thủ phạm phạm tội hàng loạt, bạn cần cân nhắc thiệt hơn nếu tính chuyện đối đầu với hắn. Không còn nghi ngờ gì nữa, việc này cực kỳ bực mình và chán ngắt, hãy xem xét cẩn thận những tổn thất thực sự bạn phải gánh chịu. Vẫn có những cách khác để tránh được việc này mà không đẩy mối quan hệ đến bên bờ vực thẳm. Bởi có thể một lúc nào đó, bạn còn phải hợp tác hoặc làm việc dưới quyền Chim ác là.

Trước hết, chúng tôi tán thành việc đối mặt, xử lý triệt để trong trường hợp này. Hãy lưu tâm đến lợi ích bạn nhận được

từ việc ghi nhận công bằng, không chỉ với sự nghiệp mà còn với sự phát triển và thái độ với nơi làm việc của bạn. Bạn có thấy tự tin hơn khi thành công trong việc ngăn chặn tình huống xấu xảy ra? Và bạn còn có thể tiến xa đến đâu khi sự tự tin ấy ngày càng lớn?

Trước tiên, bạn phải tìm được bằng chứng, từ việc rà soát các sự kiện cẩn thận hết mức có thể. Đừng bao giờ dựa vào những lời chim lợn ở chỗ máy pha cà phê. Khi đã sẵn sàng, gặp Chim ác là và đưa ra bằng chứng. Làm việc này với tinh thần điều tra, thẩm vấn nghiêm túc.

Nếu đưa ra được những bằng chứng quá thuyết phục, có thể bạn sẽ nhận được vài

lời biện minh. Chớ có quan tâm đến chúng! Nhanh chóng đi thẳng vào việc trình bày cảm xúc của mình trong chuyện này cho họ thấy. Nhớ rằng, Chim ác là có thể sẽ thấy khó xử đấy. Bởi không chỉ hắn bị vạch mặt mà bạn còn thể hiện cảm xúc của mình. Do đó, kết thúc câu chuyện bằng những đề xuất tích cực đã được chuẩn bị trước có thể sẽ giúp cải thiện tình hình. Phần lớn mọi người đã thực hiện điều này đều hết sức ngạc nhiên với kết quả thu được. Cách này đặc biệt hiệu quả nếu bạn có thể giữ bình tĩnh, đưa ra những bằng chứng rõ ràng và những đề nghị tích cực. Cũng phải nói rằng, ngay cả khi tình huống không thuận lợi như bạn dự tính, Chim ác là sẽ cẩn trọng hơn và chắc chắn sẽ phải suy nghĩ

lại trước khi có ý định chôm ý tưởng của bạn thêm lần nữa!

Mẹo vặt

Ở một khía cạnh nào đó, rất có thể kẻ chơi bẩn bạn đang muốn đối đầu lại với bạn. Trong tương lai, bạn còn phải làm việc với họ dài dài. Vì vậy, phải hết sức khéo léo trong ứng xử nếu không muốn hủy hoại vĩnh viễn mối quan hệ đó. Những chiến lược của bạn cũng cần được cân nhắc kỹ lưỡng xem chúng có giúp bạn đưa mối quan hệ hiện tại tiến triển trên một nền móng chân thành và vững chắc hơn không. Hãy suy nghĩ thấu đáo để có thể giúp cả đôi bên giữ thể diện. Nên nhớ rằng, quan hệ và kết

quả luôn luôn đi cùng với nhau, vì vậy, chúng ta cần phải sáng tạo, đảm bảo điểm mấu chốt của cuộc trò chuyện theo hướng đôi bên cùng có lợi.

Bạn nên chuẩn bị ít nhất ba cách để đưa tình hình tiến triển theo chiều hướng tích cực, đảm bảo tính linh hoạt cao nhất. Nếu không thể đạt được thế "đôi bên cùng có lợi", thì lựa chọn kết quả "không vấn đề gì" bao giờ cũng tốt hơn chuyện đổ thêm dầu vào lửa. Chúng ta có thể trở thành đối thủ, nhưng chí ít, ta cũng biết rõ mình đang đứng ở đâu và tránh trường hợp trở thành kẻ thù của nhau. Với những cuộc đụng độ mang màu sắc chính trị nơi công sở, nỗ lực sẽ giúp mối quan hệ

luôn ở chiều hướng tích cực.

KẾ BẨN SỐ 6: "TIẾP TỤC NGHIÊN CỨU ĐI!"

Mánh lới làm trì hoãn những quyết định hoặc tiết lộ sự thật bằng cách yêu cầu nạn nhân làm thêm công việc, thực hiện các nghiên cứu hoặc xử lý dữ liệu đòi hỏi phải có sự cố gắng của những người khác nữa.

Tất nhiên, chúng ta phải thực hiện những nghiên cứu phù hợp trước khi đưa ra quyết định quan trọng và quyết định này phải dựa trên dữ liệu chắc chắn và những bằng chứng xác đáng. Sự thật là có nhiều nhà quản lý cố gắng né tránh rủi ro khi

đương đầu với các phức tạp mà cuộc sống công sở ném vào mặt họ. Kết quả là họ đã yêu cầu một núi dữ liệu để họ dựa vào đó mà đưa ra quyết định của mình.

"Tiếp tục nghiên cứu đi?" chỉ trở thành trò bẩn khi nhà quản lý không có mối quan tâm thực sự đến việc đề xuất ý tưởng lên cấp trên, và còn thiếu chính trực hay quả quyết để giải trình lý do rộng rãi và trung thực. Họ thấy mình không có thời gian để giải thích nguyên do tại sao họ không thể hỗ trợ ý tưởng của kẻ khốn khổ kia được. Có thể họ lo rằng anh ta không đủ khả năng chịu đựng sự từ chối. Hoặc họ đang bận rộn xây dựng nền tảng cho trò "Ác là đạo chích" bằng cách yêu cầu bạn thu thập thông tin

trước khi họ ra tay. Điều cốt yếu là, thay vì trung thực trong suy nghĩ và nêu rõ nguyên nhân, họ lại chọn cách đứng ở thế trông có vẻ như đang sẵn sàng hỗ trợ nhưng thực tế thì lại không làm gì. Họ dùng những yêu cầu chuyên môn rõ ràng về các dữ liệu để từ chối, trì hoãn, làm chệch hướng hoặc ngầm phá hoại ý tưởng.

Họ từ chối bằng cách đòi hỏi nhiều thông tin hơn nữa cũng như thực tế để hỗ trợ cho đề án. Nhà quản lý đưa ra ý kiến là chưa đủ thông tin cần thiết để đưa ra quyết định. Sự thật có thể sẽ chẳng bao giờ có đủ thông tin cần thiết để thuyết phục họ đâu, dù bạn có đưa ra bao nhiêu thông tin đi nữa. Họ hy vọng đề nghị đó

sẽ chìm vào quên lãng, rằng bên kia sẽ quên bẵng hoặc xao nhãng việc phải trình ra ý tưởng của mình do có nhiều mối ưu tiên áp lực hơn, hoặc họ sẽ bảo rằng cấp trên không quan tâm.

Trong câu chuyện đầu chương, Jerry đang có nhiều vấn đề phức tạp khác cần quan tâm hơn. Lão chẳng có vẻ gì là để tâm hay chú ý tới những gì Lewis trình bày. Còn Lewis cơ hội thì cũng quá chăm chú vào ý tưởng nên đã không nhận ra những dấu hiệu cảnh báo.

Thay vì hành động liêm chính, các sếp lại thích dựng lên một màn sương mù và chờ những quyết định bỏ đi. Kết quả cuối cùng của việc này là một lượng lớn thời

gian và nguồn lực bị tiêu hao vào những việc vô bổ.

KẾ BẨN NÀY ĐE DỌA GÌ ĐẾN TỔ CHỨC

Cảnh báo về lợi nhuận - điều này đe dọa thế nào tới lợi ích của tổ chức?

Chuyện này ảnh hưởng tới hiệu suất quản lý, chắc chắn, nó còn kết hợp với những bất lợi cạnh tranh, theo thời gian sẽ đe dọa đến sự sống còn của tổ chức. Tuy nhiên, về cơ bản, những ý kiến quan trọng cũng sẽ được thi hành.

Độ mẫn cảm của tổ chức - công ty sẽ điêu đứng ra sao với những hành vi

này?

Trò bẩn này cũng dễ chơi do được khoác lên tấm áo "nghiên cứu công việc". Tất nhiên, tình huống phải đúng và sự thật phải được chứng minh. Với những tay quản lý thiển cận, xem ra đây là cách nhanh nhất để chuyển sang những mối quan tâm khác của họ, đúng hơn là đá lại quả bóng cho kẻ vừa chuyền sang, chứ không chịu tốn thời gian vào giải thích tại sao câu trả lời lại là "Không!"

Đe dọa văn hóa - điều này ảnh hưởng đến văn hóa doanh nghiệp và tinh thần nhân viên như thế nào?

Theo kinh nghiệm của chúng tôi, văn hóa

cũng bị gắn vào trò này, và thực sự trở thành "cách chúng ta ứng xử với mọi người xung quanh". Thường trò này không bị phản đối và còn được thừa nhận như một phần cuộc sống. Tuy nhiên, trong những công ty nhỏ, phát triển nhanh có thể sẽ cần các quy trình khắc nghiệt để hỗ trợ cho sự phát triển. Chính điều này làm công ty hay sa vào văn hóa của "Tiếp tục nghiên cứu đi!"

Tỷ lệ rủi ro của kẻ chơi bẩn - mức độ rủi ro và khả năng bị vạch trần là bao nhiêu?

Không quá mạo hiểm cho kẻ tung đòn bẩn vì rất dễ dàng đưa ra lời biện hộ xác đáng còn nạn nhân thì cũng khó xác định

được tổn thất. Nếu bị vạch mặt, kẻ ra đòn vẫn né được mà không gặp nhiều rủi ro. Có thể rủi ro lớn nhất ở đây chính là sự cạn kiệt nguồn lực cần có để đạt được kết quả như yêu cầu. Điều này làm việc biện minh cho hoàn cảnh thêm nhiều khó khăn do họ đã phung phí quá nhiều thời gian của cấp dưới.

Cảnh báo về an nguy cho nạn nhân - nạn nhân có thể gặp phải những rủi ro nào khi kế bẩn được tung ra?

Có thể sẽ rất đau đớn khi phải nghe điều này. Nếu bạn đang phải gánh chịu kế bẩn này, hãy nhớ lại những khoảng thời gian, năng lượng và nguồn lực bạn tiêu phí trước khi nhận ra ý tưởng của mình sẽ

chẳng bao giờ được thực thi. Bạn phải đấu tranh để dự án được chấp nhận, đồng thời cũng phải quan tâm đến những mục tiêu khác nữa. Và cuối cùng, có thể dự án sẽ tan tành mây khói nếu bạn để việc này kéo dài.

THUỐC GIẢI CHO KẾ BẨN SỐ 6

Mỗi nhà quản lý có cách làm việc và điều hành riêng của mình. Đôi khi, người quản lý có cách ra quyết định rất chậm, dựa trên cơ sở phân tích kỹ lưỡng. Khi làm việc với họ, chúng ta có thể bối rối, nhưng đấy không phải họ định "chơi" ta, mà chỉ là cách giải quyết vấn đề của họ thôi. Thách thức là ở chỗ xác định ngay ở màn đầu tiên khi chuyển từ yêu cầu về

chuyên môn thực sự sang trò đưa đẩy, tốn thời gian, chẳng có gì được tiến hành để tình hình đi lên cả.

Nếu nghi ngờ quản lý đang chơi trò này, hãy thử những câu hỏi dưới đây xem sao. Câu trả lời nhận được sẽ cho bạn kha khá manh mối về phạm vi hỗ trợ thực sự của người quản lý với ý tưởng và dự án của bạn đấy.

- Cần thêm những điều gì để hoàn toàn thuyết phục được sếp đây là một dự án ngon lành?

- Khả năng dự án bị từ chối vì sao? Sếp có thể giải thích rõ hơn không?

- Tôi cần phải đạt những tiêu chuẩn cụ thể nào?

- Tôi cần bao nhiêu thời gian và nguồn lực để thực hiện dự án này?

- Theo sếp, lợi ích/trở ngại trước mắt của dự án này là gì?

- Nếu dự án này được tiến hành, sếp có thể gặp phải những ảnh hưởng nào?

- Sếp đã chuẩn bị cho những vấn đề liên quan và có đóng góp cá nhân nào?

- Tại sao sếp không nói rõ phản ứng của sếp với đề xuất này?

- Tôi nên tham khảo thêm ý kiến của ai nữa ở thời điểm này?

- Những bộ phận khác phản ứng ra sao trước dự án này?

- Sếp cảm thấy thế nào về những ý kiến tôi đề xuất?

Bạn sẽ thấy rằng, hầu hết những câu hỏi trên đều tập trung vào dự án, do đó, nhớ nghe ngóng dư luận bên ngoài về dự án để có thêm manh mối. Ví dụ như:

- Còn dự án nào khác đang cạnh tranh với mình không?

- Đề án này như thế nào nếu so sánh với

chúng?

- Mình nên dừng việc nào để dành thời gian cho những nghiên cứu thêm này?

Tất cả những câu hỏi nêu trên đều phải được nói với giọng lịch sự và quả quyết nếu ta muốn khích lệ nhà quản lý tham gia vào một cuộc chuyện trò hiệu quả. Kiểm soát được ngôn ngữ cơ thể và điệu bộ rất quan trọng nếu ta muốn cho họ thấy thiện ý của mình, chứ không phải thể hiện thái độ thù nghịch.

Chúng tôi muốn cổ vũ bạn đối đầu với kế bẩn này vì nó có thể sẽ là một cú đánh chí mạng vào giá trị cốt yếu, ảnh hưởng nghiêm trọng đến hiệu quả công việc và

năng suất kinh doanh, hủy hoại sự hợp tác và tin tưởng lẫn nhau giữa mọi người trong tổ chức. Bằng cách can thiệp vào trò này, ít nhất, bạn cũng thể hiện được mình có nhận thức và hiểu biết về chính trị nơi công sở và đưa ra thông điệp rõ ràng rằng bạn không dễ bị xỏ mũi. Nhớ hành động điềm tĩnh và dứt khoát nhé!

Mẹo vặt

MẠN ĐÀM QUANH VIỆC BUỘC TỘI

Bạn cần làm nhiều hơn là nghe ngóng và thấu hiểu khi đối mặt với kẻ thù. Bạn phải có phương án hiệu quả đảm bảo tiến triển. Bạn phải chắc chắn khi lập chiến lược hành động, bạn phải có thật

nhiều ý tưởng để dù cho xoay chuyển tình thế cách nào thì mọi việc vẫn đi lên. Sáng tạo và linh hoạt chính là chìa khóa của vấn đề. Giúp những người khác nhìn thấy sự tiến bộ của bạn sẽ giúp tăng thêm cơ hội thành công, hãy đưa ra nhiều suy nghĩ và nhiều cuộc chuyện trò hiệu quả, tăng khả năng tìm ra phương án mới được cả đôi bên đồng thuận.

3. NHỮNG LỜI CÓ CÁNH

Lượn lờ gần chục vòng trên tuyến đường một chiều ở Luton, lạc trong màn mưa trắng xóa và không tài nào tìm được biển chỉ đường, Ben bắt đầu tự hỏi không biết mình đã làm gì nên nỗi phải chịu sự trừng phạt này. Bà xã Hannah đã khăng khăng rằng mặc kệ vụ thuyên chuyển mờ ám, cả gia đình sẽ không đi đâu hết, và nếu Ben thích thì phải chấp nhận chuyện đi đi về về giữa hai nơi. Giờ đây, dõi mắt vào tòa nhà cũ kỹ và xám xịt đằng xa, giữa hai thanh gạt nước đang nhịp

nhàng dao động, hắn phải công nhận là Hannah đúng. Làm việc nơi địa ngục là một chuyện, đăng ký hộ khẩu thường trú ở đó luôn lại là chuyện khác...

Cuối cùng, xe hắn cũng đã đỗ được vào bãi đậu Xennic, Ben tiến về quầy lễ tân. Ít nhất thì ở đây không có mấy cái cửa xoay chết dẫm. Hắn mất cả buổi sáng để làm việc với các phòng ban từ hành chính nhân sự tới quản lý dữ liệu, rồi bên an ninh. Tới trưa trật hắn mới nhận được bàn làm việc và diện kiến dung nhan sếp mới.

Văn phòng chỉ nhỉnh hơn cái “tháp ngà” nhỏ xinh của hắn trên London chút đỉnh, và nếu so sánh với cái văn phòng tráng

lệ của lão Jerry thì quả thật vô cùng khập khiễng. Tuy nhiên, sếp Surrinder lại khá nồng hậu và hiếu khách, mụ còn bắt tay thân thiện và mời nước hắn nữa! Sau màn chào hỏi ban đầu và vài nghi lễ theo phép lịch sự, mụ lái câu chuyện sang hoạt động của văn phòng trên London.

"Cậu có biết Jerry và tôi, theo cách nào đó, lại quay lại với nhau?" Không hề! Ben chẳng biết tí gì về mối liên hệ giữa họ hết.

"À, phải rồi, ông ta đã đạt được kha khá thành tựu suốt những năm qua. Trấn của tôi bao nhiêu ý tưởng, vài người còn cho rằng chúng tôi là một cặp oan gia nữa kia. Hồi đó, rất nhiều lần tôi phải ra tay

giúp đỡ ông ấy". Ben không biết những việc đó, mà nói thẳng ra là hắn chả thèm quan tâm. Hắn có cả núi việc và chỉ muốn cắm đầu vào làm ngay tắp lự.

"Tôi đã từng thấy ngôi sao trên cung Quan Lộc của ông ấy, nhưng rồi cũng đến lúc tắt thôi." Câu chuyện bắt đầu chuyển sang chiều hướng siêu hình một cách cố ý, nghe chẳng những khó hiểu, mà còn khó chịu nữa.

"Càng trèo cao càng ngã đau, biết câu ngạn ngữ ấy không Ben?" Ben im lặng gật đầu, hắn vẫn mơ hồ về ẩn ý Surrinder đưa ra.

"Và tôi băn khoăn không rõ ai sẽ là

người bên cạnh Jerry, đưa tay ra đỡ lão khi lão ngã? Ben, nói nghe xem, cậu thấy Jerry thế nào?" Ben chỉ muốn phun ra rằng, thời gian đâu mà cảm với chả thấy lão kia thế nào, nguyên chuyện tìm đường để né lão yêu quái ấy đã đủ hết giờ rồi! May thay, kỹ năng ngoại giao đã kịp ghìm hắn lại.

"Em thấy anh ấy, dạ, khá thẳng thắn ạ."

"Chính xác, thẳng thắn, giống như thợ vụng mất kim vậy." Mụ đánh mắt với Ben, tỏ ý bây giờ cả hai đã cùng hội cùng thuyền. Ben phải khó khăn lắm mới hiểu được thâm ý sâu xa của những câu tục ngữ Surrinder dùng.

"Em không có ý đó ạ..."

"Giết gà dùng dao mổ trâu chăng?" Những câu tục ngữ đang bắt đầu ra ngoài tầm kiểm soát.

"Em cũng không định nói thế ạ."

Surrinder thở dài, khẽ cười và cố dùng cách tiếp cận khác.

"Ben, cậu quý Jerry chứ?" Quá bất ngờ và bối rối, Ben lầm bầm gì đó không rõ, và trông hắn lộ rõ vẻ khó ở. Surrinder mỉm cười. "Ben, chị hiểu ở London người ta làm việc thế nào mà, nhưng em yên tâm đi, ở Luton này, bọn chị chỉ để ý lẫn nhau trên tinh thần đồng đội và hợp

tác thôi em ạ."

Ben cảm thấy dễ thở hơn chút đỉnh. "Tuyệt quá! Em thực sự mong muốn được cùng sát cánh với mọi người vượt qua thử thách phía trước."

Surrinder lờ đi. "Do vậy, mọi người trong đội cần phải biết vị trí những ưu tiên và lòng trung thành của mình dành cho tổ chức."

Ben nhận thấy những gì hắn nghĩ chính là thông điệp mà mụ kia muốn nói. "Tốt rồi, chị chỉ muốn nói với cậu về những ưu tiên hàng đầu cho dự án. Chị không có cơ hội quyết định phải bắt đầu từ đâu, do vậy, mọi lời khuyên đều được chào đón

nhiệt tình.”

Cuộc chuyện trò kết thúc, họ đã không tạo được mối liên kết như Ben mong đợi, mà chỉ ngồi yên ở bàn làm việc rồi đưa mắt nhìn nhau. Giây phút nặng nề bị phá vỡ khi có thông báo cho Surrinder về cuộc họp.

Surrinder nói với Ben: “Ồ, vụ họp hành này có vẻ hơi sớm, cứ đi đã để ưu tiên cho cậu, và ta sẽ tiếp tục câu chuyện sau vậy.”

Mụ buông lời chốt hạ “Ben, chị rất lấy làm hài lòng khi cậu tham gia vào nhóm. Chị sẽ hỗ trợ cậu tất cả những gì cần thiết giúp cậu vào guồng càng nhanh càng

tốt. Chị muốn chắc chắn rằng, cậu sẽ thành công rực rỡ ở đây và đạt được những phần thưởng xứng đáng. Cố gắng theo kịp chương trình, làm cho thật ngon lành vào, và ai biết được, nhỡ đâu cậu lại làm lu mờ luôn cả ngôi sao chiếu mệnh của Jerry thì sao. Nhớ rằng, bây giờ Mark đang ở Florida, hai chúng ta hãy cùng hy vọng rằng Luton cũng sẽ chính là miền đất hứa của cậu."

Ben rời khỏi tòa nhà, vừa đi tìm chỗ ăn trưa, vừa vẩn vơ suy nghĩ. Trừ những ẩn dụ, ấn tượng đầu tiên của Ben về Surrinder khá tốt. Mụ ta có vẻ chơi được, "tinh thần đồng đội và hợp tác" đã mang lại thay đổi đáng kể. Xem ra, Surrinder nắm rõ những mối quan tâm

sâu sắc và kín đáo của Ben, và tặng cho Ben những lời động viên to lớn về một tương lai tươi sáng khi Ben đã “vào guồng”, mặc kệ ý nghĩa của “vào guồng” là gì. Rõ ràng, mụ đang phải đứng sau ánh hào quang của Jerry, và điều này có vẻ khá quan trọng với mụ.

Sau khi nhấm nháp xong chiếc sandwich, Ben lượn qua hiệu sách hòng giết thời gian. Hắn đang đứng ở quầy sách Kinh doanh và Quản trị. Hắn tự hỏi không biết trên đời này có ai rảnh mà đi đọc ba cái sách nhăng nhít này không. Hắn nhặt một quyển về chính trị chốn công sở và đọc lướt qua, rồi nhanh chóng đặt xuống. “Chính trị nơi công sở, kỳ quặc nhỉ!”

Vị khách đầu tiên Ben gặp khi quay lại sở làm là lão cáo già khôn ngoan Russell, lão muốn thảo luận về những ý tưởng của Ben cho Dự án Khởi nguồn. Ben được dịp lân la hỏi dò Russell về Surrinder. Russell cảm thấy tội nghiệp cho thằng "lính mới", đã thành thật cho biết Surrinder và Jerry đúng ra là những kẻ thù không đội trời chung. "Giang hồ" đồn đại rằng mọi chuyện trở nên vô cùng tồi tệ khi Surrinder đe dọa kiện Jerry vì tội phân biệt, nhưng chân tướng sự việc thì chẳng ai biết rõ. "Cẩn thận đấy Ben ạ, bà ta luôn tìm mọi cách để hạ lão Jerry khi có dịp."

Ben gặp Surrinder lần nữa vào cuối tuần. Hắn chỉ ra những hướng đi thiếu tính

chiến lược của dự án, và trình bày kế hoạch hạn chế tổn thất trong thời hạn trước mắt với những lý lẽ mạnh mẽ về giới hạn thời gian và tái nguồn vốn cho dự án.

“Ben này, chị không có cách nào để giúp cậu trình bày kế hoạch này trong cuộc họp chiến lược sắp tới cả.”

“Sao ạ? Em nghĩ là...”

“Cậu đã có cả tuần để nhập cuộc...”

Ben lúng túng như gà mắc tóc “Nhưng em nghĩ chị cần những ưu tiên trước mắt? Em tưởng chị muốn vực dự án này dậy cơ mà?”

“Ồ, có thể cậu chưa được sáng sủa như đánh giá người ta nói với tôi rồi.”

“Em không hiểu ý chị.”

“Nếu cậu trình kế hoạch này lên cuộc họp chiến lược tới, đó sẽ là phát súng khai tử cho sự nghiệp của cả hai ta, cậu hiểu không?”

Ben chết lặng. Chuyện gì đang xảy ra vậy?

“Nào, Ben! Chị đã sống đủ lâu để hiểu lão JB sẽ không ủng hộ kế hoạch này đâu.”

"JB là ai?"

"JB là giám đốc điều hành. Cậu chưa biết việc này à?" Surrinder ngưng lại, mắt dán lên trần nhà.

Ben khẽ hỏi tại sao lão ấy sẽ không ủng hộ kế hoạch của hắn.

Surrinder đã nghe đủ những gì cần nghe. Đây là lúc để đưa Ben "vào guồng".

"Nghe này, điều cốt yếu là, chẳng có một mống nào thèm quan tâm đến sự thành công của dự án Khởi nguồn chết tiệt này hết. Tất cả sẽ bị cách chức vì thất bại của dự án. Nhưng khi dự án này bể, sẽ có nhiều kẻ đút túi được một khoản nặng

đấy.”

Ben nghe như sét đánh ngang tai: “Ý chị là tôi đang phí thời gian? Tại sao tôi lại ở đây khi tất cả mọi người đều bỏ đi vì dự án thất bại chứ?”

“Bình tĩnh đi Ben”. Surrinder vẫn điềm tĩnh. “Kế hoạch của lão Jerry chỉ là để rửa bàn tay bẩn thỉu của lão sau khi dây vào cái đống lão đã ‘bĩnh’ ra ở dự án này, và chị không nghĩ chúng ta để ’công lao’ của lão là ‘chiến công thầm lặng’ đâu. Cậu hiểu chưa?”

Ben hoảng hồn. Đây quả thật là một cuộc chiến khốc liệt và hắn bị chết đứng ngay giữa trận tiền.

“Nhưng chuyện này thực sự quá phung phí thời gian và tiền bạc”. Ben phản đối.

“À, ít nhất thì cậu cũng sáng ra rồi nhỉ?”

“Vậy ta phải làm gì với giám đốc điều hành bây giờ?”

“Chuyện này còn xa hơn cậu tưởng đấy. Nhưng tin chị đi, JB không đời nào để kế hoạch của cậu thành công đâu. Nhưng chị có ý này.”

Ben cảm thấy khó chịu quá. Hắn vẫn không hiểu kế hoạch của mình sai chỗ nào. Surrinder ngưng lại, thở dài và tiếp.

"Cứ tin rằng làm việc với chị sẽ dễ dàng hơn nhiều so với việc trình bày trực tiếp lên giám đốc điều hành đi. Nếu cậu nghĩ Jerry là một lão yêu quái, thì cứ chờ cho đến khi gặp sếp lớn rồi cậu sẽ sáng ra vô khối điều. Bây giờ, chị có ý tưởng về một số thay đổi ở đây, và chắc JB sẽ bật đèn xanh cho chúng ta thôi."

Surrinder không nói thẳng ra điều muốn nói, nhưng Ben, trong lúc đang bấn loạn, đã thốt ra điều đó.

"Và sẽ 'lạc tỉnh hạ thạch'[4] luôn lão Jerry chứ gì?"

Surrinder ngồi yên, nhếch mép cười. Còn Ben thì á khẩu, không tài nào cười nổi.

Hắn nhớ lại lời đồng nghiệp ở trụ sở: “Giỏi giang quá rồi cũng ‘tiền không tận khí’ thôi...”

Ben tội nghiệp của chúng ta ơi! Rõ ràng, hắn đang ngồi trên ổ kiến lửa của những trò chính trị công sở rồi. Hắn đang ngập trong hàng đống những thông điệp lẫn lộn mà chẳng biết tin ai nữa?

Trước khi đi vào phân tích tình huống trong câu chuyện và khám phá ba kế bẩn tiếp theo, hãy dành chút thời gian tìm hiểu về chính trị công sở qua những câu hỏi sau để kiểm tra khả năng của bạn trong việc nhận biết những trò bẩn này.

- Ben có thể làm gì khác hơn trong cuộc

gặp đầu tiên với Surrinder?

- Ở cuộc gặp thứ hai, bạn sẽ mách nước Ben thế nào?

- Ben có những lựa chọn nào lúc này?

- Ben có thể làm gì để thiết lập lại dự án Khởi nguồn?

- Bạn sẽ giải quyết áp lực cạnh tranh giữa Jerry với Surrinder như thế nào?

- Điều gì đang thực sự xảy ra đằng sau tấm màn nhung?

Nếu bạn vẫn u u minh minh, không nhận ra được mình đang rơi vào mê cung của

những mưu kế nào thì ba kế bẩn trong chương này đây:

Kế bẩn # 7: Lửng lơ con cá vàng

Kẻ ra đòn che giấu quan điểm hoặc niềm tin của mình bằng cách nói chuyện úp mở, lập lờ để lừa cho đối tượng phải “lộ chân tướng” trước.

Kế bẩn # 8: Hạc trên mây

Hứa hẹn về những bổng lộc trong tương lai để khích lệ nạn nhân tiếp nhận những nhiệm vụ khó nhằn, khiến “con mồi” phải nỗ lực hơn hoặc mạo hiểm hơn nữa.

Kế bẩn # 9: Thiên thần hộ mệnh

Kế này khoác trên mình tấm áo đẹp đẽ của hỗ trợ thân thiện, đưa ra chỉ dẫn chân tình là “uống nước trà” với sếp to là thảm họa, nên bắt tay với họ là tốt hơn cả.

KẾ BẨN SỐ 7: LỬNG LƠ CON CÁ VÀNG

Kẻ ra đòn che giấu quan điểm hoặc niềm tin của mình bằng cách nói chuyện úp mở, lập lờ để lừa cho đối tượng phải "lộ chân tướng" trước.

Những cuộc nói chuyện úp mở có mặt khắp mọi nơi trong đời sống công sở, và kế này là một đặc hữu. Áp lực chính trị xung quanh có thể giúp chúng ta tránh những rủi ro và những chuyện gây tranh cãi hiện hữu mọi lúc mọi nơi, khiến chúng ta phải luôn cẩn thận và cảnh giác. Chúng trở thành điểm đáng chú ý trong

phong cách giao tiếp khi sử dụng cách nói nước đôi và chừa đường thoát hiểm nếu chẳng may tình thế xoay ngược bất lợi cho ta.

Câu chuyện trên đưa ra một dạng ôn nhu của “lửng lơ con cá vàng” khi Surrinder chỉ nhẹ nhàng hỏi dò Ben xem anh ta có chút trung thành nào với lão sếp Jerry không. Bà ta rất cẩn thận bày tỏ cả ủng hộ lẫn phản đối Jerry, nhưng không hề thể hiện trực tiếp điều đó ra. Điều này khiến cho Ben thực sự lúng túng, và nó cũng chẳng liên quan đến nhiệt tâm mong được làm việc ngay của anh. Surrinder có vẻ rất hài lòng với kết quả. Ben đã để lỡ mất phần ý nghĩa của câu chuyện mập mờ này. Tiếc thay!

Người ta sử dùng chước lửng lơ con cá vàng để bóng gió vài gợi ý, đề xuất và nhận xét "gài bẫy" với hy vọng người đối thoại sẽ đoán được ý mà họ đang cố tránh nói thẳng ra. Thường thì họ dùng mánh này khi không chắc về phản ứng của bạn. Bạn có đồng hội đồng thuyền với họ không? Nếu bạn thẳng thừng phản bác, họ sẽ dễ dàng lấp liếm "Ý tôi không phải thế!". Khi họ đã chắc chắn được bạn đang đứng ở đâu, kể cả là đúng như ý họ đi nữa, còn khuya họ mới khẳng định trực tiếp ý tứ của mình. Không nên nhầm mánh này với cách cư xử khéo léo và tế nhị chính đáng. Nếu vậy thì lối lấp lửng đã không che đậy dã tâm dụ dỗ người khác bằng sự màu mè cố ý.

Đây quả là một trò hèn hạ, họ tô vẽ và mập mờ hóa thông điệp muốn chuyển tải để cảm thấy an toàn. Đó là các suy nghĩ sai lầm và khiến tình hình thêm trầm trọng, làm niềm tin trong mối quan hệ bị xói mòn. Tất nhiên, chúng ta cũng cần phải tinh tế về những gì mình thể hiện. Nhưng thời điểm nào nên lật bài ngửa?

Kinh nghiệm thực tế cho thấy những quản trị cấp cao ưa thích kế "lửng lơ con cá vàng" này đều mau chóng khiến mọi người mất hết lòng tin vào những gì họ nói, bi kịch là đến lúc họ thành thật thì không ai còn tin họ nữa.

KẾ BẨN NÀY ĐE DỌA GÌ ĐẾN TỔ

CHỨC

Cảnh báo về lợi nhuận - điều này đe dọa thế nào tới lợi ích của tổ chức?

Không ảnh hưởng quá lớn đến những điều cốt yếu, nhưng kết quả cuối cùng của sự mập mờ mà ngón đòn này mang lại chính là hiệu quả quản lý giảm, và làm lãng phí các nguồn lực. Các ca "thương vong" chủ yếu là các bài thuyết trình, các báo cáo, những thông tin cần tập hợp phải làm đi sửa lại vài lần cho đến khi hoàn toàn chính xác.

Độ mẫn cảm của tổ chức - công ty sẽ điêu đứng ra sao với những hành vi này?

Thử thách mánh lới này đưa ra chính là làm sao để phân định rạch ròi giữa cách ứng xử cẩn trọng, tế nhị với những thủ đoạn bịp bợm cố ý. Ở những công ty mà tình hình chính trị chốn làm việc quá rõ rệt, có những kẻ đã gặp họa vì vạ miệng, chắc chắn mọi người sẽ đề cao cảnh giác. Và khi nỗi sợ dâng trào, "lửng lơ con cá vàng" cũng tăng cao.

Đe dọa văn hóa - điều này ảnh hưởng đến văn hóa doanh nghiệp và tinh thần nhân viên như thế nào?

Kế này gieo mầm nhập nhằng và làm mất niềm tin. Khi đã được sử dụng, nhân viên sẽ rất dễ hiểu lầm những thông điệp

truyền thông nội bộ, và hậu quả nghiêm trọng như thế nào, chúng ta có thể thấy ở ví dụ trên đây.

Tỷ lệ rủi ro của kẻ chơi bẩn - mức độ rủi ro và khả năng bị vạch trần là bao nhiêu?

Những kẻ chơi bẩn coi đây là một kế an toàn. Bất chấp những phản ứng, họ vận “cái lưỡi không xương trăm đường lắt léo” để bao biện và lấp liếm. Rủi ro thực sự họ có nguy cơ gặp phải chính là bị giảm uy tín và mọi người đánh mất lòng tin vào họ. Đó mới là hiểm họa về lâu về dài. Điều này cũng thể hiện sự thiếu tự tin khi họ không dám thể hiện rõ quan điểm và suy nghĩ của mình.

Cảnh báo về an nguy cho nạn nhân - nạn nhân có thể gặp phải những rủi ro nào khi kế bẩn được tung ra?

Đã bao nhiêu lần bạn gặp trò bẩn này trước khi đọc cuốn sách? Bạn phải chịu đựng "cơn đau" của những thông điệp lẫn lộn và sự rối rắm do mánh này mang lại càng lâu bao nhiêu, thành tích của bạn càng bị ảnh hưởng bấy nhiêu. Bạn cũng đang gặp phải nguy cơ trở thành chú cừu non ngơ ngác trên cánh đồng của chính trị nơi công sở dưới mắt mọi người. Chưa kể đến trường hợp bạn quá mải mê thể hiện quan điểm, bạn có thể bị họ "chơi đẹp" trên màn kịch mang tên "Ác là đạo chích" nữa kia.

THUỐC GIẢI CHO KẾ BẨN SỐ 7

Do mức độ rủi ro cá nhân cao và những rắc rối có thể nảy sinh khi bị kế bẩn này "giã", chúng tôi cần nhấn mạnh với bạn, món thuốc giải này đáng được bạn lưu tâm đặc biệt.

Để giải độc cho kế bẩn này, đầu tiên, cần phải xác định khi nào là thời điểm quan trọng để biết chính xác những gì người khác nghĩ và cảm nhận. Sau đó, nếu nhận được những bình luận vòng vo, những nhận xét mập mờ bóng gió, chúng tôi khuyên bạn nên nhẹ nhàng, nhưng kiên quyết, hỏi rõ đối tượng bằng những câu hỏi khôn ngoan.

- Chị muốn nói đến điều gì?

- Tại sao chị không nói thẳng ra điều đang cảm nhận nhỉ?

- Thực sự thì chị nghĩ điều gì sẽ xảy ra?

- Nhận xét này của chị rất dễ bị hiểu sai, chị có thể nói cụ thể hơn không?

- Em không chắc là đã hiểu đúng ý chị, chị có thể giải thích lại được không?

- Có phải ý chị là...?

- Điều gì ngăn chị nói ra đích xác những điều chị thực sự nghĩ vậy?

- Có gì đó nguy hiểm ở đây thì phải. Có phải chuyện này có nghĩa là...?

Trước khi can thiệp vào việc này, nhớ rằng, những đàm luận công sở rất khó hiểu với những lời vòng vo, bóng gió và bạn cần phải cân nhắc cẩn thận khi nào ra tay và ra tay như thế nào. Khi đã chọn cách hành động, bạn cần phải quyết định để khớp chiến lược này với tình huống cụ thể của mình. Bạn hãy cho họ thấy, bạn có hiểu biết và cũng rành mấy trò chính trị chốn công sở này rồi. Cơ hội thành công sẽ tăng thêm khi bạn tỏ ra quyết đoán. Kinh nghiệm của chúng tôi là, có thể bạn không chiến thắng vang dội, nhưng những kẻ chơi xấu sẽ rút ra

được bài học xương máu rằng, họ không thể chơi trò bẩn này với bạn đâu.

Mẹo vặt

THẲNG THẮN

Cuộc sống công sở vốn tràn ngập những cuộc chuyện trò bóng gió. Người ta rất ít khi trò chuyện thẳng thắn, rõ ràng và cởi mở về ý nghĩa thực của câu chuyện. Thay vào đó, họ gửi vào những cuộc chuyện trò các ẩn ý cùng những lời bóng gió. Phong cách giao tiếp quanh co này mang lại cho phái Gian hùng một tấm áo choàng để ẩn mình và che đậy những mánh mung xảo trá. Chọn cách thẳng thắn, đồng thời vẫn

lịch sự, cương quyết, là mang lại một sự vô tư mới mẻ cho chuyện trò công sở. Một người thẳng thắn khiến mọi người dễ dàng tin tưởng hơn, bởi họ biết chỗ đứng của người đó trong phạm vi của vấn đề. Chúng ta có thể không đồng ý, nhưng những người khác có thể được vững lòng nhờ sự phản đối cởi mở và chân thành. Người ta cũng sẽ tìm đến chúng ta cho những lựa chọn và phản hồi vì họ chắc rằng chúng ta sẽ thẳng thắn trong một thế giới đầy rẫy những mập mờ, xảo trá.

KẾ BẨN SỐ 8: HẠC TRÊN MÂY

Hứa hẹn về những bổng lộc trong tương lai để khích lệ nạn nhân tiếp nhận những nhiệm vụ khó nhằn, khiến "con mồi" phải nỗ lực hơn hoặc mạo hiểm hơn nữa.

Toàn bộ thao tác của trò này là khích lệ ai đó hy sinh vì lợi ích cao cả nào đó (thường là không cụ thể hoặc không rõ tên tuổi lợi ích đó là gì) sẽ có trong tương lai rất gần. Cái gọi là "lời hứa" đó chẳng qua chỉ để ngụy trang cho thủ đoạn đánh lừa nạn nhân nhận một nhiệm vụ mà

họ hoàn toàn có thể từ chối. Đây là một chiến lược kiểu "bó cỏ treo trước mõm ngựa", thực hiện theo quy chế: Do có chút thay đổi trong công ty mà lời hứa không thực hiện được, nhưng hẳn nó sẽ đến vào một ngày đẹp giời nào đấy mà cả nạn nhân lẫn khổ chủ còn chưa biết. Hoặc ngay cả khi ngày ấy đến, sự mơ hồ của lời hứa cũng sẽ giúp kẻ chơi bẩn chạy làng nhanh chóng.

Trong tình huống đầu chương, Ben đã nếm mùi kế bẩn này chút đỉnh khi Surrinder, lúc sắp ra khỏi văn phòng đã nói: "Ben... nhỡ đâu cậu lại làm lu mờ luôn cả ngôi sao chiếu mệnh của Jerry thì sao." Bạn dễ dàng thấy ngay, Surrinder nói câu này trước khi tỏ ý sẽ giúp đỡ

Ben đạt được những phần thưởng xứng đáng. Không có một lời hứa chắc chắn nào, không có một cam kết vững vàng nào, chỉ có những lời bóng gió rằng điều tốt đẹp hơn sẽ đến. Ben nên tự hỏi bản thân xem Surrinder kia có giữ vị trí biến lời hứa của mình thành hiện thực không.

"Hạc trên mây" trở thành trò bẩn khi người ta ám chỉ về phần thưởng chứ không nói ra trực tiếp, dĩ nhiên sẽ chẳng có động thái thực hiện lời hứa nào hết. Đây là một hành vi lừa đảo và luôn tiếp diễn với nhiều màn mới cho tới khi nạn nhân từ bỏ mong ước về phần thưởng cũng như niềm tin rằng điều đó sẽ xảy ra.

Tuy nhiên, không phải chỉ có phái Gian

hùng mới giở thủ đoạn này. Đưa ra những lời hứa mơ hồ về những phần thưởng tầm phào không chắc chắn trong tương lai là cách động viên tinh thần làm việc của cách quản lý tầm bậy, với kỹ năng lãng quên và làm ngơ là chính. Sự thật là chỉ có rất ít vị trí cấp cao và quan hệ hợp tác dành cho bạn, và "lời hứa" này cũng chỉ là một điều dối trá.

Các nhà quản lý chân chính quan tâm đến việc động viên các thành viên trong đội một cách thiết thực; cách làm hiệu quả là tìm hiểu khao khát, mong muốn và nhu cầu của từng cá nhân, sau đó, biến lời hứa thành hiện thực. Còn trò "hạc trên mây" là một sách lược ngắn hạn, ảnh hưởng nghiêm trọng đến sự công chính

nơi công sở.

KẾ BẨN NÀY ĐE DỌA GÌ ĐẾN TỔ CHỨC

Cảnh báo về lợi nhuận - điều này đe dọa thế nào tới lợi ích của tổ chức?

Trước mắt, giá trị cốt yếu không bị ảnh hưởng quá nặng, do những nạn nhân nhẹ dạ cả tin của chúng ta sẽ nỗ lực hết mình trong công việc, thậm chí là quá mức cần thiết, nhưng về lâu về dài, mọi động lực sẽ chẳng còn và hiệu quả của công ty sẽ bị thiệt hại nghiêm trọng.

Độ mẫn cảm của tổ chức - công ty sẽ điêu đứng ra sao với những hành vi

này?

Có ai ở đây chưa từng bị dính đòn này không? Kế bẩn này làm giảm cơ hội cho những động lực thực sự để phát triển công ty, theo đó, các công cụ động viên truyền thống của các nhà quản lý cũng sẽ bị giảm nhanh chóng.

Đe dọa văn hóa - điều này ảnh hưởng đến văn hóa doanh nghiệp và tinh thần nhân viên như thế nào?

Khi thủ đoạn này đã cắm rễ trong cơ quan, lòng tin sẽ bị triệt tiêu nhanh chóng. Điều đặc biệt ở kế bẩn này là nạn nhân sẽ phàn nàn khi nhận ra mình bị hứa lèo. Đây cũng là cách khiến những chú

cừu non bị đưa ra ánh sáng và mở ra cơ hội cho những kẻ khôn ngoan lạm dụng những chú cừu này.

Tỷ lệ rủi ro của kẻ chơi bẩn - mức độ rủi ro và khả năng bị vạch trần là bao nhiêu?

Cứ theo bề ngoài mà xét thì trò này không quá mạo hiểm; tuy nhiên, khi thời gian dần trôi, kẻ chơi bẩn mới là người phải chịu nhiều áp lực. Điều này khiến cho cuộc sống trở nên rầy rà và cán cân quyền lực bắt đầu dao động, buộc kẻ chơi bẩn kia phải đưa ra nhiều lời biện hộ hơn. Đồng thời, nguồn lực sống sẽ mất đi động lực cần thiết và những cảm xúc tiêu cực sẽ lan truyền đến toàn thể

nhân viên.

Cảnh báo về an nguy cho nạn nhân - nạn nhân có thể gặp phải những rủi ro nào khi kế bẩn được tung ra?

Xét cho cùng, bạn sẽ nỗ lực hết mình trong công việc, quá cả mức cần thiết. Tuy nhiên, hãy xem đó như một sự đầu tư cho tương lai. Chỉ cần thực tế và lão luyện hơn khi nhận ra đây là một thủ đoạn lừa đảo. Bạn càng phân định rõ ràng đâu là đường đi nước bước hữu hiệu cho sự nghiệp, cơ hội thành công của bạn càng cao.

THUỐC GIẢI CHO KẾ BẨN SỐ 8

Nếu nghi ngờ "chú hạc" mà người ta hứa tặng bạn có thể chỉ là trò bịp bợm để bạn nhận việc, hòng để bạn tránh mục tiêu thực sự càng xa càng tốt, thì chúng tôi kê cho bạn toa thuốc sau, để giúp bạn nhận biết tình hình trước khi quyết định. Càng đặt nhiều câu hỏi khôn ngoan trước khi "tháo chạy" hoặc đưa ra nhiều lựa chọn bao nhiêu, bạn càng nắm rõ thông tin hơn bấy nhiêu.

- Có vẻ chị đang gợi ý sẽ có một phần thưởng gì đó sau việc này, chị có thể nói cụ thể hơn được không?

- Tôi cần chuẩn bị công việc ra sao để trở thành một cộng sự?

- Quả là một viễn cảnh đẹp, nhưng chuyện gì sẽ xảy ra nếu chị chuyển đi?

- Lời hứa hay cam kết cá nhân nào chị đưa ra cho tôi lúc này?

- Tại sao tôi được chọn để nắm lấy cơ hội này?

- Khi nào thì tôi phải đưa ra quyết định?

Câu hỏi trên không chỉ giúp bạn cân nhắc lựa chọn của mình mà còn cho bạn biết rõ mức độ cởi mở và thành thật của người quản lý bạn, dựa trên cách họ trả lời. Nếu họ lấp lửng và không dứt khoát, tỏ rõ sự không thoải mái và có ý phòng thủ, thì có thể thủ đoạn đang được tiến

hành, và họ rắp tâm chơi xấu bạn. Trong trường hợp này, phải tỏ ra quyết đoán và thể hiện những hiểu biết về chính trị chốn công sở cho họ thấy. Tùy trường hợp cụ thể mà bạn có cách ứng phó cho phù hợp, như trường hợp của Ben, chúng ta nên nói thẳng:

"Chị Surrinder ơi, em ở đây để làm thật tốt nhiệm vụ trong dự án Khởi nguồn, nhưng nghe những lời ám chỉ của chị về Florida, em tò mò muốn biết chị đã chuẩn bị phần thưởng gì cho em ạ?"

Hay như ở chương 1, qua bao nhiêu lời cáo già Jerry "câu" chàng Ben tội nghiệp, chúng ta phát hiện ra manh mối của thủ đoạn này. Mánh lới này vô cùng

thông dụng, bởi vì trong nhiều lưỡi câu, kiểu gì cũng sẽ có một lưỡi móc được cá!

Bước tiếp theo cần quyết định là bạn sẽ vận dụng những ý tưởng này với trường hợp cụ thể của mình ra sao. Chúng tôi tin rằng, nếu xử trí quyết đoán và chuyên nghiệp từ những lời khuyên dẫn lối đưa đường, bước tiếp theo sẽ đưa bạn đến với thành công.

Mẹo vặt

ÁN BINH BẤT ĐỘNG

Có thể, đây là một ý kiến ngược đời khi tất cả những chiến lược chúng tôi

khuyên bạn đều đòi hỏi những hành động quyết đoán, còn bây giờ lại bảo bạn nên "án binh bất động". Thật ra, điều này cũng đáng để xem xét. "Án binh bất động" lúc đầu cho bạn cơ hội để suy nghĩ, để dẹp cơn tức giận, cảm giác đau đớn và thất vọng qua một bên. "Án binh bất động" giúp bạn bình tĩnh, suy nghĩ sáng suốt và kiểm soát được cảm xúc của mình. Thậm chí, đôi khi, "án binh bất động" và lờ luôn những thủ đoạn của phái Gian hùng lại là cách tốt nhất, đặc biệt là khi có nghi ngờ về mách khóe được đưa ra ở đây chỉ nhằm mục đích khiến bạn cảm thấy rối trí. Án binh bất động tránh được những chuyện rùm beng mà phái Gian hùng cố tình gây ra, và bạn sẽ giành

được ưu thế tinh thần. Biết chính xác khi nào nên hành động và khi nào nên "án binh bất động" là một kỹ năng chính trị chốn công sở đầy uy lực.

KẾ BẨN SỐ 9: THIÊN THẦN HỘ MỆNH

Kế này khoác trên mình tấm áo đẹp đẽ của hỗ trợ thân thiện, đưa ra chỉ dẫn chân tình rằng "uống nước trà" với sếp to là thảm họa, nên bắt tay với họ là tốt hơn cả.

Thiên thần hộ mệnh" là trò giả vờ thể hiện sự cảm thông và tỏ ý sẽ "bảo vệ" người khác khỏi một kẻ thù giấu mặt. "Kẻ thù giấu mặt" chẳng bao giờ xuất hiện kia thường rất uy quyền và đầy thách thức. Ngoài ra, "kẻ thù" này còn có thể sẽ nhảy vào nắm quyền hành trong dự

án bạn tham gia, nếu giữa bạn và kẻ chơi bẩn không mau chóng đưa ra một sự đồng thuận trên tinh thần tự nguyện.

Vị trí rõ ràng trong trò chơi là "Thiên thần hộ mệnh" đóng vai vị cứu tinh của nạn nhân, và gợi ý rằng ác quỷ đang đứng ở bên kia chiến tuyến, chầu chực hãm hại họ. Tuy nhiên, sự thật thì chính "Thiên thần hộ mệnh" mới là ác quỷ trá hình, cố gắng tạo ra những liên minh ma quỷ. Kẻ thù có thể chỉ là sản phẩm tưởng tượng nhưng cũng có thể là những nhân vật có thật với uy tín, thanh danh lừng lẫy.

Thực tế, kế bẩn này đến từ những thủ đoạn gian trá của phái Gian hùng trong

công ty. Trong màn kịch nhỏ của chúng ta, ta thấy mụ Surrinder này đang chơi trò "Thiên thần hộ mệnh" bằng cách cố gây sức ép và thao túng Ben ở chiến lược và kế hoạch cho Khởi nguồn.

"Tin chị đi Ben, làm việc với chị sẽ dễ dàng hơn nhiều so với việc trình bày trực tiếp lên giám đốc điều hành đấy. Nếu cậu nghĩ Jerry là một lão yêu quái, cứ chờ cho đến khi cậu gặp sếp lớn rồi biết."

Chúng ta thấy, Jerry và giám đốc điều hành đã bị biến thành hai ác quỷ còn Surrinder thì trở thành cứu tinh của Ben. Thực tế, chắc chắn Surrinder không hề thích sách lược của Ben chút nào hết, trái lại, mụ đang cố câu kéo Ben sửa đổi

kế hoạch sao cho hợp ý mụ, hợp với những nhu cầu, tiêu chuẩn của mụ. Khi ai đó rỉ tai bạn, có một số người quyền cao chức trọng, vắng mặt, đang khó chịu và khó tính với dự án bạn đảm trách, có thể họ đang chơi trò "Thiên thần hộ mệnh" thôi.

KẾ BẨN NÀY ĐE DỌA GÌ ĐẾN TỔ CHỨC

Cảnh báo về lợi nhuận - điều này đe dọa thế nào tới lợi ích của tổ chức?

Thủ đoạn này không làm hại giá trị cốt yếu ngay trước mắt. Nhưng khi văn hóa thay đổi, càng ngày sẽ càng nhiều khách hàng và nhân viên chạy khỏi công ty. Bạn

không thể giữ những nhân viên tài năng bằng cách đe dọa, nhất là khi những người này lại là nguồn nhân lực đảm bảo cho khả năng lợi nhuận của công ty.

Độ mẫn cảm của tổ chức - công ty sẽ điêu đứng ra sao với những hành vi này?

Khi những cách động viên tinh thần nhân viên truyền thống đã quá già cỗi và trở nên khó khăn hơn trong việc thúc đẩy nhân viên, người ta càng dễ bị thủ đoạn bịp bợm này cám dỗ. Nếu thực sự có vài "ác quỷ" đáng sợ đang ngự trên những chiếc ghế cao trong công ty, thì thủ đoạn này được viện tới lại càng cao hơn nữa.

Đe dọa văn hóa - điều này ảnh hưởng đến văn hóa doanh nghiệp và tinh thần nhân viên như thế nào?

Trò này gieo mầm sợ hãi. Có thể bỏ qua những mệnh lệnh khắt khe và kiểm soát văn hóa, trong thế giới kinh doanh hiện đại, trò này không hề có sức mạnh tối đa hóa động lực của nhân công, thực tế là như vậy.

Tỷ lệ rủi ro của kẻ chơi bẩn - mức độ rủi ro và khả năng bị vạch trần là bao nhiêu?

Nếu bạn vận đến kế bẩn này và bị vạch mặt, uy tín của bạn sẽ nhận được một cú đấm như trời giáng. Nếu đây là công cụ

duy nhất trong bộ đồ nghề khơi nguồn hợp tác của bạn, thì bạn đang trên lối đi ra của công ty đấy. Hiểu biết và tự tin mới là những điều cần có để động viên nhân viên thực sự, và trò này của bạn sẽ nhanh chóng bị lật tẩy.

Cảnh báo về an nguy cho nạn nhân - nạn nhân có thể gặp phải những rủi ro nào khi kế bẩn được tung ra?

Cái giá bạn phải trả khi bị người ta chơi cho một vố bằng thủ đoạn này? Nếu đó chỉ là một kẻ chơi bẩn yếu kém, cùng lắm bạn chỉ thấy lợm giọng thôi. Khi đã phát hiện ra trò này, bạn hãy thận trọng để giảm tối đa thiệt hại.

THUỐC GIẢI CHO KẾ BẨN SỐ 9

Cách hiệu quả nhất để đối phó với trò này là cũng áp dụng nó với đối phương. Nghĩa là, khi họ cố chơi bạn bằng cách càm ràm về những khó khăn với sếp của họ, thì cứ chơi lại họ bằng cách cũng ca cẩm lại rằng bạn cũng đang bị một lão yêu tinh hành hạ.

Khi thủ đoạn này đang ảnh hưởng, nó không hề giúp nâng cao sự tin tưởng và trung thực trong các mối quan hệ. Khi những đấu thủ đối đầu nhau, tình hình có thể sẽ "leo thang" nhanh chóng. Sau đó, các bên lại lôi ra những bình phong vững chắc hơn để dọa dẫm, lấn át nhau. Khi bị rơi vào thế bí, những kẻ chơi bẩn lại tung

thêm những kế bẩn khác hòng phân định thắng bại. Nếu muốn thành công, cần phải dẹp thủ đoạn và áp chế sang một bên để tìm cách giải quyết bế tắc hữu hiệu hơn.

Bạn có thể vạch trần trò này để giảm sức công phá của nó. Nếu cách thực hiện còn mang tính xây dựng, giúp đưa mọi việc tiến lên, thì uy tín cá nhân và quyền lực của bạn cũng được nâng cao. Trong tình huống ở đầu chương, Ben có thể thẳng thắn đáp lời sếp mới rằng:

"Chị Surrinder, em rất cảm ơn sự quan tâm của chị, nhưng đối phó với Jerry hay mấy sếp lớn đâu phải chuyện quan trọng ở đây. Em chỉ thắc mắc thực sự thì chị

muốn gì ở em, vì hình như những gì em đề xuất không hợp ý chị lắm thì phải. Chúng ta cùng trao đổi lại được không?”

Như vậy, bạn đã thẳng thắn và trung thực đối mặt với đối thủ, và nguy cơ tiềm tàng có thể bị gỡ bỏ, nhưng kẻ chơi bẩn lại cẩn thận hơn, ma mãnh hơn.

Mẹo vặt

NGÂN HÀNG CỦA SỰ CÔNG CHÍNH

Nếu quyết định hành động tích cực, hãy kiểm lại giá trị bản thân. Phải đảm bảo rằng bất kỳ sách lược nào bạn chọn lựa cũng không làm hủy hoại thanh danh, lòng tự trọng và tự tôn của cả hai bên.

Đối với phái Gian hùng, không có mâu thuẫn ở đây, họ tin rằng, mục đích biện minh cho phương tiện, không cần biết phải hy sinh bao người. Nhưng với chúng ta, khi giở thủ đoạn, chúng ta có nguy cơ hủy hoại giá trị bản thân. Chi trội ở ngân hàng công chính sẽ bị trừng phạt ở tỷ lệ lãi suất, do đó, phải đảm bảo tài khoản luôn ở trong "điều kiện an toàn" và tránh việc "rút vốn ra". Hành động công chính, tin cậy, giảm thủ đoạn tăng dự trữ ngân hàng và thu lãi suất cao.

4. LÊN VOI XUỐNG CHÓ

hải mất cả buổi sáng Ben mới cân bằng trở lại sau nỗi thất vọng ê chề về Surrinder. Hắn ngồi nguyên một chỗ, cố gắng suy luận về tất cả những chuyện đã xảy ra nhưng rốt cuộc hắn chẳng nghĩ được gì. Một lần nữa, sau những giây phút khù khờ, hắn chỉ muốn được yên thân.

Hắn kiểm tra lại hộp thư điện tử, đầu tiên là thư của Jerry về một cuộc họp chiến lược, với nội dung như sau:

Trước tình hình dự án Khởi nguồn và sự thiếu năng nổ từ một số thành viên Xennic, tôi quyết định triệu tập cuộc họp chiến lược tiếp theo. Thời gian sửa đổi sẽ bắt đầu từ 8h00, ngày 26 tháng 11 đến 12h00 ngày 28 tháng 11. Tất cả các thành viên SMAC đều phải thuyết trình chi tiết kế hoạch của mình, chờ xét duyệt và phê chuẩn, đồng thời phải đưa ra những đề xuất hỗ trợ dự án tiếp tục.

Chắc chắn rằng, tôi không cần phải nhấn mạnh tầm quan trọng của việc chuẩn bị đầy đủ thuyết trình cũng như việc có mặt đầy đủ ở cuộc họp chiến lược...

Chẳng cần phải ngó lại lịch làm việc thì

Ben cũng thấy rằng mấy ngày khủng khiếp này sẽ rơi vào cuối tuần. Công việc của hắn lại có thêm một mối đe dọa, Ben đang phải chịu thêm áp lực, do thời gian vật lộn với dự án không nhiều, thậm chí còn không được Surrinder phê chuẩn nữa, vậy thì lấy đâu ra cơ hội được SMAC xét duyệt bây giờ. Tiếp đó là e-mail của mụ Surrinder gửi cho lão Jerry có gửi cho cả ban giám đốc và hắn nữa:

Về việc được đề cập trong email trước của anh, cảm phiền anh xem trong file đính kèm những mục tiêu đã được thông qua vào cuộc họp chiến lược lần trước; chúng tôi gửi kèm cả những thông tin được cập nhật với bản ghi chú đội Luton đã đạt được gần hết những mục tiêu đề ra

trong thời hạn cho phép. Tôi rất lấy làm háo hức được xem báo cáo về những tiến bộ đội London đã đạt được, hy vọng là các anh làm được nhiều điều...

Ben nhanh chóng nhận định đây là một bức thư thể hiện sự ngưỡng mộ của Surrinder với London. Mụ đã khéo léo bày tỏ sự ủng hộ cho Luton và cho Jerry thấy, mụ đang tiến hành mọi việc rất ngon lành. Hắn ngẫm lại cuộc trò chuyện với Russel, anh chàng đã nháy Ben rằng thực ra Surrinder và Jerry là hai kẻ không đội trời chung và những đồn đại xung quanh hai người đó. Ben đang suy đoán về mức độ sự chán ghét này và làm thế quái nào để vực dự án dậy. Tiếp tục, hắn xem lá thư phản hồi của Jerry gửi Surrinder:

Cảm ơn vì đã nhắc nhở, Surrinder. Như từ trước đến giờ, mọi thành viên SMAC đều phải trình bày những mục tiêu đạt được trong cuộc họp chiến lược. Buồn thay, tôi lại phải nhắc một số bộ phận rằng London bây giờ chỉ chịu trách nhiệm điều hành Khởi nguồn, và mọi hoạt động liên quan đến London, như đã thông qua ở cuộc họp trước, đều được chuyển xuống Luton cùng với Ben Waterstone. Do vậy, tôi thực sự mong mỏi được biết những bước tiến của các bạn Luton, giờ đây, các bạn đang được tối ưu hóa với những nguồn lực mà tôi đã hào phóng chuyển cho các bạn. Nhưng nói chung thì tôi cũng cần phải nhắc lại cho ai đó về quyền hạn của mình.

Và thư trả đũa của Surrinder:

Làm ơn đọc trong file đính kèm thông điệp của CEO William Henry Smith về trách nhiệm xét duyệt với Khởi nguồn giờ nằm trong tay ai. Anh sẽ thấy, CEO đã nói rõ quyền điều hành do chính ông nắm giữ và chọn văn phòng Luton làm trọng tâm cho việc này. London có thể là thủ đô, nhưng lại cách quá xa Khởi nguồn, xem ra Luton đúng là lựa chọn chiến lược quan trọng. Dù sao thì tôi cũng chân thành cảm ơn anh vì đã dành cho dự án mối quan tâm sâu sắc, và tôi cũng nóng lòng được biết những bước tiến của các bộ phận khác như đã thảo luận trước đó thế nào.

Ben cảm thấy như bị đánh đố, không rõ họ đang ném đá nhau về cái gì nhưng hắn cần phải làm sáng tỏ điều đó nếu định cứu sống Khởi nguồn. Thư lão Jerry trả lời mụ Surrinder đây:

Tôi đã trao đổi với Bill về vấn đề của Khởi nguồn vào buổi đánh golf hôm cuối tuần. Tôi chắc chắn rằng ông ấy và tôi vẫn có sự đồng thuận trong vấn đề quyền hạn của London đối với dự án. Tôi biết Bill đủ để tôi hiểu là ông ấy sẽ chẳng bao giờ chuyển quyền hạn kinh doanh quan trọng như vậy từ London xuống Luton. Thật tiếc khi chị không chơi golf; nếu không, chị sẽ được chấp tới mấy kèo rồi!

Surrinder khá tử tế khi chuyển tiếp cho Ben lá thư này, với ngầm ý "Giờ thì cậu thấy chúng ta đang đương đầu với cái gì rồi đấy?" Còn đây là đòn cuối cùng của Surrinder tung ra với Jerry:

Tôi nghĩ rằng điều quan trọng nhất với chúng ta bây giờ là hãy nhớ ta đã dính vào chuyện lùm xùm này như thế nào, và tôi nghĩ ai đó cần phải chịu trách nhiệm về những việc mình làm. Tối qua, tôi đã được nhắc lại về điều này khi ngắm mấy tấm hình chụp lễ hội Giáng sinh năm ngoái. Tôi nghĩ anh sẽ lại đến, và tôi biết Ann Summers cũng sẽ lại tham dự. Bức ảnh đẹp lắm! Nhân tiện, liệu phu nhân của anh có tham dự không nhỉ?

Dù sao đi nữa, tôi rất mong nhận được sự hợp tác của anh trong cuộc họp, và trong tương lai làm ơn cư xử tử tế với tôi.

Ben choáng với những lời họ nói. Surrinder có thể đã bắt đầu giở thủ đoạn, và Russel đã quá đúng về mối quan hệ đặc biệt giữa Jerry và Surrinder. Còn Ben sẽ vực Khởi nguồn dậy một cách an lành thế quái nào đây khi hai con người kia đang đấu đá lẫn nhau?

XỬ TRÍ KHÔN NGOAN

So với hàng trăm năm lịch sử công ty, e-mail chỉ mới gắn bó với chúng ta trong

một thời gian ngắn, nhưng mức độ ảnh hưởng khi nó trở thành công cụ truyền thông quan trọng thật đáng ngưỡng mộ. Nhưng cũng thật mỉa mai, e-mail khiến giao tiếp giữa người với người diễn ra thường xuyên hơn nhưng mối quan hệ giữa họ có tốt đẹp hơn không thì có trời mới biết? Trên thực tế, khi chúng tôi điều tra, người ta nói rất nhiều về e-mail, nhiều người dùng e-mail để gây hấn và thiếu thành thật với nhau.

Gốc rễ tâm lý của những trò bẩn chính trị chốn công sở luôn là thiếu tự tin và lòng tự trọng, thiếu quyết đoán và sử dụng quyền lực không hợp lý, bên cạnh đó là sự tư lợi thiển cận quá lớn. Không có gì đáng ngạc nhiên khi bọn họ có thể thăng

hoa trong không gian ảo, đó là lý do tại sao tình huống ở chương này lại toàn e-mail là e-mail.

Ben trở thành nhân chứng cho cuộc đấu đá giữa hai kẻ thù không đội trời chung. Khơi mào chiến tranh trên không gian ảo, không có sự hài lòng với nhau cũng không hiếm gặp trong những tổ chức lớn. Trước khi khám phá những kế bẩn trong chương này, hãy tự hỏi bản thân:

- Sau khi đọc các e-mail giữa Jerry và Surrinder, bạn nghĩ điều gì đang thực sự diễn ra?

- Bạn có thể rút ra được kết luận gì không?

- Luton có thực sự kết nối với xa lộ thông tin?

- Bạn đã bao giờ chứng kiến kiểu ném đá nhau như thế này chưa?

- Bạn đã từng làm thế chưa? Chuyện gì xảy ra?

- Nếu bạn là Surrinder, bạn có cư xử khác đi không?

- Ben nên làm gì bây giờ?

Chúng tôi muốn bạn phải thành thật với chính mình. Khi đọc tới trang tiếp theo, hãy hỏi bản thân mình xem bạn đã dùng

kế bẩn này ở mức độ nào? Nếu bạn có lỗi, chúng tôi cũng chẳng nói cho ai đâu, nhưng hãy xem xét nghiêm túc những ảnh hưởng của chuyện này đến uy tín cá nhân và hiệu quả làm việc của bạn. Từ đó, hãy xem các kế bẩn ở chương này:

Kế bẩn # 10: Gửi e-mail cho thượng đế

Dùng e-mail để làm nhục hoặc gây sức ép với người khác. Thường thì những e-mail buộc tội này được gửi từ các đồng nghiệp, bao gồm cả thông tin đúng lẫn sai, đồng thời còn được gửi kèm cho sếp, giám đốc, khách hàng, nhà cung cấp v.v...

Kế bẩn # 11: Cáo mượn oai hùm

Gây sức ép bằng cách tỏ ý rằng mình được những người quyền cao chức trọng hậu thuẫn, người kia khôn hồn thì hãy nghe lời cho nhanh.

Kế bẩn # 12: Đe dọa vạch mặt

Gây sức ép với người khác bằng cách đe dọa sẽ công bố những sai sót chuyên môn hay những bí mật và các thông tin nhạy cảm của cá nhân đang cần hạ gục.

KẾ BẨN SỐ 10: GỬI E-MAIL CHO THƯỢNG ĐẾ

Dùng e-mail để làm nhục hoặc gây sức ép với người khác. Thường thì những e-mail buộc tội này được gửi từ các đồng nghiệp, bao gồm cả thông tin đúng lẫn sai, đồng thời còn được gửi kèm cho sếp, giám đốc, khách hàng, nhà cung cấp v.v...

Đây là cách dùng e-mail để công khai làm nhục hay gây sức ép tới người khác, thường thì nó có dạng một e-mail buộc tội, khiển trách từ một đồng nghiệp, nhưng cũng được gửi kèm cho cấp trên,

những nhân vật cộm cán thuộc ban giám đốc, khách hàng, thậm chí cho cả nhà cung cấp, để những người quyền lực trong tổ chức đều thấy được sự yếu kém của người kia.

Những kẻ cáo già trong chính trường kinh tế hiểu rõ điều này và luôn cẩn thận hết mức nhằm đảm bảo những e-mail họ gửi hay những hồi đáp của họ sẽ không chống lại bản thân sau này, nhưng cũng thật ngạc nhiên, nhiều người vẫn sai, hoặc xử lý vấn đề không mấy hiệu quả khi bị dính phải những email chơi bẩn. Rất nhiều kẻ sống sót xác nhận, người ta hung hãn hơn trong ngôn ngữ, nội dung thông điệp và phong thái khi giao tiếp qua e-mail khi trò chuyện trực tiếp, mặt

đối mặt với nhau.

Do e-mail không thể chuyển tải cảm xúc - yếu tố hỗ trợ thông điệp - nên chuyện hiểu lầm và hồi đáp kém hiệu quả xảy ra như cơm bữa. Những chú cừu non chính trị nơi công sở bất cẩn, hoặc những tay chẳng có mấy xúc cảm rất hay hấp tấp và hung hãn trong buộc tội và đả kích người khác qua e-mail, mà không thèm suy nghĩ cho thấu đáo.

Trải nghiệm của nhiều người trong trò chơi này là lời buộc tội đó đúng hay sai, những yếu tố trong câu chuyện có bị thổi phồng lên hay không cũng chẳng vấn đề gì, bởi lẽ những e-mail như vậy chỉ khiến người ta thấy mục đích chính của nó là

phá hoại chứ chẳng phải để giải quyết nan đề. Những kẻ phá hoại ham mê thủ đoạn này cũng biết rằng, khi đã đưa ra lời buộc tội, bất kể độ chính xác hay sự thật thế nào, và bất chấp bênh vực của dư luận ra sao, kiểu gì cũng có người bị mang tiếng và thanh danh theo đó cũng bị hủy hoại. Một khía cạnh khó ngửi nữa của trò bẩn này chính là cách mào đầu có thể "câu" mấy người ngoài cuộc tham gia vào câu chuyện, khiến cho sự vụ như lửa đổ thêm dầu và kích động thêm những trò lôi kéo, bẩn bựa nơi công sở vốn đã rối mù, khi các nhà quản lý trực tiếp hay các giám đốc nhảy vào và tung đòn. Tất cả những điều trên chẳng đóng góp gì cho tiến bộ hay thành công trong công việc của cả tổ chức, chúng chỉ là những "mưu

ma chước quỷ" chính trị nơi công sở vô dụng.

Nếu muốn phát triển và thúc đẩy hiệu quả kinh doanh, chúng ta phải bài trừ những trò bẩn này ngay lập tức!

Qua câu chuyện ở trên, đòn khơi mào của kẻ châm ngòi chiến tranh thường là những lời khiển trách hay hạ nhục người khác, và e-mail đáp trả của người bị hại luôn là buộc tội ngược và trách mắng lại. Cách này cũng được coi như một lời kêu cứu khéo léo tới những người ngoài cuộc có chức có quyền. Những nhân vật thiếu quyết đoán thường dùng e-mail để gửi tới các vị thần, mà thực ra có thể chỉ là các hung thần, những lời kêu cứu, và chỉ

trầm trọng hóa vấn đề hơn mà thôi.

Biến thể của thủ đoạn này là gửi Bcc[5] cho người nhận. Phần vui nhất của trò chơi là khi người nhận thư chọn chức năng trả lời tất cả, toàn bộ các địa chỉ được ẩn trước đó, và sự man trá trong việc này đều sẽ bị hiển thị. Chuyện ngoài ý muốn này đã xảy ra ở nhiều công ty lớn. Cẩn thận đấy!

KẾ BẨN NÀY ĐE DỌA GÌ ĐẾN TỔ CHỨC

Cảnh báo về lợi nhuận - điều này đe dọa thế nào tới lợi ích của tổ chức?

Ảnh hưởng ở đây là máy chủ, băng thông của bạn sẽ bị nghẽn với những e-mail và tệp đính kèm không cần thiết. Bạn cũng phải luôn lưu tâm đến những ảnh hưởng bất lợi mà trò này gây ra. Mọi người còn làm được gì để phát triển những giá trị cốt yếu của tổ chức nữa?

Độ mẫn cảm của tổ chức - công ty sẽ điêu đứng ra sao với những hành vi này?

Chịu áp lực bởi kết quả, cố gắng lôi kéo người khác bằng những e-mail có sức cám dỗ rất lớn. Ở đây có ai không phải hứng chịu chuyện này không? Có bạn nào ở đây nhận được những e-mail như thế mà không hồi âm không?

Đe dọa văn hóa - điều này ảnh hưởng đến văn hóa doanh nghiệp và tinh thần nhân viên như thế nào?

Trò này không đe dọa nghiêm trọng gì đến văn hóa doanh nghiệp nếu nó không trở nên ác ý và những người bị lôi kéo không nhúng tay vào. Tuy nhiên, lạm dụng e-mail thực sự gây nguy hiểm cho truyền thông nội bộ lành mạnh các công ty.

Tỷ lệ rủi ro của kẻ chơi bẩn - mức độ rủi ro và khả năng bị vạch trần là bao nhiêu?

Bị vạch mặt là kết quả chắc chắn khi

chính tay bạn thực hiện trò này. Chưa cần cuốn sách này trở thành một cuốn bestseller, thì tất cả mọi người cũng nhanh chóng nhận ra việc bạn đang làm và lòng tôn trọng họ dành cho bạn cũng theo đó mà vỡ tan như bong bóng xà phòng.

Cảnh báo về an nguy cho nạn nhân - nạn nhân có thể gặp phải những rủi ro nào khi kế bẩn được tung ra?

Bị buộc tội trước bàn dân thiên hạ theo kiểu này hẳn cũng ê chề lắm. Việc cân nhắc ngôn từ cẩn thận khi hồi đáp cũng choán hết thời gian làm việc khác của bạn mất rồi. Nếu bạn cắn câu, nhân số điểm nạn nhân với số điểm mạo hiểm

của kẻ chơi bẩn, bạn sẽ thấy mình đang trên bờ vực thất bại.

THUỐC GIẢI CHO KẾ BẨN SỐ 10

Bạn có thể chặn trò này bằng e-mail, nhưng chúng tôi tha thiết đề nghị, bạn nên cố gắng hết mức có thể để nói chuyện với họ mặt đối mặt, hoặc tệ lắm cũng phải qua điện thoại. Gửi e-mail tới Thượng đế là một chiến lược hung hãn để gây ảnh hưởng, và sức mạnh của việc đối thoại trực tiếp lại nằm ở chỗ, bất kỳ ai tham gia trò chơi này đều trông đợi bạn trả đũa hoặc đầu hàng với cùng kênh giao tiếp với họ. Họ chỉ chầu chực bạn hạ thấp mình nổ súng cho “cuộc chiến e-mail” mà họ sẽ vin vào cớ đó để gây trở

ngại cho bạn sau này. Nhớ nhé, "lời nói gió bay" còn "bút sa gà chết", e-mail có thể sẽ bị lấy làm bằng chứng chống lại bạn đấy.

Trở lại với tình huống trên, cứ qua mỗi e-mail, gạch đá họ ném nhau lại nhiều hơn một ít, cứ như thế cho đến khi một người "rửa tay" (nhưng chưa hẳn đã gác kiếm). Người ta làm như vậy với cố gắng khiến đối phương thêm xấu hổ và cố mồi chài sao cho những người hậu thuẫn chú ý và đứng về phía họ

Gặp mặt trực tiếp, hoặc nói chuyện qua điện thoại, chứng minh sự tự tin và uy lực cá nhân, ngay cả khi bạn không cảm thấy có thiện chí giải quyết vấn đề

chuyên nghiệp. Điều này mang lại lợi thế tinh thần cho bạn, và nếu bạn có thể quyết đoán (ví dụ như bảo vệ vị thế mà không cần phải xâm phạm quyền của họ), bạn sẽ tăng cơ hội thành công lên đáng kể. Chúng tôi cũng khuyên bạn nên gặp họ trên "sân khách" và coi như không phải hẹn hò công việc. Bằng cách này, bạn cho họ thấy sự tự tin và mong muốn được hành động nhanh chóng, dứt khoát của mình. Vì bất ngờ, có thể họ chưa kịp trở tay để dùng các phương án dự phòng, hoặc tung các chiêu khác.

Khi chuẩn bị, chú ý cảm xúc của bạn trước tình hình này và hãy cam kết với chính mình dù có bất cứ chuyện gì xảy ra, bạn vẫn phải điềm tĩnh, tập trung và

không được để cảm xúc làm lu mờ thông điệp cần chuyển tải. Hãy nhớ, cãi vã kịch liệt chỉ tổ mua thêm rắc rối và khiến cơ hội thành công bị đẩy xuống mức thấp hơn. Nếu họ nổi cơn tam bành, đập bàn, quát tháo, chửi thề và la hét, nhưng bạn vẫn bình chân như vại và tập trung, dù cho còn chuyện gì khác xảy ra đi nữa, thì bạn sẽ bảo toàn được danh dự và lòng tự trọng của mình.

Trước khi tới gặp họ, bạn phải làm rõ quan điểm và lập trường. Đọc kỹ các e-mail, chú ý những từ ngữ về sự bất mãn họ dùng và đối phó cho phù hợp. Có thể viết ra những ý chính cần nói để trình bày rõ ràng hơn. Dùng những câu hỏi với đầy uy lực mà chúng tôi sẽ đưa ra sau

đây để tăng thêm cơ hội về một cuộc đối thoại hiệu quả.

Khi soạn xong thông điệp, hãy tìm một người bạn tin cậy và một góc yên lặng nào đó và tập nói thật to! Đây không phải trò chơi nhập vai, mà là tập dượt cho đời thật, cho tình huống "ngàn cân treo sợi tóc" đang đòi hỏi tất cả kỹ năng và sự chuẩn bị của bạn. Hãy chia sẻ với bạn bè trước khi bắt đầu vì bạn sẽ cần những phản hồi từ họ. Hãy nhờ họ chú ý sự rõ ràng trong thông điệp bạn chuẩn bị và hỏi họ về cách bạn thể hiện. Nhớ nhé, bạn cần phải đàng hoàng, đĩnh đạc chứ không phải là hung hăng. Giờ hãy đi gặp kẻ đang chơi trò bẩn vẫn nghĩ rằng hạ nhục người khác qua e-mail là cách hữu

hiệu để ứng phó hiệu quả với các mối quan hệ làm việc kia đi!

NHỮNG CÂU HỎI CẦN NÊU RA

- Anh nghĩ gì khi gửi những e-mail này?

- Tình hình đã thay đổi thế nào khi những e-mail của anh được gửi đi?

- Anh trông chờ điều gì khi gửi e-mail này cho cả sếp tôi, sếp anh, v.v...?

- Anh nghĩ chuyện này sẽ ảnh hưởng gì tới những nhân vật được anh gửi cùng như thế?

- Anh nghĩ thế nào về tình hình thực tế

lúc này?

- Kết quả lý tưởng anh muốn nhận được từ tình trạng này là gì?

- Chúng ta nên làm gì để tránh việc này xảy ra lần nữa?

Tin tốt là, nếu bạn đủ mạnh dạn để đối đầu với trò bẩn này một cách thích hợp, mọi người sẽ ghi nhận kỹ năng chính trị nơi công sở của bạn, họ sẽ hiểu rằng cần phải suy nghĩ kỹ càng trước khi gửi e-mail tới các "hung thần" một lần nữa. Khi giải quyết được chuyện này một lần, bạn sẽ tự tin hơn và vấn đề này gần như không còn xuất hiện với bạn nữa, và bạn có thể chuyên tâm vào những việc quan

trọng hơn.

Mẹo vặt

TẬP DƯỢT

Đằng sau những buổi diễn tuyệt vời là những ngày đổ mồ hôi sôi nước mắt cho tập luyện. Những vận động viên đẳng cấp, những minh tinh màn bạc, và cả những chính trị gia lão luyện đều hiểu rõ sức mạnh và tầm quan trọng của tập dượt. Buổi biểu diễn hoàn hảo không thể chỉ do may mắn, đó là sự thể hiện một cách tự nhiên những kỹ năng đã được tập luyện và tập dượt hàng trăm lần để đạt đến sự hoàn hảo. Hy vọng đối mặt với phái Gian hùng chỉ

thành công khi bạn đã nỗ lực rèn luyện hết mình.

KẾ BẨN SỐ 11: CÁO MƯỢN OAI HÙM

Gây sức ép bằng cách tỏ ý rằng mình được những người quyền cao chức trọng hậu thuẫn, người kia khôn hồn thì hãy nghe lời cho nhanh.

Cáo mượn oai hùm" là một trong những ví dụ rõ ràng nhất mà chúng ta học được ngay từ hồi bé xíu, rồi tập dượt và mài giũa từ sân chơi cho tới phòng họp. Khi còn là trẻ con, chúng ta nhanh chóng nhận ra vị thế của mình khi lâm vào thế yếu, cứ viện ra một nhân vật quyền lực hơn rồi dựa hơi vào đó, thể nào tình hình

cũng cải thiện đôi chút. “Bố tao bảo...” hay “Bà Reed bảo tao nói lại với mày là...”

Khi chúng ta gọt giũa và luyện tập kế này lúc bé thơ, chúng ta thấy cũng chẳng vấn đề gì nếu người mình dựa hơi có thực sự giúp đỡ hay không, thậm chí còn biết chúng ta đang dùng uy lực ngầm của họ. Chúng ta thấy mình không thể biến chuyện dựa hơi vào quyền lực của người khác thành uy lực thực sự khi “khai thác” người vắng mặt. Đây là một chiến lược hấp dẫn khi có ý thức về quyền lực bí mật và ảnh hưởng lên người khác. Ở sân chơi, truyền thông điệp của bà Reed là hợp lý; tuy nhiên, nếu thật ra chả có thông điệp hay cuộc nói chuyện nào với

bà Reed, chúng ta đang dựa hơi uy quyền của bà Reed để gây ảnh hưởng tới tình hình lúc đó, và chúng ta đã dùng đến thủ đoạn chính trị đầu tiên trong đời.

Bất cứ khi nào một cá nhân lâm phải tình huống mà uy lực cá nhân của họ không đủ mạnh để xoay chuyển tình hình, họ sẽ viện đến uy của người khác. Điều này có thể rất chính đáng và không phải là một thủ đoạn. Trong tình huống đầu chương, Jerry cố gây sức ép cho Surrinder bằng cách "mượn oai hùm" giám đốc điều hành.

Tuy nhiên, "Cáo mượn oai hùm" trở thành kế bẩn khi mối quan hệ họ ám chỉ là hoàn toàn bịa đặt, không hề tồn tại,

hay chỉ được viện ra để lợi dụng quyền lực của người đó thôi. Kế này thường đánh lừa người ta khiến mọi người tưởng rằng, con người quyền lực kia có quan tâm đến chuyện này, lại còn đứng về phía "bên kia", và những áp lực chống lại "bên kia" sẽ không có cơ hội thành công.

KẾ BẨN NÀY ĐE DỌA GÌ ĐẾN TỔ CHỨC

Cảnh báo về lợi nhuận - điều này đe dọa thế nào tới lợi ích của tổ chức?

Còn tùy thuộc vào động cơ của kẻ ra đòn. Nếu họ làm vậy nhằm mưu lợi cá nhân, cần đề phòng ảnh hưởng lên lợi nhuận. Thông thường, kế này được dùng

để làm lệch cán cân trong mức ảnh hưởng giữa đôi bên, để đẩy đối phương gần hơn một chút tới sự đồng thuận. Do đó, nạn nhân có lý do để lắc đầu, với hy vọng mang lại điều tốt hơn cho tổ chức.

Độ mẫn cảm của tổ chức - công ty sẽ điêu đứng ra sao với những hành vi này?

Với đòi hỏi về nguồn lực từ những dự án gây xung đột, chiêu "Cáo mượn oai hùm"quả thật đầy cám dỗ đối với những kẻ đang khao khát cạnh tranh. Đây cũng là một mánh lới dễ chơi, thậm chí có lúc còn chỉ là vô tình viện đến mà thôi.

Đe dọa văn hóa - điều này ảnh hưởng

đến văn hóa doanh nghiệp và tinh thần nhân viên như thế nào?

Với những kẻ phải viện đến lời dối trá này, văn hóa doanh nghiệp sẽ nhanh chóng xuống dốc. Một nền văn hóa có thể lành mạnh được không khi toàn dựa trên quan hệ cá nhân để tiến bước?

Tỷ lệ rủi ro của kẻ chơi bẩn - mức độ rủi ro và khả năng bị vạch trần là bao nhiêu?

Khi ba hoa về mối quan hệ của bạn với một cá nhân quyền lực, cá nhân đó sẽ thấy thế nào nếu họ phát hiện ra? Do bạn đã dùng uy danh của họ không phù hợp, có thể họ sẽ nổi cáu và bạn sẽ phải giải

thích. Lạm dụng chiêu này cũng làm giảm uy tín cá nhân và bộc lộ cách suy nghĩ thiếu rõ ràng và khoa học của bạn, chúng không thể hiện sự tự tin của bạn đâu.

Cảnh báo về an nguy cho nạn nhân - nạn nhân có thể gặp phải những rủi ro nào khi kế bẩn được tung ra?

Vấn đề này phụ thuộc rất nhiều vào cách bạn phản ứng, và ảnh hưởng của trò bẩn đó lên công việc của bạn nếu xuôi theo ý họ. Nếu đã từng bị lừa, chắc chắn bạn lại bị lừa lần nữa, và còn thêm nhiều lần nữa. Cuối cùng, bạn mất kiểm soát về những việc mình làm và kế hoạch tâm huyết của bạn sẽ bị trật đường ray.

THUỐC GIẢI CHO KẾ BẨN SỐ 11

Đầu tiên, cần nhớ rằng "Cáo mượn oai hùm" cực kỳ phổ biến trong tương tác nội bộ doanh nghiệp và có rất nhiều "hùm" bị mượn oai. Nếu những yêu cầu hợp pháp nhưng thiếu quyết đoán dựa hơi một nhân vật nào đó, chúng ta nên hợp tác nếu thấy thích hợp. Thuốc giải này chủ yếu dùng trong trường hợp trực giác cảnh báo chúng ta rằng có điều không đúng đắn trong câu chuyện này, và bước đầu trò chơi đang được tiến hành.

Như đã nói, "Cáo mượn oai hùm" là một trò chúng ta đã chơi và học được từ khi còn bé. Do trò này là một phần của tương tác giữa người với người trong một thời

gian dài, nó ăn sâu vào máu chúng ta như một chương trình tạo hóa đã lập trình sẵn vậy. Bây giờ, khi đã là thành viên thực thụ của cộng đồng người lớn, khi đụng phải một kẻ nào đó dùng chiêu “Cáo mượn oai hùm”, như một phản xạ tự nhiên, chúng ta sẽ phản ứng lại ngay. Chương trình sâu thẳm đó chỉ muốn đá đít kẻ núp danh kia đi. Nếu nhận thấy mình muốn phản ứng như một đứa trẻ bảy tuổi, thì đây chẳng phải là chiến lược nên dùng. Tiếp đó, một chiến lược hữu dụng hơn, khả năng lớn sẽ là “chẳng làm gì cả”. Nếu tin rằng, trò “Cáo mượn oai hùm” chỉ khiến mình phân tâm hay quấy phá sự tự tin của bạn, và đó là trò chơi quyền lực, thì cứ mặc kệ nó đi!

Mục đích đằng sau trò chơi này là quyền lực và can thiệp vào sự thể hiện của bạn. Bất cứ phản ứng nào của bạn cũng mang đến cho kẻ phá hoại kia thành công mà hắn thèm muốn.

Khi việc lờ tên phá hoại kia đi không phải là một thượng sách thì chiến lược đắc địa thứ ba là đặt ra những câu hỏi. Những kẻ phá hoại đang say trong trò chơi lúc nào cũng chỉ muốn chúng ta mất tỉnh táo để nổ ra một trận khẩu chiến với chúng mà thôi, vì vậy, phải thật điềm tĩnh và đưa ra những câu hỏi khôn ngoan của một người trưởng thành chứ không phải đứa trẻ trên sân chơi khi xưa. Rõ ràng, sự cương quyết không phải là cái mà kẻ phá bĩnh kia đang trông đợi. Hơn nữa,

chẳng kẻ chơi bẩn nào lại muốn mình bị vạch mặt và kế sách này giúp bạn vẫn giữ được ứng xử lịch thiệp và hiệu quả.

NHỮNG CÂU HỎI KHÔN NGOAN CHO "CÁO"

Trong tình huống ở đầu chương, khi Lewis lôi danh giám đốc điều hành, với mối quan hệ dường như vô cùng thân thiết giữa họ, hãy cân nhắc chuyện thách thức lại anh ta với những câu hỏi sau. Nhớ phải hỏi với giọng thân thiện và quan tâm:

- Chuyện gì vậy Lewis?

- Thực sự thì giám đốc điều hành đã nói

gì? (Chú ý: Nếu bạn nhận được câu trả lời chung chung, không cụ thể cho câu hỏi này, chắc chắn, vụ này là trò bịp!)

- Anh với giám đốc điều hành có mối liên hệ thế nào?

- Giám đốc điều hành sẽ cảm thấy thế nào khi biết anh thảo luận vấn đề này với tôi?

- Nếu tôi hỏi trực tiếp giám đốc điều hành để làm rõ tình huống này, ông ta sẽ phản ứng ra sao?

- Anh kể với tôi chuyện này nhằm mục đích gì?

- Sao giám đốc điều hành lại không kín đáo về vấn đề này nhỉ?

- Giám đốc điều hành còn nói gì nữa không?

Quan trọng nhất là khi hỏi những câu này, bạn đã chứng minh mình không dễ bị bắt nạt. Bạn hiểu biết về chính trị nơi công sở, bạn có chỉ số trí tuệ cảm xúc cao, tự tin, và trưởng thành. Nói cách khác, bạn là cơn ác mộng của những kẻ phá bĩnh.

Tùy thuộc vào mối quan hệ với Lewis và phong cách giao tiếp của mình, bạn có thể thẳng thắn và huych toẹt luôn là bạn không dễ bị lừa đâu.

Hoặc bạn có thể đòi ba mặt một lời với nhân vật quyền thế kia luôn. Xong hãy xem kẻ chơi bẩn ấy phát "rét" như thế nào nhé!

Mẹo vặt

AI - CÁI GÌ?

Những gì bạn biết sẽ luôn là vũ khí sống còn. Và chắc chắn bạn sẽ học được một điều, những người bạn biết thật sự rất quan trọng. Không quan trọng hơn, mà là quan trọng đúng như vị trí thực tế. Cân bằng giữa những điều và những người bạn biết rất quan trọng. Bỏ ra quá nhiều thời gian cho cán cân "ai" sẽ làm giảm đi mục đích

cốt lõi của chúng ta. Nhưng cái vượt hẳn lên cả hai thứ đó chính là khả năng gây ảnh hưởng lên người khác khi tương tác với họ. Đó là những người thu thập, xây dựng những mối quan hệ tích cực, tạo dựng mạng lưới các mối quan hệ và luôn quan tâm đến thế sự. Nhưng có một điểm cần lưu ý, trong mối tương giao với mọi người, chúng ta không tối đa hóa được ảnh hưởng và hiệu quả của mình. Kỹ năng gây ảnh hưởng có thể học hỏi được, hãy khám phá vô số những tùy chọn huấn luyện quanh đây và chúng ta có thể chắc chắn trong mỗi quan hệ giữa các cá nhân với nhau, tạo được ấn tượng tốt và thu nạp được những người hữu ích vào mạng lưới của mình.

KẾ BẨN SỐ 12: ĐE DỌA VẠCH MẶT

Gây sức ép với người khác bằng cách đe dọa sẽ công bố những sai sót chuyên môn hay những bí mật và các thông tin nhạy cảm của cá nhân đang cần hạ gục.

Cũng như kế "Cáo mượn oai hùm", đe dọa vạch mặt là trò chúng ta học được từ thời thơ ấu. Trò này cắm rễ vào mảnh đất "tọc mạch" khi còn là trẻ con, khám phá ra dùng mánh này, chúng ta hoàn toàn có thể gây sức ép ghê gớm lên người khác. Khi bị đe dọa, chúng ta sẽ được nạn nhân đồng ý yêu sách. Điều này củng cố

niềm tin nếu dùng mánh này, chúng ta sẽ có được những điều mình muốn. Những gì chúng ta nhận được không chỉ là những yêu sách được đáp ứng mà còn là chiến thắng với những kẻ bị bắt nạt. Lợi ích nhân đôi này được củng cố mạnh mẽ, hỏi làm sao chúng ta không tập dượt và mài giũa kế đó để dùng sau này?

Tất nhiên, đôi khi cũng hợp lý khi tiết lộ những thông tin quan trọng, tốt cho tổ chức mà ta thu thập được; hoặc những thông tin ta được lệnh hoặc được ủy quyền để công bố. Nếu một đứa trẻ phát hiện ra bạn mình làm vỡ cửa sổ lớp học, giả sử mục đích mách tội bạn là để bảo vệ trường và sức khỏe, an toàn cho các bạn khác, thì điều đó có thể chấp nhận

được và không phải là một trò bẩn. Tuy nhiên, khi thông tin này được giấu giếm, chỉ nói cho nạn nhân biết để gây sức ép và moi phần thưởng (kẹo chẳng hạn), vậy thì bạn đã bắt đầu trò chơi và kế bẩn đang được tiến hành.

Mọi chuyện trở nên rối rắm khi ta hành động với mục đích tốt, nhưng lại bị người khác công kích là đồ mách lẻo. Mớ bòng bong này phát sinh nỗi nghi ngờ về việc dùng kế đe dọa vạch mặt như một thủ đoạn, và đó là phần quan trọng để hiểu được thuốc giải của chúng tôi sau này.

Thủ đoạn này được giở ra bất cứ khi nào tên phá hoại thấy cần sự hợp tác từ phía

ta hoặc khi hắn có bất kỳ nhu cầu nào khác. Và “nhu cầu khác” chính là phần “ăn tiền” của toàn bộ trò này. Những đàm phán thực sự và quyết đoán nhằm mang lại thế đôi bên cùng có lợi. Còn kế bẩn đe dọa vạch mặt chỉ mang lại thế kẻ thua người thắng và những bí mật của chúng ta bị “bật mí.”

Đe dọa vạch mặt chỉ biến thành trò bẩn khi nó được dùng để đe dọa, gây sức ép lên người khác nhằm tự tư tự lợi. Như Lewis có thể sợ Ben là ứng cử viên sáng giá hơn cho công tác này và y cảm thấy bị đe dọa, thế là y giở quẻ ngay. Trong tình huống đầu chương, ở email cuối cùng Surrinder gửi Jerry, kế bẩn này đã xuất hiện, khi mụ bóng gió việc Jerry

vụng trộm với Ann.

Nói thẳng ra, kế "đe dọa vạch mặt" thực ra cũng chỉ là một dạng tống tiền. Bất cứ thông tin nào chúng ta cố công che giấu, vì bất kỳ lý do gì, gần như luôn luôn tạo ra cơ hội tống tiền cho người khác hay bị người khác vạch mặt. Bởi vậy, đừng cố gắng tìm mọi cách che giấu, hãy thẳng thắn nhận khuyết điểm khi có sai lầm.

KẾ BẨN NÀY ĐE DỌA GÌ ĐẾN TỔ CHỨC

Cảnh báo về lợi nhuận - điều này đe dọa thế nào tới lợi ích của tổ chức?

Điều cốt yếu là ở chỗ, người ta đang làm

những việc họ không muốn người khác biết và những người đó lại muốn lợi dụng chuyện này để lấn át quá trình ra quyết định trong công việc. Có thể vì mục đích xoay được chút gì đó của công ty. Liệu công ty có nhận ra sách lược thu lợi nhuận cho những bên liên quan? Nguy cơ thiệt hại rất lớn nếu trò bẩn này bị mất kiểm soát.

Độ mẫn cảm của tổ chức - công ty sẽ điêu đứng ra sao với những hành vi này?

Với những dạng nhẹ nhàng, bạn hẳn sẽ rất ngạc nhiên khi thấy nó thường xuyên xuất hiện. Nói thẳng ra, công ty càng hung hăng bao nhiêu, chuyện này càng có

nguy cơ xảy ra bấy nhiêu.

Đe dọa văn hóa - điều này ảnh hưởng đến văn hóa doanh nghiệp và tinh thần nhân viên như thế nào?

Về tổng thể, mánh lới này là mối đe dọa cho sự công chính của cả công ty. Nếu bị lan rộng, mối sợ hãi và nghi ngờ sẽ tràn ngập công ty, phương châm "Thật thà là cha quỷ quái" sẽ chết ngóm. Bên cạnh đó, bạn có thực sự muốn công ty mình làm lại có những nét văn hóa xấu xí như vậy không?

Tỷ lệ rủi ro của kẻ chơi bẩn - mức độ rủi ro và khả năng bị vạch trần là bao nhiêu?

Đây là một trò bẩn đáng sợ. Nạn nhân sẽ đau đớn tột cùng khi nhận ra bạn đang tung đòn và chắc chắn họ sẽ trả thù. Bạn có trong sạch không? Chuyện gì sẽ xảy ra nếu họ cũng vạch mặt "giả nai" của bạn trong thư tống tiền? Lúc đó, tội ác này còn ghê gớm hơn lời đe dọa ban đầu của bạn chứ? Chưa kể đến ở điểm nào đó, bạn quá trớn và đối mặt với nguy cơ vạch áo cho người xem lưng.

Cảnh báo về an nguy cho nạn nhân - nạn nhân có thể gặp phải những rủi ro nào khi kế bẩn được tung ra?

Tất nhiên, điều này còn tùy thuộc vào việc bạn không muốn để người khác biết

điều kẻ "đe dọa vạch mặt" muốn để giữ bí mật. Theo kinh nghiệm của chúng tôi, bạn càng bất cẩn bao nhiêu, bạn càng có nguy cơ bị bọn "chim lợn" xấu xa kia tiết lộ bí mật bấy nhiêu.

THUỐC GIẢI CHO KẾ BẨN SỐ 12

Ngay từ đầu, chúng tôi đã nói, bất kỳ thông tin nào bạn đang tìm cách giấu nhẹm đi cũng đem lại cơ hội chơi trò "đe dọa vạch mặt" cho những kẻ xấu chơi luôn kiếm các cơ hội để lợi dụng tống tiền. Do đó, điều đầu tiên phải học là làm sao tránh khỏi chuyện này ngay từ đầu. Sống lành mạnh, chân thực, cởi mở là liều thuốc tiêm phòng hiệu quả và đơn giản nhất.

Cần chú ý rằng, những vụ ghê gớm hơn thường sẽ cấu thành hành vi phạm tội, trong trường hợp đó, kẻ chơi bẩn đang mạo hiểm với nguy cơ bị bạn vạch mặt lại. Nếu bị tống tiền, hãy hỏi ý kiến chuyên gia. Không cần quan tâm đến mức độ sát thương của đòn kẻ chơi bẩn vừa tung, kẻ đó đang đặt cược lên việc bị bạn tóm ngay trên sân nhà và việc đe dọa bạn sẽ thất bại, và quan trọng là, họ đã làm chính mình bị tổn thương.

Nếu nhận thấy mình đang bị chơi bẩn với kế này, chủ yếu liên quan đến sự nghiệp và những quyết định khó khăn. Bạn có thể tự vấn bằng những câu hỏi sau trước khi tiếp tục:

- Khả năng nào thật sự xảy ra nếu họ đưa chuyện này đi xa hơn?

- Mình tưởng tượng xem hậu quả tai hại ở mức độ nào?

- Người nào mình có thể tin cậy để chia sẻ chuyện này? Ai có thể cho mình lời khuyên?

- Nếu chuyện này đi theo hướng tồi tệ, bọn họ sẽ có quyền lực gì và mình sẽ có quyền lực gì?

- Mình sẽ thế nào nếu lờ tịt chuyện này đi và cứ để mặc chuyện gì đến sẽ đến?

- Mình sẽ thực sự mất đi điều gì nếu trường hợp xấu nhất xảy ra?

- Nếu mình lật tẩy họ và chơi bài ngược lại họ thì sao nhỉ?

- Mình có kế hoạch đối phó để hạn chế thiệt hại tối đa nào chưa?

Bạn có thể bắt đầu với những câu hỏi trên nếu muốn lật tẩy họ. Nếu họ hành động dựa trên những thông tin thu thập được và chỉ mặt vạch tên bạn thì quyền lực họ có coi như xong. Họ cũng có thể tự hủy hoại uy tín và làm tổn thương chính mình. Trong trường hợp xấu nhất (với họ), bạn chẳng những thắng lợi về mặt tinh thần mà còn có uy quyền hơn họ.

Vì vậy, bạn hãy dùng uy quyền mới này một cách sáng suốt và quyết đoán.

Tham khảo các câu hỏi dưới đây. Bạn có thể tùy cơ ứng biến để tránh, và làm chệch hướng những kẻ chơi bẩn trong lần tấn công tiếp theo:

- Điều gì khiến anh tự tin sách lược này sẽ có tác dụng?

- Chuyện gì sẽ xảy ra nếu tôi lật tẩy anh nhỉ?

- Điều gì khiến anh nghĩ làm thế này sẽ giúp anh đạt được điều mình muốn?

- Anh nghĩ tôi sẽ chuẩn bị chiến lược đối

phó tình hình này như thế nào?

- Anh trông đợi điều gì ở những người tham gia chơi trò này rồi thất bại?

- Anh sẽ còn những quyền hạn gì sau khi hành động theo mối đe dọa như vậy?

- Tôi sẽ có những quyền hạn nào sau đó?

- Hậu quả pháp lý của những kẻ thích chơi bẩn và ưa bắt nạt nơi làm việc là gì?

- Anh nghĩ chuyện gì sẽ xảy ra nếu lần sau anh muốn thứ gì đó ở tôi?

Bạn có thể quyết định không cho họ bất

cứ cơ hội thay đổi phương án nào nữa. Thay vào đó, bạn quyết định sẽ làm tới luôn, đối đầu với họ và trò bẩn trực tiếp và quyết đoán.

Một kế sách khác để thọc sườn họ là thú nhận với những người cần biết, đưa kẻ mách lẻo đáng ghét kia vào thế bí và làm quyền lực của hắn mất tác dụng. Hãy tự thú trước khi bị tố cáo. Nếu kể hết câu chuyện, bạn có thể sẽ kinh ngạc với sự thấu hiểu, thông cảm và hỗ trợ mà người ta dành cho bạn, đặc biệt khi bạn giỏi chuyên môn. Bạn sẽ ở vào vị trí cao hơn, nếu lần sau tên mách lẻo còn muốn chơi bạn. Bạn có thể chỉ cần nói rằng "Người ta đã biết cả rồi" và đương nhiên hắn chẳng còn chút quyền hành nào nữa.

Dù chọn kế sách nào, hãy nhớ, thế giới đang ngày càng bé lại, và kẻ gieo gió ắt phải gặt bão, không sớm thì muộn. Vì thế, chúng tôi muốn bạn kết thúc kế bẩn này bằng những hành động trung thực và cương quyết.

Mẹo vặt

VẠCH MẶT

Khi những nhà chính trị phái Gian hùng bày thủ đoạn chơi chúng ta, họ cũng đang đánh cược rằng sẽ không bị phát hiện, và ngay cả khi biết rõ chân tướng họ, chúng ta cũng không đủ quyết đoán để đối đầu với họ. Bị bắt

tận tay, day tận trán là điều mà phái Gian hùng sợ nhất. Khi chỉ mặt vạch tên bọn họ, chúng ta cho họ thấy sự tự tin và hiểu biết về những trò bẩn nơi công sở cùng sự quyết đoán của mình. Chúng ta có thể hỏi thẳng thế này:

- Chương trình nghị sự thực sự chúng ta cần thảo luận ở đây là gì?

- Điều anh thực sự muốn qua câu chuyện này là gì?

- Điều gì ngăn không cho chúng ta có một cuộc chuyện trò đúng nghĩa?

- Hãy nói về điều đang thực sự diễn ra ở đây.

- Chơi bài ngửa đi, chúng ta đang nói về chuyện gì đây?

- Tôi đã lắng nghe không sót điều gì và đang thắc mắc về điều không được nói ra ở đây?

5. NHỮNG ĐÒN LỘ LIỄU

Tương phản hoàn toàn với ngày đầu Ben đến Luton, hôm Ben đến chỗ tổ chức họp Chiến lược, mặt trời trên cao chói chang, rực rỡ. Ben vòng xuống chỗ vách núi, chạy ra Broadway, ngang qua ngôi làng Cotswold đẹp như tranh vẽ. Ben ngỡ ngàng với vẻ đẹp của ngôi làng nhỏ, một vẻ đẹp khiến người ta cảm thấy ấm áp ngay cả trong mùa đông giá lạnh. Sau mấy tuần ở Luton ẩm ướt và buồn chán, có thể cuối tuần này sẽ không quá tệ.

Kể từ sau cuộc gặp định mệnh với Surrinder, Ben bận bù đầu. Bận tới mức không có cả thời gian để nhận ra mùi ẩm mốc trong cái nhà nghỉ tồi tàn ở Luton. Việc đi đi về về quá bất lợi và hắn buộc phải ở lại đây suốt tuần qua. Nhà nghỉ, nghe có vẻ không ổn, trừ phi bệnh viện ở Luton cũng phục vụ bữa sáng nguội ngắt, bữa tối ba phần chín bảy phần sống và nấm mốc. Thanh tra Vệ sinh An toàn Thực phẩm có lẽ đã nghĩ rằng, không có gì quý báu hơn sức khỏe bản thân nên đã né Luton ra.

Còn những buổi tối, hắn lo "dùi mài kinh sử". Kể từ sau khi gặp Surrinder, hắn đã quay lại hiệu sách và mua mấy quyển sách về quản lý, với chủ đề chính là

chính trị nơi công sở. Ban đầu, hắn cảm thấy ngượng khi đi mua mấy thể loại sách này, nhưng rồi cũng đánh liều một phen. Sau khi đọc hết mấy cái e-mail, đầu óc thì vẫn đang quay mòng mòng sau mấy lần gặp Surrinder, hắn biết, mình đang trong một cái hố còn khủng hơn Luton nhiều.

Khi bước vào thế giới xa hoa ở Lygon Arms, trong hắn bỗng dấy lên sự tự tin khi nhận ra chân tướng của những gì đang diễn ra đằng sau Khởi nguồn. Vẫn có một vài lỗ hổng nhưng hắn cảm thấy chắc chắn mình có thể lấp đầy chúng trong cuộc họp chiến lược. Ben cảm thấy háo hức muốn được ngồi lại và dõi mắt trông theo những trò bẩn, những thủ đoạn đang

được tiến hành.

“Mọi ánh mắt đều dõi theo Luton và chúng tôi - Ban Điều hành - tin rằng Surrinder, Ben và các đồng nghiệp Luton sẽ mang lại cho chúng ta tin vui từ báo cáo ngắn gọn của họ trong việc thực hiện những bước đi triển vọng giúp Khởi nguồn hoàn thành đúng thời hạn và không vượt quá ngân sách.” Jerry cười hào hiệp với Surrinder khi kết thúc bài thuyết trình bão táp với ba mươi slide PowerPoint trong 15 phút mở đầu cuộc họp. Với tư cách là Ủy viên Ban Điều hành, lão phải gây ấn tượng.

Suốt buổi sáng, Ben được xả hơi do mọi người đều tập trung chú ý vào những dự

án lớn. Khi nghỉ ăn trưa, xem chừng hắn đã rút ra được một số kết luận. Thật là may khi hắn là người lên thuyết trình tiếp theo, ngay sau bữa trưa. Ben không tốn quá nhiều thời gian với bài thuyết trình.

Sau bữa trưa, Jerry tóm lấy Ben:

“Tôi đã tin tưởng rằng cậu sẽ không làm tôi thất vọng mà!” Jerry mào đầu.

“Cái này còn phụ thuộc vào việc anh trông mong gì ở em nữa, anh Jerry ạ.”

“Ồ, tôi sợ rằng nếu cậu không làm được lúc này, Ben...” Jerry ngưng lại và đổi chiến thuật. “Nghe này Ben, phần lớn những người ở đây đều không nghĩ rằng

cậu có thể tiến hành được việc đó. Có người thậm chí còn nghi ngờ làm sao cậu được tuyển vào đây nữa cơ. Họ nghĩ cậu không thèm để tâm đến việc mọi người ở đây làm việc thế nào và họ còn tin rằng cậu sẽ làm mọi thứ rối tung lên. Dĩ nhiên người đó không phải là tôi vì tôi luôn tin tưởng ở cậu, Ben ạ." Jerry nhanh chóng quay bước, trước khi Ben kịp phản ứng, làm cho hắn cảm thấy một chút do dự trước khi bắt đầu bài thuyết trình.

Ben đã phải lao tâm khổ tứ với bài thuyết trình hôm nay. Hắn đã phải cân nhắc kỹ lưỡng về mặt số lượng từ ngữ trên mỗi slide để đảm bảo được Surrinder phê chuẩn trước khi lên đây họp. Hắn cũng phải cho phép mình được

láu cá chút xíu khi phải tự thân vận động.

Bị Jerry chọc giận, hắn đứng dậy và bắt tay vào việc luôn. Hắn không để mất nhiều thời gian. Ben nhanh chóng tóm tắt những phân tích của mình về tình hình hiện tại. Báo cáo những bước tiến đã đạt được và tóm tắt những đề xuất của mình. Trước khi hắn kịp kết thúc kế hoạch, giám đốc điều hành đã “ra tay” trước:

“Ben, có vẻ cậu muốn nói London nên có trách nhiệm hơn với những hành động của mình và tôi đoán ý cậu muốn nói phòng dự án nên được hoàn thiện theo như kế hoạch ban đầu của Lewis.” Trước khi Ben kịp nhận ra những lời này là một phát biểu chứ không phải một câu hỏi,

Lewis đã phản ứng ngay khi Jerry ra hiệu.

Với vẻ thờ ơ cố hữu, Lewis trả lời: "Tôi sợ rằng điều này là không thể. Như anh thấy đấy, tôi bây giờ có quá nhiều việc phải lo khi tiếp nhận dự án Zeus. Vì vậy, Dự án này..." và y tiếp tục theo hướng của Jerry.

Giám đốc điều hành chen ngang và lại đưa ra cho Ben những phát biểu trá hình dưới dạng câu hỏi.

"Và cậu đề nghị tất cả mọi trách nhiệm nên được giao hết cho Luton?" Trước khi Ben kịp trở tay, Surrinder phản bác lại. "Tất cả chúng ta đều biết Bill muốn

Jerry nhận trách nhiệm và chắc chắn tôi không muốn Jerry cảm thấy bị thay thế ở đây. Jerry vô cùng quan trọng với sự thành công của Khởi nguồn, nên không thể đánh mất trách nhiệm trọng yếu."

"Và còn nữa," Surrinder thừa thắng xông lên. "Đâu phải ai cũng mù mờ khi trong bài thuyết trình của Jerry, ở slide 26, có nói mọi xét thưởng của ban giám đốc..." mụ liếc vào sổ "... đều được sắp xếp lại cho việc thực hiện thành công Khởi nguồn. Vậy tôi có thể hỏi điều này sẽ được thông qua khi nào và thực hiện ra sao không?"

Khi những lời buộc tội, từ chối và lăng mạ lượn vè vè khắp căn phòng, Ben kinh

ngạc trước sự cảnh giác của Surrinder. Mụ biết chắc mụ đang làm gì. Ben đứng lặng trước những bè phái đối địch nhau, chẳng ai thèm chú ý đến hắn và trong tay hắn vẫn đang cầm bản báo cáo của slide cuối cùng. Hắn đã mất rất nhiều ngày để hoàn thiện kế hoạch chi tiết. Vậy mà bây giờ chẳng ai thèm quan tâm dù chỉ một xíu xiu đến biểu đồ Gantt, quy trình quản lý và chiến lược truyền thông của hắn. Ben quyết định sẽ lặng lẽ ngồi yên trên chiếc ghế, trông cũng thật đơn côi, ngay cạnh cái máy chiếu Epson và bắt đầu tự hỏi, sẽ thế nào khi làm một cái máy chiếu Epson nhỉ. Những chuyện kiểu này có lẽ năm nào cũng xảy ra.

Giám đốc điều hành quyết định thế là

quá đủ. “Được rồi, chúng ta cần chấm dứt cuộc tranh luận này tại đây. Chúng ta sẽ nói về vấn đề này sau, giờ thì nghỉ ngơi và tiếp tục với dự án Samson.”

Nếu so sánh, phần còn lại trong ngày không có gì đáng nói. Vụ ồn ào với Khởi nguồn đã làm cạn bao nhiêu nhiệt huyết và khiến không khí buổi họp, nói một cách văn vẻ là khô héo tới mức có thể lấy dao cắt vài nhát vào đấy. Ben thắc mắc không biết ai là người cầm con dao ấy.

Thật không may, Ben rời phòng họp cùng lúc với Jerry. Rõ ràng lão có một vài lời khuyên cho hắn trước khi đi ăn tối. Không phải một triển vọng ngon lành gì

và Ben chỉ ước được ở nhà với Hannah vào tối thứ Bảy lạnh lẽo này. Không biết vì sao, trước hắn muốn chứng minh bản thân là một tương lai đầy hứa hẹn nhưng giờ đây, hắn đang bối rối không biết phải đứng về phía nào. Buổi tối trở thành địa ngục.

"Ồ Ben, cậu nên nhớ mụ ta, ừm, xuất thân từ đâu." Jerry thì thầm với giọng bí hiểm.

Quá choáng, Ben trả treo: "Chắc anh không có ý ám chỉ rằng chủng tộc của chị ấy có dính dáng đến chuyện này đấy chứ?"

Jerry đột ngột đánh mất sự điềm tĩnh

thường nhật trong chốc lát trước sự mạnh mẽ trong câu trả lời của Ben. Nhưng lão nhanh chóng bình thường trở lại: "Không đâu, chú em, mụ ta là người Luton!"

XỬ TRÍ KHÔN NGOAN

Có bao nhiêu cuộc họp thảo luận chiến lược và kế hoạch kết thúc theo kiểu đó? Có thể không quá nhiều, nhưng có rất nhiều trường hợp kết thúc với những kết luận nhập nhằng và chẳng quyết định được vấn đề gì. Họp hành cũng là cơ hội để những kẻ xấu xa bày trò chơi bẩn, thị uy quyền lực, tung đòn giở thủ đoạn, củng cố vị trí và tổ chức bao nhiêu "cuộc gặp bí mật" hòng bẻ cong mọi việc theo ý họ. Đó là còn chưa kể những trò man

trá manh nha được thai nghén ngay trong buổi họp.

Trước khi đi vào khám phá bộ ba mưu hèn kế bẩn tiếp theo, hãy tự vấn chính mình:

- Nếu trong hoàn cảnh của Ben, bạn có thể hành động khác hơn thế nào trước buổi họp?

- Vấn đề nào có vẻ là vấn đề then chốt của Jerry?

- Surrinder có đúng không khi nêu vấn đề về xét thưởng cho các tay quản lý trong diễn đàn này?

- Có khi nào bạn ước mình là cái máy chiếu Epson chưa?

- Vấn đề then chốt của Surrinder trong tình huống này là gì?

- Nếu là giám đốc điều hành, bạn sẽ làm gì?

- Bạn có muốn hy sinh ngày cuối tuần để ăn tối với mấy người đó không?

Có lẽ không. Bây giờ thì chiếc radar của bạn đã bắt đầu dò ra kế bẩn rồi đấy, hãy cố mô tả những kế cốt yếu trong chương này xem nào. Bạn có thể đặt tên cho chúng không?

Kế bẩn # 13: Giương đông kích tây

Cố ý giấu giếm hoặc che đậy những thông tin quan trọng trong báo cáo hoặc bài thuyết trình để không ai nhận thấy những nhân tố trọng yếu, và lừa cho người khác hoặc phe khác đưa ra quyết định hay kết luận sai lầm.

Kế bẩn # 14: Phản hồi ác ý

Cố ý đưa ra những phản hồi không đúng thời gian, gian dối hoặc có ý chỉ trích để đánh lạc hướng, làm rối trí hoặc phá hoại người khác.

Kế bẩn # 15: Né tránh trách nhiệm

Trốn tránh trách nhiệm hoặc công việc bằng cách giả vờ ta đây phải làm việc quá sức hoặc phải đang nỗ lực hết mình.

KẾ BẨN SỐ 13: GIƯƠNG ĐÔNG KÍCH TÂY

Cố ý giấu giếm hoặc che đậy những thông tin quan trọng trong báo cáo hoặc bài thuyết trình để không ai nhận thấy những nhân tố trọng yếu, và lừa cho người khác hoặc phe khác đưa ra quyết định hay kết luận sai lầm.

Trò này thường xảy ra khi ký kết hợp đồng, giao kèo pháp lý, trong đó một bên cố ý che giấu những điều khoản quan trọng, bằng cách chỉ nói về những điều có lợi, hòng cho đối tác không để ý, ký vào hợp đồng hoặc đồng tình với mình,

do đó, bị vào thế thua cuộc.

Thường thì khi bên bị lừa phát hiện ra sai sót, họ sẽ phản hồi ngay. Những kẻ giở trò bẩn sẽ biến thể trò này sang thế "mọi sự đã an bài", bằng trả lời rằng: "Xin lỗi, nhưng anh đã ký mất rồi, chúng tôi không thể làm gì hơn được nữa." Hay "Để thay đổi cái này phải dính tới pháp luật đấy, anh thật sự có muốn rắc rối như vậy không?"

Mánh lới này có thể xuất hiện với nhiều biến thể:

1. Khi báo cáo dài quá thời gian cho phép, rối rắm, phức tạp hoặc không thứ tự nhằm mục đích làm người đọc lẫn lộn.

Trò này có thể được tung ra với hy vọng người đọc sẽ quyết định theo chiều hướng có lợi cho người soạn thảo, hoặc để che giấu những vấn đề không muốn thảo luận.

2. Trong khi thuyết trình hoặc thảo luận, nhà diễn thuyết của chúng ta vô cùng khéo léo "dìm" những thông tin quan trọng xuống bằng cách nói thật nhanh, qua loa hoặc bỏ qua điểm mấu chốt, mà chỉ thảo luận những điểm họ muốn mọi người hướng tới, thậm chí còn tung hỏa mù, khiến cho những người khác ra quyết định sai lầm.

Tài liệu phát cho đại biểu tham dự cuộc họp cũng được "cài" theo mánh này.

Trong khi, các tài liệu cần được trình bày dưới dạng ghi chú ngắn gọn thì đây lại trình bày quá dài. Rõ ràng, thông tin phải được chuyển tải đến người tham dự, nhưng chả mấy ai quan tâm đến việc phải xây dựng một cấu trúc văn bản giúp tối ưu hóa việc ra quyết định từ những nhân vật cốt cán trong công ty. Trung thực, rõ ràng, trao đổi toàn diện là điều cần thiết. Những điều này không tạo nên mánh lới gian manh.

Tuy nhiên, nếu ở đây xuất hiện âm mưu cố ý che giấu hoặc lấp liếm thông tin quan trọng, hay đưa ra một báo cáo đồ sộ gần sát với cuộc họp chủ chốt một cách khó hiểu, vậy là đã có một kế bẩn công sở điển hình.

Ở tình huống đầu chương, chúng ta đã chứng kiến trò bẩn mà lão Jerry xài ngay từ lúc bắt đầu. Surrinder cũng không phải kẻ ngô ngọng gì cho cam, mụ nhanh chóng bật lại. Có thể, Jerry tung đòn bẩn này quá nhiều lần trước đó và Surrinder đã đề cao cảnh giác. Jerry xem ra có vẻ muốn lẩn tránh các câu hỏi liên quan đến Khởi nguồn. Thật là tệ quá!

KẾ BẨN NÀY ĐE DỌA GÌ ĐẾN TỔ CHỨC

Cảnh báo về lợi nhuận - điều này đe dọa thế nào tới lợi ích của tổ chức?

Nếu trò bẩn này đã được tung ra, chắc

chắn đã có vài vấn đề nghiêm trọng được quyết định và đi ngược lại với quan điểm của nhà quản trị thuộc phái Gian hùng. Nếu không đưa ra được những quyết định kinh doanh quan trọng dựa trên những thông tin chính xác, dĩ nhiên, cái giá công ty phải trả sẽ rất lớn.

Độ mẫn cảm của tổ chức - công ty sẽ điêu đứng ra sao với những hành vi này?

Đối với những dự án đang trong tình trạng chẳng lấy gì làm khả quan, khi ai đó muốn giấu giếm chuyện gì, thường là năng lực kém cỏi của họ hoặc những gì họ chấm mút được từ các thỏa thuận liên quan. Thay vì việc thừa nhận lỗi lầm, họ cố gắng che đậy mọi thứ bằng trò bẩn

này.

Đe dọa văn hóa - điều này ảnh hưởng đến văn hóa doanh nghiệp và tinh thần nhân viên như thế nào?

Mức đe dọa khá thấp. Ảnh hưởng của trò bẩn tác động lên văn hóa công ty là xu hướng nảy sinh những báo cáo dài dòng, ngôn ngữ khuếch trương nhưng thông tin lại mù mờ, rối như canh hẹ, ngoài ra còn được thuyết trình với tốc độ chóng mặt nữa chứ.

Tỷ lệ rủi ro của kẻ chơi bẩn - mức độ rủi ro và khả năng bị vạch trần là bao nhiêu?

Nếu bị phát hiện, quả là đáng xấu hổ!

Như đã đọc trong chương này, Jerry chơi bẩn và bị bóc trần. Điều đó đã ném kế hoạch của lão và cả cuộc họp vào mớ bòng bong. Do vậy, Jerry chẳng nhận được gì. Nếu phần bị lược bỏ lại là phần nghiêm trọng, có thể sẽ có phạm tội. Chú ý rằng, những điều tra của cơ quan bảo vệ pháp luật luôn tập trung vào khai thác thông tin.

Cảnh báo về an nguy cho nạn nhân - nạn nhân có thể gặp phải những rủi ro nào khi kế bẩn được tung ra?

Nếu có người chơi bạn bằng trò này, thì lý do đơn giản chỉ là khi họ thành công, bạn sẽ là kẻ thua thiệt. Cần phải đặc biệt chú ý trước những vấn đề nghiêm trọng.

THUỐC GIẢI CHO KẾ BẨN SỐ 13

Tất nhiên sẽ tốt hơn nếu chúng ta chắc chắn rằng mình không khơi gợi người khác giở trò này ra ngay từ những bước đầu tiên. Chúng ta có thể, hoặc ít nhất, cũng tiêm phòng được cho bản thân bằng cách nhận thức sáng suốt vấn đề trên cơ sở những tiêu chuẩn cụ thể. Buồn nhất là khi chúng ta rơi vào tình huống mà chính mình biết hay không biết cái gì chúng ta cũng chịu!

Để giảm rủi ro khi trò này đã được tung ra, hãy làm rõ những thông tin còn chưa rõ, và cách họ báo cáo hay trình bày vấn đề.

- Rõ ràng về câu hỏi bạn cần trả lời.

- Phải chắc chắn những thông tin đưa ra ngắn gọn, súc tích.

- Tóm tắt được vấn đề quan trọng.

- Yêu cầu họ trả lời những câu hỏi chủ chốt từ những bên liên quan quan trọng.

- Làm rõ những quyết định cần đưa ra. Xác định thông tin cần thiết. Yêu cầu họ rõ ràng trong chuyện này.

- Đề nghị họ trình bày cả ưu điểm và nhược điểm để mọi người có thể nhìn nhận vấn đề từ hai phía.

- Yêu cầu họ xem xét mọi lựa chọn, chứ không phải chỉ một lựa chọn họ thấy hài lòng!

Chúng tôi chắc chắn, bạn còn có thể nghĩ ra nhiều điểm khác nữa, nhờ đó, có thể hạn chế đến mức tối đa rủi ro trò này có thể gây ra từ những bước đầu tiên.

NHỮNG CÂU HỎI LẬT TẨY TRÒ GIƯƠNG ĐÔNG KÍCH TÂY

- Đâu là những nhân tố quan trọng tôi cần phải biết?

- Có phải đó là những gì mà tôi chưa biết về chuyện này không?

- Câu hỏi nào cần đưa ra nhưng tới thời điểm này vẫn chưa có ai hỏi?

- Thực ra thì anh muốn tôi hướng tới điều gì? Tại sao lại phải che giấu những điểm kia?

- Những luận điểm anh đưa rõ ràng đến mức nào?

- Những thông tin nào anh còn giữ lại?

- Nếu muốn bóp chết ý tưởng này, anh sẽ hỏi câu nào?

- Những lý do cá nhân nào đối nghịch với đề xuất của anh?

- Nếu có chuyện gì xảy ra, anh sẽ cố giữ lại, tránh né hoặc che giấu điều gì?

Ít nhất, bạn cũng khiến cho kẻ kia lâm vào tình huống khó xử. Cách họ phản ứng thế nào sẽ nói lên tất cả. Không kể trò bẩn có đang được chơi hay không, bạn cũng làm sáng tỏ được khối điều.

Nếu bạn bị dính đòn (nói cách khác, bạn biết mình chưa nắm được điều gì đó), bạn cần chắc chắn chuyện này sẽ không xảy ra thêm một lần nào nữa. Sách lược chúng tôi đề xuất là để cho nhà quản trị thuộc phái Gian hùng biết rằng bạn nắm được thủ đoạn của họ. Đừng để họ thấy sự thiếu quyết đoán của bạn, và cho rằng

thủ đoạn của họ đang có tác động trong một chừng mực nào đó.

“Jerry, anh biết những thông tin mà tôi cũng cần phải biết để đưa ra quyết định đúng đắn. Tôi cực kỳ thất vọng khi yếu tố sống còn đó lại bị bỏ qua. Để mang lại lợi ích cho khách hàng/công ty, chúng ta cần tất cả những thông tin chính xác. Vậy thì, chúng ta sẽ nói chuyện một cách lớp lang trình tự để tránh tình trạng này trong tương lai chứ?”

Tất nhiên, bạn có thể chọn cách làm rõ thiệt hại do sự lấp liếm của họ gây ra. Khi làm như thế, hãy hành động sớm, ngắn gọn và quyết đoán. Bạn nên chuyển thẳng sang đề xuất về phương cách làm

việc cùng nhau cho nhanh chóng, hiệu quả. Việc đưa ra con đường phát triển cho tương lai là việc sống còn, chúng là dấu hiệu biểu hiện hiểu biết về các mưu hèn kế bẩn chốn công sở của chúng ta và cũng cho đối phương biết chúng ta quan tâm đến hiệu quả làm việc với họ trong tương lai. Chúng ta không cần phải mua thêm kẻ thù nữa.

Bây giờ, bạn phải quyết định xem cuộc chiến này có đủ quan trọng, và đủ tầm chiến lược để tham gia hay không. Bạn cũng cần quyết định xem phải ứng biến sách lược này cho khớp với tình huống cụ thể ra sao. Đây là một thử thách (nếu dễ đối phó, người ta chẳng giở trò bẩn ra làm gì), nhưng ít nhất thì bạn cũng can

đảm và sẵn sàng đương đầu với nó! Bất kể kết quả ra sao, bạn cũng đã thể hiện tư duy chính trị chốn thương trường cùng sự quyết đoán và trung thực.

Mẹo vặt

CHIẾN LƯỢC VÀ LỰA CHỌN

Được rồi, có ai đó đang bày trò, có thể là bày trò với bạn, và bạn cảm thấy muốn trả thù. Mặc dù trả thù là một phản ứng và động lực tự nhiên của con người, đây không phải là một nước cờ hay vì trả thù chỉ làm tình hình thêm nghiêm trọng. Đúng vậy, có cách khác tốt hơn để đưa mọi việc đi lên, nhưng chớ có manh động, hãy tự hỏi bản thân

xem đây có phải là cuộc chiến đáng tham gia hay không. Chọn cuộc chiến để tham gia cũng rất quan trọng. Những trò chơi nơi chính trường kinh tế có đủ mức độ khác nhau, vì vậy không thể chiến thắng trong tất cả những trò chơi đó. Để dành năng lượng và tài năng cho những vấn đề thực sự quan trọng và bỏ qua những lùm xùm cò con. Nếu đây không phải là một trận chiến chính trị thương trường có ý nghĩa sống còn với bạn? Thỉnh thoảng, để bọn Gian hùng thắng cũng được, vì bạn có nhiều việc quan trọng hơn để làm.

KẾ BẨN SỐ 14: PHẢN HỒI ÁC Ý

Cố ý đưa ra những phản hồi không đúng thời gian, gian dối hoặc có ý chỉ trích để đánh lạc hướng, làm rối trí hoặc phá hoại người khác.

Khi nhận được những lời góp ý chân thành, mang tính xây dựng, và người đưa ra nhận xét muốn giúp chúng ta phát triển, chúng ta cần nâng niu chúng như một món quà; chúng ta nên chú ý lắng nghe dù đôi khi không thích những điều nghe được. Buồn thay, vẫn có những góp ý mang tính lừa bịp. Phản hồi ác ý là kế

đưa ra những nhận xét lệch lạc, vô bổ, nhằm phá hoại hơn là giúp đỡ, muốn dội nước vào lòng nhiệt thành cũng như kìm hãm sự phát triển của chúng ta.

Thật không may, không phải ai cũng hành động vì lợi ích tốt nhất cho người khác. Với những người có chương trình riêng của mình, họ thấy phải chơi bẩn ta thì mới thành công được. Khi ai đó nói, "Tôi có vài lời góp ý thế này..." bạn phải cảnh giác nhé! Trong trường hợp tốt, đó là những nhận xét giúp bạn hoàn thiện kế hoạch của mình. Trong trường hợp xấu, nó sẽ khiến bạn phân tâm và chệch đường ray khỏi mục đích của mình, với những góp ý lệch lạc, không chính xác và hoàn toàn sai sự thật.

Phần khó nhất ở đây là làm sao nhận biết mình có đang bị chơi bẩn hay không. Phản hồi ác ý luôn luôn mập mờ và thường xuất phát từ “những người không tiện nói ra”. Có thể vẫn có vài sự thật trong đó, nhưng trò bẩn hại người vẫn cứ là trò hại người.

Khi những phản hồi ác ý được chính những nhà quản lý phái Gian hùng trực tiếp nói ra, và thường có tính thời điểm; những phản hồi sẽ được đưa ra vào lúc tệ nhất với bạn, khiến bạn chìm sâu vào những cảm xúc tiêu cực, hoặc đe dọa đến sự chú tâm hay tự tin của bạn. Trong câu chuyện ở đầu chương, chúng ta thấy Jerry cố ý làm Ben rối trí ngay trước khi

thuyết trình. Lão cũng làm bộ gửi Ben những lời góp ý nhận xét từ người khác; tuy nhiên, lão chơi Ben trực tiếp.

Trước khi bạn nhận ra những phản hồi ác ý kiểu này có mặt mọi lúc mọi nơi, nhớ rằng, kế bẩn này không nên bị nhầm với nhận thức kém. Mỗi năm công ty phải đổ cả đống tiền vào phát triển khả năng quản lý nhằm thu nhận được những phản hồi hữu ích, chúng ta vẫn luôn thấy thất vọng với chúng. Tin tốt là những lời khuyên của chúng tôi trong việc xử lý mánh lới này sẽ giúp bạn xử lý cả chuyện kém năng lực cũng như trò bẩn kia. Nào, phấn chấn lên đi!

KẾ BẨN NÀY ĐE DỌA GÌ ĐẾN TỔ

CHỨC

Cảnh báo về lợi nhuận - điều này đe dọa thế nào tới lợi ích của tổ chức?

Rủi ro chính ở đây là trò bẩn này dội nước vào lòng nhiệt thành của ai đó đang mong muốn đem lại kế hoạch vãn hồi thiệt hại cho công ty. Nếu kế hoạch này và lợi ích chung của công ty chung một con đường, dĩ nhiên, đây sẽ là một cú giáng thẳng tay vào lợi nhuận kinh doanh.

Độ mẫn cảm của tổ chức - công ty sẽ điêu đứng ra sao với những hành vi này?

Nhìn chung, trò bẩn này chỉ nhằm vào những mục tiêu nhỏ bé nhưng lại diễn ra

rất thường xuyên. Những biến thể độc địa càng ít phổ biến, vì nguy cơ bị lộ quá cao.

Đe dọa văn hóa - điều này ảnh hưởng đến văn hóa doanh nghiệp và tinh thần nhân viên như thế nào?

Phản hồi ác ý thường bị nhận diện ở vài điểm. Khi dừng lại trong tâm trí một cá nhân nào đó, điểm ấy sẽ gây ra nghi ngờ và thiếu tin tưởng. Nếu kế bẩn này trở nên phổ biến, văn hóa doanh nghiệp chắc chắn sẽ bị ảnh hưởng.

Tỷ lệ rủi ro của kẻ chơi bẩn - mức độ rủi ro và khả năng bị vạch trần là bao nhiêu?

Nếu bạn đang chơi trò này, chúng tôi phải nhắc bạn, nguy cơ bị vạch mặt cao lắm đấy. Vì nạn nhân sẽ rút ra kết luận cuối cùng nhanh thôi. Họ có thể không nhận ra toàn bộ tâm cơ ác độc của bạn, nhưng chắc chắn, họ sẽ thấy ác cảm với bạn và chẳng bao giờ tin lời "góp ý" của bạn thêm lần nào nữa đâu. Nếu bạn trót bày trò với những ai đã đọc quyển sách này, coi chừng đấy!

Cảnh báo về an nguy cho nạn nhân - nạn nhân có thể gặp phải những rủi ro nào khi kế bẩn được tung ra?

Da mặt bạn dày cỡ nào? Nếu bạn có thể dễ dàng tiếp nhận những lời phê bình, nếu bạn mạnh mẽ và tự tin, bạn sẽ chẳng

bị ảnh hưởng gì ghê gớm từ trò bẩn đó, dù nó có hơi khó chịu. Ngược lại, nếu bạn vẫn là con chim non đang tập tọe bay, mánh khóe này có thể sẽ gây ra nhiều ảnh hưởng tiêu cực đến thành tích của bạn.

THUỐC GIẢI CHO KẾ BẨN SỐ 14

Mục tiêu đằng sau kế bẩn này là phải làm sao để khiến bạn ăn không ngon, ngủ không yên; làm bạn phân tâm, mất tự tin hoặc khiến bạn rối tung lên trước những việc quan trọng. Ẩn dưới tất cả những việc này là khao khát dìm bạn xuống, để kẻ chơi bẩn có cơ hội được nổi lên; hoặc chỉ đơn giản là để phá bạn khi một thời điểm quan trọng nào đó trong sự nghiệp

đến với bạn. Những phản hồi ác ý có thể do người thuộc phái Gian hùng nói trực tiếp với bạn; mà cũng có thể do ai đó gián tiếp truyền thông điệp lại cho bạn, với danh nghĩa là thay mặt cho họ. Bởi vậy, có hai cách trị kế bẩn này, dựa trên mức độ trực tiếp của nó.

Phản hồi gián tiếp, trong đó, nhà quản lý hoặc đồng nghiệp có nhã ý cho bạn biết ý kiến họ nghe được từ người khác.

Trước khi "uống thuốc", bước đầu tiên cần làm là phải tư duy cảm xúc trong trạng thái "bật", phải điềm tĩnh và khách quan. Bởi lẽ, phản hồi này sẽ làm cảm xúc của bạn bị xáo trộn, khiến bạn dễ "cả giận mất khôn", mà cảm xúc lại là

thứ dễ bị tác động nhất trên đời!

Bước thứ hai, hãy tỏ ra tò mò, đừng tức giận. Hỏi người đưa tin bằng những câu hỏi khôn ngoan để cập nhật tình hình thời sự, điều này chẳng những giúp bạn biết chuyện gì đang xảy ra mà còn giúp bạn kiểm chứng mức độ tin cậy của những phản hồi đó. Mặt tốt ở chước này là bạn không cần phải chắc chắn kế bẩn đang được tiến hành ở màn nào, chi tiết luôn luôn có ích. Khi thời cơ đến, hãy "quay" họ thật nhiều với những câu hỏi sau, trên tinh thần kiếm tìm sự thật:

- Anh có thể nói cụ thể hơn về phản hồi đó được không?

- Vấn đề mấu chốt ở đây là gì?

- Anh có thể cho tôi biết ai đã nhận xét như thế không?

- Anh có thể cho tôi biết sự việc dẫn đến những phản hồi đó được không?

- Chính xác thì họ nói gì?

- Tôi nên tiếp thu ý kiến đóng góp đó như thế nào để có lợi cho công ty đây?

- Tại sao tôi không được nghe trực tiếp lời nhận xét đó từ họ nhỉ?

- Điều gì khiến họ không trực tiếp nói với tôi?

- Anh nghĩ có điều gì sai khác ở đây không?

- Tôi sẽ đi gặp họ để nghe trực tiếp. Anh nghĩ họ sẽ phản ứng ra sao?

Câu trả lời nhận được sẽ cho chúng ta biết mức độ, phạm vi kế bẩn đang hoạt động. Việc này đòi hỏi sức mạnh, sự tận tâm và đúng thời điểm, khi chúng ta chắc chắn phản hồi gián tiếp kia thực sự là trò hiểm độc và chúng ta phải tìm cách ngăn chặn nó.

Với cách xử lý mọi việc trực tiếp như vậy, cần phải quyết đoán và kiểm soát được cảm xúc của mình. Cũng cần chú ý

rằng, khi xử lý vấn đề theo kiểu này, chúng ta nên kết thúc bằng nhã ý muốn được hợp tác, làm việc hiệu quả với họ. Phái Gian hùng không phải lúc nào cũng đáp lại tấm thịnh tình của bạn, nhưng ít nhất, bạn cũng cho họ thấy xu hướng tích cực của mình và thắng lợi về mặt tinh thần bạn giành được.

Trong trường hợp của Ben, bạn nên khẳng khái đáp lời như sau: “Anh Jerry, chị Surrinder vừa cho em biết phản hồi của anh. Em hơi thất vọng vì anh không nói trực tiếp với em, và em không hiểu tại sao anh lại nhận xét như thế. Em chỉ muốn dự án này thành công, vậy chúng ta hãy trò chuyện cởi mở về những gì đang diễn ra và tìm hướng đi mới tốt hơn

được không ạ?”

Lợi thế quan trọng bạn đang nắm trong tay chính là thời điểm. Bạn không cần phải hành động ngay và luôn lúc đó, bạn có thể dùng thời gian này để kiểm tra mức độ nhạy cảm và áp lực của ý kiến tiến về phía trước với lập trường chính trị thương trường tích cực và công chính.

Phản hồi trực tiếp, theo đó, kẻ chơi bẩn ném thẳng những lời nhận xét ác ý vào mặt bạn.

Điều đầu tiên bạn cần làm là tránh tuyệt đối việc xúc động mạnh. Nên nhớ, động cơ của họ là làm bạn tức giận và phá bĩnh; vì vậy, bất cứ xúc cảm không phù

hợp nào cũng khiến kẻ xấu chơi hí hửng vì đã đạt được mục đích và càng làm họ tin rằng, họ có thể thao túng bạn theo cách đó.

Hãy suy nghĩ thật kỹ trước khi đáp trả. Có một cách đơn giản là cứ nghe họ góp ý, cảm ơn họ và để lời nhận xét góp ý của họ trôi từ tai này sang tai kia. Khi đã ra khỏi tầm của họ, hãy tự vấn với những câu hỏi sau để vượt qua những cảm xúc tiêu cực và chuyên tâm vào những mặt tích cực hơn:

- Điểm mấu chốt được đưa ra là gì?

- Động cơ thực sự của họ là gì?

- Lời phản hồi đó còn có thể được hiểu như thế nào nữa?

- Liệu còn vấn đề nào nữa sau lời phản hồi này?

- Phản hồi này có quan trọng không?

- Thời điểm xuất hiện của phản hồi này có ý nghĩa gì không?

- Liệu có ai đó cố tình phá mình không?

- Nếu mặc kệ nhận xét đó, chuyện gì sẽ xảy ra?

- Thời điểm nào thích hợp nhất để đáp trả tất cả những gì họ nói?

- Đáp trả như thế nào là thích hợp và hiệu quả?

Vấn đề quan trọng với bạn bây giờ là hãy quyết định những gì phải làm tiếp theo; cốt yếu vẫn là giữ bình tĩnh, để mọi việc trong tầm kiểm soát và mặc kệ những trò hề kia. Cứ tiến lên và làm thật tốt, khiến kẻ bày trò phát cuồng hoặc nản chí tức là bạn đã giành được chiến thắng ngon lành mà bọn họ đang thèm khát rồi đấy!

Sau đó, có thể bạn sẽ quyết định xem có đáng để đối đầu với phái Gian hùng vì những lời góp ý "chân thành" này của họ không. Điều này có thể hữu ích nếu bạn thực hiện với những kỹ năng chính trị nơi

công sở tích cực; và điều này lại một lần nữa chứng minh sự tự tin và hiểu biết của bạn. Đồng thời, cũng chuyển đến kẻ chơi bẩn thông điệp rằng: Không thể thao túng được ta theo cách đó đâu.

Ben có thể nói với Jerry thế này: “Jerry, em muốn trao đổi về những lời góp ý của anh trước buổi họp. Nội dung và thời điểm có vẻ khiến người khác phân tâm quá nhỉ? Nên em rất tò mò không biết anh nghĩ gì khi nói với em điều đó.”

Chẳng kẻ nào thuộc phái Gian hùng lại thích thú việc “giải quyết trong công chính”, và chuyện họ thú nhận trò bẩn của mình thì càng xa vời. Tuy nhiên, chúng ta cũng đã báo cho họ thấy mình

không dễ bị ngáng chân theo cách đó.

Việc áp dụng chiến lược vào tình hình thực tế như thế nào tùy thuộc vào bạn. Xử trí việc này không dễ, nhưng kinh nghiệm của chúng tôi cho thấy, tuy không thể thắng họ trên tất cả các mặt trận, nhưng bạn đã tăng cơ hội thành công của mình khi hành động một cách quyết đoán.

Mẹo vặt

TRÒ CHƠI THẦM KÍN

"Trò chơi thầm kín" ý nói đối thoại nội tâm của bạn. Một phần não bộ của bạn tự động rèn tập và cổ động bản thân, phần não bộ này khiến bạn hăng hái.

Nếu có thể kiểm soát được những dòng suy nghĩ này, bạn sẽ nhanh chóng trở nên đầy uy lực.

KẾ BẨN SỐ 15: NÉ TRÁNH TRÁCH NHIỆM

Trốn tránh trách nhiệm hoặc công việc bằng cách giả vờ ta đây phải làm việc quá sức hoặc phải đang nỗ lực hết mình.

Bạn có thấy rằng, rất ít khi tìm được ai đó không bận rộn? Phần lớn chúng ta cảm thấy giá trị bản thân tăng lên khi được giao cho nhiều việc. Những nhân viên nhàn rỗi nên coi chừng!

Vài người trong số chúng ta có phong cách làm việc né tránh trách nhiệm, họ

thấy cần phải luôn luôn được làm việc ở nhịp độ nhanh, khi mọi việc chậm lại, họ cảm thấy như đang cống hiến ít đi, không kể đến chất lượng và kết quả đầu ra. Cách này không phải là kế bẩn mà chỉ là tâm lý làm việc cần được đánh giá đúng, thấu hiểu và thông cảm.

Tuy nhiên, có vài người cố ý dựng nên sự bận rộn để không phải chịu trách nhiệm phụ trách hoặc phải nhận những công tác khó nhằn. Họ lượn quanh văn phòng, điện thoại lúc nào cũng dính chặt lấy tai, luôn mồm kêu bận, quá tải hay áp lực, và thường ôm một đống giấy tờ trong tay cứ như thể bàn họ bị lụt trong tài liệu vậy. Sức lực họ đổ ra để tránh việc thường tạo nên một cơn lốc hoạt

động nhưng thực tế lại chẳng mang lại lợi ích gì cho cả đội hay cho công ty, và mỉa mai thay, cho chính cả họ nữa.

Những tay chơi trò này tin rằng họ gây ấn tượng với người khác bằng mức độ cống hiến và sự chăm chỉ làm việc. Đôi lúc, họ đúng và nhà quản lý cũng bị lừa. Trò này thường được tung ra như một kế sách giúp họ trốn việc và tránh bị phản đối.

Nên cẩn thận khi gặp một biến thể của "Né tránh trách nhiệm" khi sếp lớn nào đó kêu rằng mình quá bận, chẳng qua là lấy cớ đó làm tấm bình phong che thông điệp thật sự: "Tôi chẳng quan tâm gì đến cái đề xuất của cậu đâu." Biến thể này cũng gần giống "Tiếp tục nghiên cứu đi!"

ở Chương 2.

Gốc rễ của trò này thường bắt nguồn ngay từ bước đầu sự nghiệp của những kẻ xấu chơi. Họ nhận thấy, hành xử như vậy giúp họ tránh được những rắc rối và nhận được sự giúp đỡ từ mọi người xung quanh. Họ có cảm tưởng bản thân mình quan trọng và ít ra cũng tự coi mình đóng vai trò cực kỳ quan trọng với tổ chức.

Trong tình huống đầu chương, khi giám đốc điều hành ướm lời với Lewis, ông ta đã gặp ngay lời biện hộ để trốn tránh trách nhiệm điển hình. Y viện ngay lý do bận rộn nghe có vẻ chính đáng để từ chối nhận thêm công việc. Trên thực tế, y thấy công việc đó là mối đe dọa với sự

nghiệp. Tuy nhiên, chúng ta cũng ngờ rằng Lewis thực chất chỉ lượn lờ quanh văn phòng mà thôi, y bóng bẩy nhưng thực việc không hề có.

Tất nhiên, vẫn còn những người bận rộn thật sự. Thuốc giải dưới đây sẽ giúp bạn sàng lọc những ưu tiên hoặc công nhận là họ thực sự rất bận.

KẾ BẨN NÀY ĐE DỌA GÌ ĐẾN TỔ CHỨC

Cảnh báo về lợi nhuận - điều này đe dọa thế nào tới lợi ích của tổ chức?

Điều cốt yếu là khi có những nhân viên chơi trò trốn tránh trách nhiệm này nghĩa

là công ty đang có những nhân viên làm việc kém hiệu quả, hoặc lười biếng, những người nên được giao phó thêm trách nhiệm hoặc thúc đẩy nhiều hơn nữa. Chuyện này có thể ảnh hưởng nghiêm trọng đến khả năng, công suất và hiệu quả kinh doanh của công ty, như vậy sẽ làm thiệt hại nghiêm trọng đến hiệu suất làm việc và lợi nhuận.

Độ mẫn cảm của tổ chức - công ty sẽ điêu đứng ra sao với những hành vi này?

Hầu như chẳng có công ty nào mà không có nhân viên không bày trò này hết.

Đe dọa văn hóa - điều này ảnh hưởng

đến văn hóa doanh nghiệp và tinh thần nhân viên như thế nào?

Nếu bạn mong muốn xây dựng một văn hóa công ty đề cao cam kết “có thể làm - sẽ làm”, bạn cần phải chỉ mặt vạch tên trò bẩn này ngay. Đe dọa văn hóa là ở chỗ, nếu trò bẩn này lan rộng ra, thì một việc dù đơn giản cũng giống như hái sao trên trời vậy.

Tỷ lệ rủi ro của kẻ chơi bẩn - mức độ rủi ro và khả năng bị vạch trần là bao nhiêu?

Rủi ro bạn có khả năng gặp phải phụ thuộc vào số người thực sự có năng suất làm việc cao xung quanh bạn. Nếu hành

vi của bạn chệch với số đông, bạn phải đối mặt với hình phạt nặng nề khi trót bày trò. Không chỉ thành tích của bạn không được đếm xỉa mà bạn còn sẽ thấy, sự tôn trọng người ta dành cho bạn càng ngày càng ít đi nếu bạn bày trò này càng nhiều thêm.

Cảnh báo về an nguy cho nạn nhân - nạn nhân có thể gặp phải những rủi ro nào khi kế bẩn được tung ra?

Dù khá bực mình, nhưng hãy tin rằng những kẻ chơi trò né tránh trách nhiệm rất dễ bị bắt thóp nếu bạn theo đơn thuốc dưới đây. Nếu không kiểm tra, bạn sẽ bắt đầu nao núng trong chính màn biểu diễn của mình khi đấu tranh chống lại những

cản trở, và cán cân công việc - cuộc sống của bạn cũng bắt đầu dao động do bạn có thêm nhiều việc để làm.

THUỐC GIẢI CHO KẾ BẨN SỐ 15

Bước đầu tiên là bạn phải hiểu động cơ của những kẻ chơi trò này. Bạn cần xác định họ giở thủ đoạn này ra là để làm bạn cảm thấy tồi tệ, hay để trốn việc hoặc trốn tránh trách nhiệm, hoặc là một sách lược từ chối. Lời khuyên sau sẽ giúp bạn bất kể đó có phải là kế bẩn hay không.

Cảm thấy tồi tệ

Để nhận ra động cơ, bạn cần cảnh giác

trước những điều họ nói. Liệu họ có bận thật không hay chỉ là thấy trước nguy cơ bị nhận thêm việc từ bạn, hay họ bày trò để mong được bạn giúp. Khía cạnh đánh đố ở đây là, họ không thèm nhờ giúp mà có vẻ như cố tình để bạn phải làm những gì họ muốn.

Thuốc giải cho “độc dược” này quá dễ. Với tư cách một con người, bạn phải chịu trách nhiệm về suy nghĩ, cảm xúc và hành vi của mình, do đó, bạn có thể quyết định sẽ không bị lôi kéo vào những xúc cảm tiêu cực như cảm thấy tội lỗi, lúng túng, thiếu hiệu quả, v.v... Chúng tôi khuyên bạn nên luyện tập lập trường mục tiêu này. Khi đã quyết định, hãy giúp họ bằng những gợi ý chứ không phải ôm

việc vào mình hay chuyển cho người khác. Điều này cho họ thấy bạn không bị lừa, những câu hỏi sẽ giúp họ hình dung về việc làm chung với bạn trong tương lai như thế nào.

Trốn việc hoặc né trách nhiệm

Nếu bạn nghi ngờ sự trốn tránh chính là động cơ đằng sau kế bẩn này, cách bạn xử lý phụ thuộc vào mối quan hệ giữa bạn với kẻ ra đòn. Nếu bạn có quyền trực tiếp với cá nhân đó, bạn phải chịu một phần trách nhiệm khi họ quá bận. Trong trường hợp này, bạn cần tiếp cận với tư cách một huấn luyện viên và một người cố vấn dày dạn kinh nghiệm. Nếu quyền uy ngang nhau, hợp tác chung

thường vẫn là lựa chọn tốt nhất cho đến khi bạn thăng quan tiến chức. Có thể tình huống khó khăn ở đây là khi bạn bị lép vế hơn kẻ đang chơi bẩn kia. Trong trường hợp đó, chúng tôi khuyên bạn nên hành động sao cho thể hiện được sự tôn trọng nhưng cũng phải cứng rắn.

Khi bạn muốn công việc được thực hiện và người ta đáp trả bạn rằng: "Tôi có hàng núi việc phải làm đây...", bạn cần phải chất vấn ngay. Hãy tham khảo những câu hỏi dưới đây và chọn ra những câu phù hợp nhất với mối quan hệ của bạn. Cách bạn hỏi cũng phụ thuộc vào vị thế của bạn nữa, bởi vậy, phải thể hiện sao cho phù hợp:

NHỮNG CÂU HỎI CHO NGƯỜI "BẬN RỘN"

Nếu bạn là người có quyền hơn...

- Với mỗi mục tiêu của mình, anh đã có những tiến bộ gì?

- Anh phân chia thời gian cho công việc thế nào?

- Chính xác thì anh phải làm những gì?

- Anh đánh giá kết quả đầu ra của mình thế nào?

- Chính xác thì hôm nay (tuần này/tháng này) anh đã đạt được những gì?

- Anh cảm thấy thế nào về khối lượng công việc của mình?

- Anh cảm thấy thế nào về những bước tiến mình đạt được?

- Cái gì ngốn thời gian của anh nhiều nhất?

- Ưu tiên thực sự mà anh cần tập trung vào là gì?

Nếu quyền lực cân bằng...

- Sao anh lại bận thế?

- Nếu vậy thì việc này sẽ đối nghịch với

những ưu tiên khác của anh thế nào?

- Điều gì ngăn anh làm việc này ngay lúc này?

- Việc đó giúp cho kế hoạch dài hạn của anh như thế nào?

- Anh được hưởng lợi như thế nào khi đưa việc này lên ưu tiên hàng đầu?

- Ai ngăn cản anh làm việc này?

- Anh sẽ phải ngừng việc gì lại để toàn tâm toàn ý cho việc này?

Nếu bạn lép vế hơn...

- Việc này khớp với những ưu tiên khác của anh như thế nào?

- Anh cần gì ở tôi để có thể lập kế hoạch làm việc này?

- Tôi có thể giúp anh làm việc này dễ dàng hơn ra sao?

- Khi nào thì anh có thể bắt tay vào làm?

- Còn lý do nào khác khi từ chối việc này không?

- Có phải là anh không muốn nhận thêm trách việc/công việc phải không?

Bạn không cần phải hoàn thành nhiệm vụ

truy vấn của mình chỉ trong một lần gặp gỡ. Bạn có thể quay lại và hỏi nhiều lần. Trả lời cho những câu hỏi trên, và tất cả những thông tin mà bạn cho là thích đáng sẽ giúp bạn hiểu hơn về tình cảnh kẻ chơi bẩn (hoặc người bận rộn thật sự) đang phải đối mặt. Ngoài ra, chúng cũng trang bị cho bạn những kiến thức cần thiết để phát triển khả năng gây ảnh hưởng của bạn tới họ trong tương lai.

Khi người ta không thực sự quan tâm

Biến thể cuối cùng đáng được đề cập ở đây chính là biến thể của trò trốn tránh trách nhiệm, đó là khi bạn nghi họ bày ra để che đậy suy nghĩ thực của họ. Thường thì họ tin rằng những việc bạn yêu cầu

không đáng để bận tâm, hoặc là những việc tốn thời gian và năng lượng của họ. Khi họ chơi trò này là họ đang nói dối và rất gần với trò “Tiếp tục nghiên cứu đi! ở Chương 2. Hãy xem lại phần thuốc giải cho trò bẩn đó và điều chỉnh sao cho phù hợp với trò này. Vài câu hỏi thêm dưới đây có thể giúp bạn:

- Tại sao chuyện này không được anh ưu tiên?

- Anh mất gì nếu không đưa việc này vào hạng ưu tiên hàng đầu?

- Anh có nghĩ tôi nên bỏ thời gian vào việc đó?

- Anh không chắc về điều gì trong những điều tôi yêu cầu?

Câu trả lời cho những câu hỏi trên đây sẽ nói cho bạn rất nhiều về con người này và cách thức làm việc họ ưa thích. Dựa trên những bài thuốc giải chúng tôi đã điều chế cho bạn, chúng tôi nghĩ rằng, giờ đây, bạn đã cứng cáp hơn nhiều rồi.

Mẹo vặt

QUYẾN RŨ, TÁC PHONG TỐT VÀ TÔN TRỌNG

Bạn không thể giải thích về cách phái Gian hùng ứng xử hay trả lời khi đang đối đầu với những mưu hèn kế bẩn của

họ. Tất cả mọi người đều có quyền có suy nghĩ, cảm xúc và cách ứng xử riêng, và họ phải chịu trách nhiệm về tất cả những việc đó. Những gì bạn có thể làm là khiến họ trò chuyện với mình hiệu quả hơn bằng những kỹ năng giao tiếp. Lịch sự, nhã nhặn, tôn trọng lẫn nhau và kiểm soát được tình huống, phát triển uy lực bản thân hơn là làm xấu đi trong mắt nhau. Những nhà quản lý coi rằng cần phải "cho ai đó một trận nên thân" thì mới có tác dụng, thường luôn tự lừa dối chính mình, và ẩn đằng sau đó là ham muốn quyền lực bệnh hoạn. Đó là sách lược cổ lỗ rồi. Bạn có thể lựa chọn và hành xử như những con người văn minh, cứ để họ tự nhiên ném đá nhau và đu cây đi.

6. TRÊN ĐÀ THẮNG LỢI

“Ít nhất, tôi cũng không phải bỏ tiền túi ra”, Ben nói với Lewis khi họ đang sải bước trên đường dẫn bóng ở sân golf trong một buổi sáng tháng Mười hai giòn rụm. Một thay đổi dễ chịu, tuyệt vời hơn hẳn Luton ẩm ướt.

“Hừm” Lewis trả lời bằng một nụ cười nhẹ trên môi. Việc này không thoát khỏi mắt Ben và hắn đã ghi nhớ trong đầu việc phải để ý cẩn thận đến những báo cáo khác tiếp theo về Khởi nguồn.

Thật thoải mái làm sao khi không cần phải cố làm cho ngày hôm nay trông như ngày khách hàng. Không có ai quanh đây cả, và theo hiểu biết hạn hẹp của Ben, không khách hàng nào được mời. Giấy mời ghi rõ: “Chỉ dành cho các nhà quản trị cấp cao”. Lewis cũng có nói, chỉ có hai sự kiện mang tính văn hóa và ép buộc luôn luôn được Xennic tổ chức, một là ngày chơi golf hôm nay và hai là Vũ hội Giáng Sinh. Ben đặc biệt quan tâm đến sự lãng phí này vì hai lý do. Một là, Khởi nguồn đang thiếu hụt kinh phí trầm trọng và mọi cố gắng của hắn trong việc vực dự án này dậy càng ngày càng có vẻ khó đơm hoa kết trái. Thứ hai, hắn nào có biết chơi golf. Nói như vậy để thấy, ít

nhất thì hôm nay cũng chưa hẳn là ngày cuối tuần dễ chịu đối với hắn.

Trong khi Lewis đang cố ra vẻ ta đây qua cách chọn gậy phát bóng, Ben ngẫm lại cuộc họp chiến lược vừa qua. Sau những rùm beng đi kèm bài thuyết trình của hắn, Ben cảm thấy khá là sốt ruột. Những gì xảy ra tiếp theo đây còn choáng hơn nhiều.

Tất cả chỉ là im lặng. Ừ thì chỉ mới vừa cuối tuần trước và hôm nay mới là thứ Ba, nhưng hắn chưa nghe động tĩnh gì từ phía Surrinder. Cũng chẳng thấy lão Jerry gọi điện kêu gào gì; thậm chí là e-mail cũng không - thật là bất thường quá mức! Hộp thư đến của hắn chẳng có

nhiều thư mới. Hình như có chuyện rồi, nhưng là chuyện gì mới được chứ? Sau rốt, giám đốc điều hành đã kết thúc cuộc họp bằng việc phát biểu những câu hỏi phát sinh sẽ được giải đáp và dứt điểm trong cuộc họp ban quản trị vào thứ Hai tới. Ben bị trượt khỏi dòng suy nghĩ khi giám đốc điều hành bước tới và làm gián đoạn cú phát bóng của Lewis:

"Surrinder đâu, Lewis?"

"Dạ, chào anh, anh khỏe chứ ạ?" Lewis đáp.

"Thôi ngay kiểu đó đi, Surrinder đâu?"

"Em tưởng anh Jerry đã nói với anh rồi

ạ?"

"Nói chính xác tôi nghe xem nào!"

Lewis nhíu mày khi y nhận ra, y lại phải nhúng tay vào trò bẩn của Jerry lần nữa. Tại sao lúc nào cũng phải là y cơ chứ? Lewis rất tự hào về "người đàn ông vĩ đại" là bản thân mình, nếu không có những nỗ lực không ngừng của y, Xennic có được như ngày hôm nay không? Sục sạo những mảng tối trong Xennic là nghề của y. Y đặc biệt khoái việc ẩn mình và nghe ngóng những gì đang xảy ra trong công ty. Quyền lực thực sự bên cạnh ngai vàng. Và không nghi ngờ gì nữa, điều đó vô cùng cần thiết với Jerry và hoạt động trơn tru của Xennic.

"Em phải hoàn toàn thành thật với anh rằng, anh Jerry rất đau đầu về chị Surrinder". Lewis bắt đầu.

"Tại sao?"

"Dạ, qua những gì xảy ra, anh ấy thấy rằng chị Surrinder đang đặt quá nhiều áp lực lên bản thân."

"Vậy thì một ngày nghỉ ngoài trời sẽ giúp cô ấy thêm thoải mái."

"Dạ không..." Lewis bắt đầu toan tính. "Một chú chim nhỏ đã cho em hay chị ấy đang đưa cuộc hôn nhân của mình tới bờ vực đổ vỡ, một phần là do..." Lewis lại

ngừng lại để tăng thêm "hiệu ứng" trong câu nói "...anh thấy đấy, chị ấy cũng..."

Giám đốc điều hành cắt ngang thô lỗ: "Nên Jerry đã không mời chị ta."

Lewis choáng nặng, y chỉ còn biết gật đầu xác nhận khi giám đốc đã quay gót bước đi. Đây rõ ràng chẳng phải phút giây tuyệt vời gì. Khi chuẩn bị phát bóng, y thấy có cái gì đó gọi là "quẫn trí" khi phải đấu tranh với sách lược phục hồi.

Ben lại thấy có chút khoái trá với sự thay đổi đó. Nhìn tay Lewis bị qua mặt kể cũng thật thú vị. Mặc kệ những khôn khéo, lươn lẹo của Lewis, giám đốc điều hành vẫn cao tay hơn. Ông ta là người ra

lệnh và có vẻ hôm nay không phải là ngày vui của ông rồi. Ben cố nén cười khi Lewis trút hết bực dọc vào cú đánh golf đầy hung hãn.

Jerry thật sự là một tay golf cự phách. Nên khi Lewis và Ben bắt kịp lão, Ben ngạc nhiên lắm lắm. Khi họ chuyển đến lỗ thứ 8, Jerry đang có cuộc nói chuyện khá căng thẳng với một nhà quản trị cấp cao khác. Và chẳng may Ben nghe được đôi lời:

"...vậy tôi có thể dựa vào ông chứ ông bạn già?"

"Dĩ nhiên, Jerry, tôi cũng mong được vậy, nhưng phải đều nhau đấy nhé?"

Jerry có vẻ giật mình khi phát hiện ra lão còn có một vài bằng hữu không mong muốn đứng ngay gần đó. Lão nắm khuỷu tay nhà quản lý kia rồi nhanh chóng trở gót, nhưng không quên cau mày với Ben. Hình như đâu đó trong sâu thẳm tâm trí Ben đã vẽ ra được một đường liên hệ giữa Jerry, CLB Belfry, những con dơi và lũ yêu quái quỷ quyệt.

"Tất cả chuyện này là sao thế Lewis?" Ben dò hỏi.

"Thôi nào Ben, anh phải biết mọi chuyện ngay bây giờ mới được à?" Lewis cười bí hiểm.

“Không, nhưng nói đi.”

Lewis chuẩn bị cho cú đánh tiếp theo. Rõ ràng, tất cả mọi chuyện đều đang diễn ra và trong khi y chẳng phải bí mật về chuyện gì trong tuần trước hết, người ta vẫn đi những nước cờ cần thiết để giải quyết vấn đề. Lewis trụ vững, đưa gậy ra sau và chuẩn bị đánh, sự tập trung của hắn tiêu tan hoàn toàn bởi tiếng loảng xoảng ồn ào của bài *Land of Hope and Glory (Vùng đất của hy vọng và vinh quang)*. Bóng trật và Lewis khó chịu nhìn quanh xem điện thoại của thằng ôn nào đang đổ chuông.

Giám đốc điều hành chẳng thèm ngó ngàng đến vẻ sửng sốt của Lewis khi ông

đã sải bước cùng chiếc di động dính vào tai. Những tay golf khác không biết, cú điện thoại này là từ giám đốc nhân sự – một nhân vật cũng vắng mặt một cách khó hiểu ở Belfry hôm nay. Anh ta gọi báo cho giám đốc điều hành biết mình bị gọi ngược về cơ quan để giải quyết một vấn đề khẩn cấp. Chuyện này liên quan đến chuyến viếng thăm của mụ Surrinder vô cùng điềm tĩnh. Mụ tới để cho anh ta hay, mụ vừa hoàn thành hồ sơ khiếu kiện phân biệt chủng tộc ở tập đoàn Xennic. Chuyện này chắc chắn không thể không xoay quanh Jerry. Giám đốc điều hành chẳng lấy gì làm thích thú khi để cho những tay golf biết ông quyết định kết thúc khi chinh phục lỗ gôn thứ 9.

Với Ben, đây lại là một buổi sáng ngập tràn thú vị. Chẳng mống nào quan tâm đến cú đánh trượt ngay trên đường dẫn bóng của hắn, nhất là vì có quá nhiều việc xảy ra. Thay vào đó, họ tập trung vào số lượng những buổi họp thân mật giữa các lỗ. Khi họ đến lỗ thứ 18, Ben thấy Jerry đang sải bước về phía mình.

"Chào Ben, tôi cần nói chuyện gấp với cậu. Tôi có cơ hội phát triển cho cậu đây." Radar chính trị của Ben ngay lập tức lóe sáng.

"Tất nhiên chuyện này tùy ở cậu thôi, nhưng chúng tôi cần một bàn tay rắn rỏi giúp đỡ dự án ở Cumbernauld. Một thị trấn nhỏ nhắn xinh xắn ở Scotland. Đó có

thể là điều cậu cần ngay lúc này đấy. Một công tác bình thường, ngân sách giới hạn, hơi chậm tiến độ một tí. Nói chung là hợp với cậu."

Ben quá rõ dự án này "hợp" với hắn theo kiểu nào. Danh tiếng của Cumbernauld hơi khác so với quan điểm của Jerry. Khẽ nhếch mép, Ben đáp, "Anh nói thêm nữa đi ạ..."

"Cũng không có gì nhiều để nói thêm nữa đâu, nhưng có lựa chọn thay thế đấy. Tôi nghĩ chúng ta nên mở rộng phạm vi trách nhiệm của cậu trên Khởi nguồn. Nếu cậu không muốn tới Cumbernauld, cậu sẽ phải chịu trách nhiệm toàn phần với các hoạt động của London, bắt đầu vào buổi

họp Hội đồng Quản trị tuần tới. Dù sao đi nữa, mai hãy cho tôi biết câu trả lời? Và nhớ này, cậu vẫn sẽ phải báo cáo lại cho tôi”. Và cứ thế, Jerry đi thẳng để tìm giám đốc điều hành.

Lewis cười và khơi lại nỗi đau trong Ben. “Cumbernauld à? Không biết bà xã anh sẽ nói sao đây nhỉ?” Dĩ nhiên là Ben biết câu trả lời.

XỬ TRÍ KHÔN NGOAN

Xennic đang bắt đầu bước tới màn kết thúc của trò chơi chính trị thương trường. Ben ngày càng tỏ ra tự tin hơn và thậm chí còn có vẻ thích thú việc bỡn cợt Jerry nữa. Chúng tôi cho rằng, bạn cũng

bước đầu bắt sóng tốt đường đi nước bước của phía chơi bẩn kia.

Đây là những câu hỏi bạn cần suy ngẫm:

- Khiếu nại của Surrinder sẽ khiến Xennic chịu hậu quả gì?

- Bạn có thể mô tả "tội ác" đằng sau câu chuyện của chúng tôi không?

- Phải chăng Jerry đang gặp phải vấn đề nghiêm trọng? Tại sao?

- Bạn hình dung Cumbernauld là chốn khỉ ho cò gáy nào?

- Nếu là Ben, bạn sẽ làm khác đi như thế

nào?

- Bạn sẽ phản ứng ra sao trước những thay đổi này?

Nếu không thử tập luyện với những mánh khóe được đề cập ở chương vừa rồi, chúng tôi muốn nhắc lại, đó là một khâu quan trọng trong việc xây dựng tư duy chính trị của bạn.

Kế bẩn # 16: Đá ra rìa

Loại người khác ra khỏi danh sách để họ lỡ mất cuộc họp quan trọng hoặc không biết những thông tin quan trọng.

Kế bẩn # 17: Họp kín

Bí mật gây sức ép với người khác trước một cuộc họp hoặc phiên thảo luận quan trọng.

Kế bẩn # 18: Chạy trời không khỏi nắng

Thao túng người khác bằng cách đưa ra những lựa chọn đã bị giới hạn hoặc đã ngầm cơ cấu từ trước những mong ép nạn nhân phải chọn theo kiểu "ăn muối còn hơn chuối chát."

KẾ BẨN SỐ 16: ĐÁ RA RÌA

Loại người khác ra khỏi danh sách để họ lỡ mất cuộc họp quan trọng hoặc không biết những thông tin quan trọng.

Với sự phát triển của những đội ngũ cộng tác, những nhóm làm việc kỷ luật chéo, ban lãnh đạo và các báo cáo ma trận, tình hình này đang trên đà phát triển. Sẽ có những sai sót, đó là sự thật. Đôi khi, người ta trở nên lúng túng hoặc chậm trễ và quên báo cho người khác về những cuộc họp quan trọng hay những diễn đàn họ cần tham dự. Cũng có những vấn đề về xóa các e-mail không cần thiết. Tất cả

những nhân tố trên đã giải thích lý do tại sao bạn bị lọt khỏi danh sách.

Điều này trở thành kế bẩn khi ai đó bị lọt sàng một cách cố ý. Có thể vì rất nhiều lý do. Có thể vì kẻ phá bĩnh sẽ bị xì hơi nếu bạn tham gia cuộc họp. Có thể họ muốn ngăn bạn tiếp xúc với các vị tai to mặt lớn, để loại trừ nguy cơ bị bạn cho "ngửi khói" nếu bạn gây được ấn tượng với các vị đó bằng những ý tưởng và sự hiện diện ở cuộc họp. Nếu bạn thể hiện sự cạnh tranh với tham vọng của họ, đá bạn ra khỏi con đường tiến thân của họ dĩ nhiên sẽ giúp họ tiến bước.

Ở một góc độ nham hiểm hơn, động cơ có thể là để ngăn chặn bạn tìm ra những

thông tin cần thiết, quan trọng cho nhiệm vụ của mình. Có thể họ hy vọng bạn lỡ mất cơ hội được nghe nhiều quan điểm khác nhau từ những người khác, những thông tin quan trọng hoặc cơ hội để bạn đưa ra những quyết định đúng đắn. Chuyện này có khả năng xảy ra khi bạn là cản trở với chương trình riêng của họ. Ngoài ra, nếu bị đá ra rìa, có thể bạn sẽ phải đứng ngoài những quyết định quan trọng, hoặc bạn sẽ phải bẽ mặt khi bị lỡ mất cuộc họp quan trọng như vậy.

Kịch bản phổ biến nhất xảy ra khi bạn là lính mới của một đội hay một dự án hiện tại. Những “ma cũ” có thể cảnh giác trước sự có mặt của bạn. Họ sẽ băn khoăn không biết chương trình của bạn là

gì hoặc họ biết bạn sẽ trình bày quan điểm mâu thuẫn với họ. Khi mới tham gia vào một nhóm làm việc, sẽ có khoảng thời gian các thành viên trong nhóm đánh giá khả năng thích hợp để trở thành một phần trong đội, nhưng việc này lại đến một cách vô thức. Trong kịch bản này, khi đội bắt đầu đánh giá ngầm bạn, "đá ra rìa" có thể là mánh họ dùng để hạn chế khả năng bạn gây ra những chuyện đi ngược lại với lợi ích của cả nhóm. Mức độ ý thức hay vô thức ở đây quả thật rất đáng để xem xét. Với những kế bẩn khác trong sách, kẻ phá hoại hoàn toàn ý thức được họ đang giở thủ đoạn gì; tuy nhiên, kế bẩn này lại có yếu tố "tập thể", trong đó, vô thức và không đồng thuận để ngăn chặn ai đó, sự vắng mặt của nạn nhân chỉ

được phát hiện khi nhóm đi vào thảo luận.

Như trong câu chuyện đầu chương, Jerry không mời Surrinder đến CLB Belfry. Với tư cách "một cặp oan gia" hay chính xác hơn là kẻ thù "không đội trời chung", rõ ràng, Jerry cho rằng nếu Surrinder tiếp xúc với những nhân vật cộm cán như thế, lão chắc chắn sẽ gặp bất lợi. Lão đang ở thời điểm quan trọng trên con đường phát triển của Khởi nguồn và sau cuộc họp chiến lược, rõ ràng lão muốn tìm đường thao túng, còn Surrinder dĩ nhiên, phải bị đá ra rìa.

Một biến thể khác của trò này là khi động cơ chỉ đơn thuần để đánh gục ai đó. Để

họ cảm thấy bị bỏ mặc, bị ngó lơ hoặc có cảm giác tồi tệ. Không bàn đến động cơ, nếu bạn là nạn nhân của kế bẩn này, chắc chắn bạn sẽ cảm thấy thật tệ hại. Bạn sẽ bắt đầu băn khoăn tại sao chuyện này lại xảy ra với mình.

KẾ BẨN NÀY ĐE DỌA GÌ ĐẾN TỔ CHỨC

Cảnh báo về lợi nhuận - điều này đe dọa thế nào tới lợi ích của tổ chức?

Điều này phụ thuộc nhiều vào sự kiện mà người bị đá ra rìa có phần tham gia để đảm bảo quyết định đúng được đưa ra. Thường thì khi tiến hành, nhà quản trị cấp cao sẽ nhận ra sự vắng mặt này và sẽ

có hành động sửa chữa ngay.

Độ mẫn cảm của tổ chức - công ty sẽ điêu đứng ra sao với những hành vi này?

Cùng với những cạnh tranh cá nhân trong cơ cấu tổ chức, những nguồn lực và sự hiện diện tăng, sức cám dỗ của trò bẩn này cũng ngày càng tăng. Chúng tôi cũng muốn ghi chú, mức độ thay đổi của tổ chức càng lớn, khả năng trò bẩn này được tung ra càng cao.

Đe dọa văn hóa - điều này ảnh hưởng đến văn hóa doanh nghiệp và tinh thần nhân viên như thế nào?

Đây không phải là một mối đe dọa

nghiêm trọng, mà đây là một trong những trò bẩn thường lạc lối trong việc bận rộn quá mức và chịu sức ép lớn trong công việc.

Tỷ lệ rủi ro của kẻ chơi bẩn - mức độ rủi ro và khả năng bị vạch trần là bao nhiêu?

Nếu bị vạch mặt, bạn có thể dễ dàng viện lý do sai sót, nhầm lẫn. Và bạn cũng có thể đổ lỗi cho người khác rằng đó là nhầm lẫn, sai sót của họ! Tuy nhiên, nếu cứ lặp lại chuyện này, bạn đang tăng nguy cơ gặp phải những hành động chống đối. Tình hình sẽ tồi tệ hơn nếu người đang bị bạn chơi bẩn làm ầm chuyện này lên.

Cảnh báo về an nguy cho nạn nhân - nạn nhân có thể gặp phải những rủi ro nào khi kế bẩn được tung ra?

Xét cho cùng, bạn bị cho ra rìa là có lý do cả. Với trò bẩn này, lý do thường là người khác muốn đặt bạn vào tình thế bất lợi. Tính chất của rủi ro này còn phụ thuộc vào vị trí của bạn trong tổ chức và vấn đề bạn đang gặp phải.

THUỐC GIẢI CHO KẾ BẨN SỐ 16

Thử thách của trò bẩn này là ở chỗ, kẻ chơi bẩn có thể dễ dàng dài mồm kêu rằng đó chỉ là một sai sót vô tình.

"Tôi thành thật xin lỗi, tôi bỏ sót mất tên

anh trong danh sách gửi lên sếp, tôi cam đoan rằng chuyện này sẽ không xảy ra lần nữa đâu.”

Nếu lần đầu chuyện này xảy ra, có thể đây là một sai sót không vô tình. Nhưng khi điều đó lặp lại hơn một lần, hoặc đặc biệt khi nó là một phần của những hành động rập khuôn, khả năng bạn đang bị chơi bẩn rất cao. Có thể bạn muốn bắt đầu bằng những câu hỏi cho chính mình để tự rèn luyện, nâng cao nhận thức về những chuyện xảy ra xung quanh.

- Thực tế chuyện này là sao?

- Mình có thể liệt kê ra đây bao nhiêu trường hợp tương tự khác nữa?

- Mình đang tưởng tượng, đang đặt giả thiết và đang ngờ vực những gì?

- Có tình huống giảm nhẹ nào khiến chuyện này xảy ra không?

- Điều gì thôi thúc người đó đá mình ra khỏi danh sách?

- Còn ai khác có kế hoạch ngầm, và để thực hiện kế hoạch này, họ buộc phải đá mình ra khỏi danh sách đó?

- Làm sao mình biết được điều này? Đây là sự thật hay chỉ là một giả thiết hoang tưởng của mình thôi?

- Cảm xúc của mình trước chuyện này là gì? Làm sao để kiểm soát chúng thật hiệu quả khi bắt tay vào hành động?

- Còn điều gì mình chưa biết về chuyện này? Làm sao tìm ra được?

Nếu sau giai đoạn tự vấn này, bạn bị thuyết phục rằng mình thực sự đang bị dính đòn bẩn, bạn có thể thích hành xử tích cực và chủ động bằng cách nhẹ nhàng thách thức kẻ chơi bẩn kia. Trước khi hành động, hãy suy nghĩ thấu đáo về đường đi nước bước của mình. Những câu hỏi sau có thể sẽ giúp bạn nhiều:

- Nếu bỏ qua chuyện này, sẽ phải trả giá hay nhận được lợi ích gì?

- Khi nào là lúc thích hợp nhất để thách thức và xử lý nhằm thu được kết quả tích cực?

- Lời hồi đáp cho chiến thuật của mình sẽ ra sao?

- Họ sẽ phản công bằng trò bẩn nào hay sẽ ngụy biện ra sao?

- Mình phải đáp trả ra sao trước mỗi lời ngụy biện?

- Điều gì sẽ thúc đẩy hay cổ vũ họ thành thật với mình?

Hy vọng rằng, câu trả lời sẽ giúp bạn nảy

ra vài ý tưởng hay về nước cờ tiếp theo. Trừ phi bạn chọn phương án mặc kệ, bạn cần phải vạch mặt chỉ tên kẻ chơi bẩn này với những câu hỏi đã được lựa chọn kỹ càng. Suy nghĩ của bạn sẽ trang bị cho bạn những kỹ năng cần thiết để thách thức lại trò bẩn một cách điềm tĩnh và tích cực. Nhớ lựa chọn thời điểm và nơi chốn cẩn thận.

NHỮNG CÂU HỎI CHO KẺ ĐÁ ĐÍT CHÚNG TA

- Tại sao tôi lại không có tên trong danh sách?

- Chuyện gì khiến tôi lại bị đá khỏi danh sách lần nữa thế?

- Quy trình sắp xếp danh sách như thế nào?

- Còn ai liên quan nữa không?

- Đây không phải là lần đầu tiên chuyện này xảy ra, vậy gốc rễ vấn đề là ở đâu?

- Anh có thể đề xuất quy trình hoàn thiện như thế nào?

- Anh nghĩ chuyện tôi bị lỡ mất cuộc họp sẽ dẫn đến hậu quả gì?

- Chuyện bỏ sót này sẽ ảnh hưởng tệ đến anh ra sao?

- Anh có thể làm gì để chắc chắn chuyện này không xảy ra lần nữa?

- Tôi có thể giúp gì để chứng minh chuyện này sẽ không lặp lại?

Những câu hỏi này đã phát ra tín hiệu rõ ràng về ý định nhất quyết không để mình bị đứng ngoài rìa của bạn, rằng bạn không định bó tay chịu trận trước tình hình hiện tại và những cải thiện cần được thực hiện. Điều cốt yếu là bạn phải hành động thế nào để tỏ rõ mình có liên quan đến cuộc họp và những quyết định được đưa ra có ảnh hưởng đến bạn và công việc của bạn. Nếu ai đó có dã tâm phá ngang những cố gắng của bạn, bạn cần phải hành động thật quyết đoán và cứng

rắn.

“Claire, chuyện này cứ tái diễn và trước đây chúng ta đã nói chuyện với nhau rồi, tôi có quyền được có tên trong danh sách đó và tôi cần chị giúp tôi, vậy tại sao chúng ta không thành thật và trao đổi thẳng thắn với nhau về những gì đang cản trở ở đây và cùng lên kế hoạch cho một quy trình mới tốt hơn?”

Trước khi hành động, bạn phải suy nghĩ thật kỹ về chiến lược thực hiện tốt nhất và quyết định xem phải ứng dụng như thế nào cho phù hợp với yêu cầu cụ thể của mình. Chẳng bao giờ có một sách lược đảm bảo cả; tuy nhiên, chúng tôi tin rằng nếu bạn xử trí thật quyết đoán và chuyên

nghiệp theo đúng những chỉ dẫn, bạn sẽ có những bước đi đáng nể tiến thẳng tới thành công. Hãy nhớ, dù bất kỳ điều gì xảy ra, nếu hành động, bạn đang chứng minh sự tự tin và kỹ năng chính trị khôn khéo của mình. Từ giờ trở đi, họ sẽ đánh giá bạn không dễ gì bị trò này lòe và bạn sẽ không bị sập bẫy thêm một lần nào nữa.

Mẹo vặt

SAI SÓT

Một sự thật hiển nhiên trong đời sống công ty đó là, sai sót xảy ra thường xuyên, và chúng ta khó có thể tiến tới thành công trên con đường hoạn lộ mà

không mắc phải sai sót nào. Thành thật về những sai sót của mình, để những người cần biết những lỗi sai đó thật sớm và tỏ rõ sự hối lỗi rất đáng hoan nghênh, và như thế cũng thể hiện sự mạnh mẽ của bạn, khiến người khác tôn trọng hơn là bạn cứ che che đậy đậy, hay đổ lỗi lung tung. Thật thà về những sai sót cho phép người khác cũng thành thật về những thất vọng của họ với bạn, thậm chí có khi còn là tức giận. Nhưng khi đã làm rõ với nhau, mối quan hệ giữa đôi bên cũng sẽ được cải thiện đáng kể, sự tin tưởng lẫn nhau nhờ đó cũng được khôi phục (và có thể còn phát triển) và bạn có cơ hội được phát triển và học hỏi. Điều này cũng khiến phái Gian hùng kinh ngạc trước lòng

dũng cảm và tính thẳng thắn của bạn.

KẾ BẨN SỐ 17: HỌP KÍN

Bí mật gây sức ép với người khác ngay trước một cuộc họp hoặc phiên thảo luận quan trọng.

Cũng như nhiều kế bẩn khác được đề cập trong sách, rất dễ tìm cớ hợp lý để che đậy thủ đoạn. Một người có thành tích cao sẽ làm những gì để chắc chắn mình nhận được sự hỗ trợ cần thiết? Một chính khách kinh tế tích cực sẽ cố gắng thăm dò quan điểm của các bên liên quan ngay trước cuộc họp để có thể hoạch định những chiến lược thuận lợi hơn cho kinh doanh. Để tăng khả năng gây ảnh hưởng

lên người khác, bạn cần phải chắc chắn mình có người ủng hộ, hậu thuẫn và giúp đỡ trong việc san bằng trở ngại trên con đường hoạn lộ. Do vậy, chúng ta cần phải rõ ràng trước khi nó bị biến thành kế bẩn.

Họp kín trở thành kế bẩn khi động cơ và phương thức hoạt động của nó được định trước. Những người hội họp chỉ đơn giản đưa ra những quyết định như mọi kẻ tham vọng khác. Họ nhận ra mình đang ở thế dị biệt, có thể do tâm trí của họ có gì đó thiếu sót. Hoặc là suy nghĩ của họ lệch lạc trầm trọng, hoặc là lợi ích chung của cả công ty chẳng phải điềm lành cho những nước cờ của họ. Đó cũng chính là lúc những mưu đồ cá nhân đụng nhau

chan chát với yêu cầu của tổ chức. Và để xúc tiến mưu đồ cá nhân ấy, họ họp kín và gây sức ép lên các bên liên quan.

Sau bức màn nhung, họp kín hoạt động không ngừng nghỉ để đảm bảo mưu đồ cá nhân của một số người thành công, không thèm đếm xỉa đến những nhu cầu của nhóm hay của cả tổ chức. Thăm dò quanh co, "tác động" và "gây ảnh hưởng" không công chính lên người khác để có thể nhận được hậu thuẫn cho những nước cờ của mình. Nói tóm lại, những người chơi trò "họp kín" sẽ bất chấp thủ đoạn để ép người khác ngồi chung thuyền với mình.

Bề nổi của kế bẩn này đó là danh tiếng

của kẻ chơi bẩn bao giờ cũng đi trước, nên chúng ta cũng đã được cảnh báo ở một chừng mực nào đấy. Khi kẻ chơi bẩn đến gặp bạn ngay trước cuộc họp, họ còn muốn biết nhiều hơn vị trí của bạn trước cuộc bình bầu. Họ muốn thao túng bạn để vị trí của họ được thuận lợi hơn, mặc kệ những đánh giá tốt hơn của bạn hay những lợi ích cho công ty. Những phương tiện thuyết phục mà họ dùng rất đa dạng. Thường thì họ sẽ soi vào những điểm yếu của bạn, có thể bằng cách nhắc khéo rằng trước đây họ đã giúp đỡ bạn như thế nào hoặc những hỗ trợ của họ rất quan trọng đối với mục tiêu bạn đề ra. Nếu bị bạn dội cho một gáo nước lạnh, họ có thể sẽ tung kế "đe dọa vạch mặt" ở Chương 4 nếu bạn từng có sai sót nào họ nắm được

hoặc những kế bẩn hơn để chơi bạn.

Jerry rõ ràng bày trò “họp kín”. Và chuyện lão dành cả ngày chơi golf để lôi kéo mọi người về phía lão đã rõ như ban ngày. Có thể đó là lý do duy nhất khiến lão đá Surrinder ra rìa. Câu chuyện Ben nghe lỏm được là một dấu hiệu điển hình cho biết trò “họp kín” đang ngấm ngầm diễn ra. Trong trường hợp này, Jerry đang yêu cầu được một vài nhân vật trước đây “ăn lộc” của lão phải “đáp lễ”.

KẾ BẨN NÀY ĐE DỌA GÌ ĐẾN TỔ CHỨC

Cảnh báo về lợi nhuận - điều này đe dọa

thế nào tới lợi ích của tổ chức?

Nếu có cuộc "họp kín" nghiêm trọng nào diễn ra, chắc chắn, vấn đề được đưa ra tranh cãi cũng rất quan trọng với công ty. Bỏ qua không truy cứu vụ này thực sự sẽ khiến những quyết định quan trọng của công ty đứng trước nguy cơ bị tư lợi.

Độ mẫn cảm của tổ chức - công ty sẽ điêu đứng ra sao với những hành vi này?

Cách thức hành động của trò này thường theo thói quen. Với những kẻ chơi bẩn kém thật thà, cám dỗ của việc đi quá quyền hạn buổi họp và những quyết định thật sự rất khó cưỡng. Nếu cổ phần cá nhân của kẻ chơi bẩn cao, tổ chức sẽ

nhanh chóng trở nên rối loạn.

Đe dọa văn hóa - điều này ảnh hưởng đến văn hóa doanh nghiệp và tinh thần nhân viên như thế nào?

Kế bẩn này quả thực làm tổn thương văn hóa doanh nghiệp khi nhiều người bị lôi kéo vào trò bẩn. Trò này làm tăng nhiệt độ chính trị thương trường lên đôi chút nhưng phần lớn mọi người đều đánh giá đúng thực chất vấn đề.

Tỷ lệ rủi ro của kẻ chơi bẩn - mức độ rủi ro và khả năng bị vạch trần là bao nhiêu?

Đây là một trong những trò mà tất cả mọi người đều cho rằng quá dễ. Rủi ro mà

bạn gặp phải chỉ là nguy cơ bị dán nhãn tiểu nhân chính trị chốn thương trường mà thôi. Điều đó khiến mọi người cảnh giác trước sự xuất hiện của bạn và thận trọng khi chuyện trò cùng bạn. Sự thiếu cởi mở ở đây có thể ảnh hưởng nghiêm trọng đến thành quả trong tương lai của bạn.

Cảnh báo về an nguy cho nạn nhân - nạn nhân có thể gặp phải những rủi ro nào khi kế bẩn được tung ra?

Rủi ro nạn nhân gặp phải cao gấp hai lần. Một khi đã đồng thuận cùng hội họp kín, liệu bạn có đang thành thật với bản thân và tổ chức? Điều đó sẽ ảnh hưởng như thế nào đến sự công chính của chính

bạn, bạn có biết không? Một mặt, từ chối họp kín lại có thể khiến bạn gặp nguy cơ bị cá nhân thích chơi bẩn kia trả đũa. Lựa chọn này "khoai" đây!

THUỐC GIẢI CHO KẾ BẨN SỐ 17

Giải quyết trò họp kín khi đang phải hứng chịu những hậu quả của nó có thể sẽ rất dễ dàng. Thực tế, bạn còn chả cần phải bị thuyết phục rằng họ đang chơi mình nữa kia. Lần tới, nếu có ai tỏ ý muốn bạn hỗ trợ trước một cuộc họp quan trọng, hãy sẵn sàng truy vấn họ với những câu hỏi sau:

NHỮNG CÂU HỎI DÀNH CHO NGƯỜI TRONG "HỘI KÍN"

- Thực chất vấn đề ở đây là gì?

- Anh hy vọng nhận được gì từ câu chuyện giữa chúng ta hôm nay?

- Anh muốn đề nghị chuyện gì?

- Tại sao hậu thuẫn ý tưởng của anh mang lại lợi ích cho tổ chức?

- Ý tưởng của anh so với những ưu tiên khác trong tổ chức sẽ như thế nào?

- Anh muốn tôi làm những gì với tư cách là kết quả cuối cùng của buổi họp?

- Tại sao lại nói chuyện đó với tôi lúc

này? Sao không đưa ra trong cuộc họp?

- Tôi đang không hiểu sao anh lại muốn bàn riêng với tôi chuyện này?

- Kế hoạch thực sự là gì?

- Có phải trả giá nếu chúng ta quyết định khác đi không?

- Anh được lợi lộc gì trong dàn xếp này?

- Thành thật xin lỗi, nhưng bây giờ tôi không có thời gian cho chuyện này.

Câu trả lời bạn nhận được từ những câu hỏi trên sẽ cho thấy họ có hành động công chính hay không. Nếu câu trả lời

mơ hồ và người được hỏi bắt đầu bực bội, khả năng họ đang giở trò bẩn rất cao. Tất nhiên, việc họ giở trò đến đâu sẽ do bạn là người kiếm tìm thông tin và kết luận cho việc đó.

Bạn nên tiếp cận họ trực tiếp theo cách thật quyết đoán, để cho họ thấy, bạn biết thừa việc họ đang cố làm và sẽ không tha thứ cho hành vi này. Hãy nói năng cẩn thận và vận dụng sao cho phù hợp với tình hình thực tế và cá nhân bạn đang phải đối mặt.

Ben có thể nói với Jerry: "Anh Jerry, em thấy có vẻ như anh rất bất thường khi cần sự ủng hộ của em, và em thấy không thuyết phục lắm về việc chúng ta có cùng

quan điểm về những gì cần được thông qua vì lợi ích của tổ chức. Sao chúng ta không lật bài ngửa và trao đổi thành thật hơn với nhau nhỉ?"

Cách xử lý này cho thấy ý định làm sáng tỏ mọi chuyện của bạn, nó cũng buộc người kia phải chơi bài ngửa với bạn. Như tất cả những phương thuốc giải khác của chúng tôi, không có gì đảm bảo cho thành công tuyệt đối, nhưng cách tiếp cận này sẽ giúp tăng đáng kể khả năng thành công. Điều côt yếu là dù kẻ xấu chơi có không bị lột mặt nạ đi nữa thì bạn lại nổi bật lên bởi sự công chính của mình.

Vấn đề khó khăn nhất chúng gặp phải khi xử lý trò bẩn này là khi nó được kết hợp

với trò khác như “đe dọa vạch mặt” chẳng hạn. Sự kết hợp quỷ quyệt này cần chương trình trị liệu đặc biệt. Nếu nghi ngờ điều này đang xảy ra, bạn cần phải rút lui và cân nhắc cẩn thận những lựa chọn của mình và hãy cố tránh những can thiệp vội vàng, không cân nhắc. Hãy nhớ rằng, không thể tin tưởng kẻ chơi bẩn được. Nếu bạn nghiêm túc về việc hành xử đúng với khách hàng, cổ đông và công ty, bạn cần xử lý vấn đề khôn ngoan và dứt khoát. Bạn cũng cần phải đảm bảo an toàn cho bản thân và đừng làm điều gì để đi tong sự nghiệp.

Nếu quyết định sẽ hành động, bạn đã tỏ rõ ý định muốn được làm điều đúng đắn và chúng tôi chắc chắn sẽ đứng về phía

bạn. Hãy vận dụng và điều chỉnh những câu hỏi gợi ý sao cho thật phù hợp với tình hình thực tế của bạn.

Mẹo vặt

TÌNH HÌNH TỔNG QUÁT VÀ ƯU THẾ TINH THẦN

Nếu cuộc chiến này, theo ý kiến cá nhân của bạn, thực sự đáng để bạn ra tay, thì trong bất cứ cuộc nói chuyện nào mà kế bẩn này có cơ hội hiện hữu, bạn cần có cái nhìn về tình hình tổng quát, từ đó xác định được điều gì có lợi và điều gì bất lợi cho mục tiêu của tổ chức. Những kẻ tự tư tự lợi chốn chính trường kinh tế khó mà giành được

chiến thắng bằng những mưu hèn kế bẩn trước những người có kỹ năng chính trị thương trường khôn khéo - đúng ra là những người dũng cảm đấu tranh vì lợi ích chung của doanh nghiệp. Ưu thế tinh thần và tình hình tổng quát là vũ đài tốt nhất cho bất kỳ một trận chiến chính trị thương trường nào.

Bạn cần chủ động bỏ tư lợi sang một bên và tìm hiểu tình hình tổng quát, tạm thời quên lợi ích cá nhân và đưa truy vấn đó lên một vị trí cao hơn. Bất cứ ai quyết định tiếp tục chỉ biết đến bản thân, chứ chẳng thèm đếm xỉa đến tầm nhìn, giá trị và nhiệm vụ của mình trong mối tương quan ở tổ chức, thì họ

sẽ sớm bị cô lập khi mải mê theo đuổi kế hoạch riêng của mình. Khi điều tra kỹ càng, góp nhặt đầy đủ thông tin là chúng ta đang tiến bước vững chắc trên con đường cô lập phái Gian hùng.

KẾ BẨN SỐ 18: CHẠY TRỜI KHÔNG KHỎI NẮNG

Thao túng người khác bằng cách đưa ra những lựa chọn đã bị giới hạn hoặc đã ngầm cơ cấu từ trước những mong ép nạn nhân phải chọn theo kiểu "ăn muối còn hơn chuối chát"

Vấn đề mấu chốt của kế bẩn này là tay quản lý yếu kém hoặc thiếu chuẩn bị đã quyết định rút ngắn quy trình ra quyết định thực tế và cho rằng ép buộc người khác làm những việc mà bản thân họ chắc chắn sẽ không làm là chuyện hết sức bình thường. Khi nhận ra "con mồi"

của mình không muốn tuân theo, họ sẽ dựng lên một phương án thay thế khác ghê gớm hơn hoặc có vẻ thảm thiết hơn để ép nạn nhân vào thế phải tặc lưỡi lựa chọn "thà ăn muối còn hơn chuối chát"

Những nhà quản trị lỗi lạc sẽ tìm cách thâu tóm những gì mình quản lý để có thể đưa ra những quyết định gây ảnh hưởng tốt đến lợi ích chung. Họ nâng cao trách nhiệm bản thân, suy xét cẩn thận những thuận lợi và khó khăn và đi đến quyết định đúng. Đôi khi, tất cả chúng ta đều phải làm những công việc khó nhằn, những công việc mà ta sẽ chẳng muốn mó tay vì chúng quá khó hoặc có nguy cơ hủy hoại sự nghiệp hoặc lý lịch của ta. Khi đối mặt với tình huống này, một nhà

quản trị tài ba sẽ luôn trung thực và giúp đỡ chúng ta về sách lược, phương cách và thậm chí còn giúp chúng ta quen dần với những ý tưởng tương tự như thế. Họ cũng sẽ làm việc cật lực cùng ta để giảm tối đa rủi ro và ức chế.

Tuy nhiên, có một số người hoặc không có thời gian dành cho những điều này, hoặc đang tìm cách gây ảnh hưởng lên quy trình quyết định. Thay vì chân thành, họ sẽ đưa ra những lựa chọn chẳng lấy gì làm ngon lành, và họ cũng thừa biết, khi phải đối mặt với những lựa chọn như vậy, bạn sẽ tự động chọn công việc ít khoai hơn. Họ đưa ra phương án Luton hoặc Cumbernauld và đôi khi tiện đường quên luôn Florida cũng là một lựa chọn!

Họ chẳng thèm đếm xỉa gì đến bạn hay tương lai của bạn, họ chỉ quan tâm đến việc bạn có đồng ý hay không mà thôi. Bằng cách ép bạn vào thế “chạy trời không khỏi nắng”, họ vừa tiết kiệm thời gian, vừa gây được ảnh hưởng tới bạn. Cái họ bỏ lỡ chính là thiệt hại về lâu về dài lên động lực làm việc và mối quan hệ công việc với bạn.

Một biến thể khác của kế bẩn này là một ai đó phải đứng trước lựa chọn khó khăn giữa hai phương án, nhưng không hề được đánh động về những phương án khác. Trong phiên bản này, nạn nhân bị ép phải chọn một trong hai phương án mà dù cho có chọn phương án nào đi nữa, kẻ chơi bẩn cũng được hưởng lợi lộc to!

Ở tình huống đầu chương, rõ ràng lão Jerry bày trò "chạy trời không khỏi nắng" với Ben. Với những ai biết điều và đúng mực, nhận trách nhiệm về những hoạt động của London với Khởi nguồn là "ăn muối" chứ không phải "chuối chát", dù nghe có vẻ chướng! Jerry chẳng mong Ben từ chối phương án Scotland quá, nhưng lão chẳng thể từ bỏ thói quen thích tô vẽ mọi thứ của mình. Lewis cũng rời vị trí ngoài cuộc để bồi thêm cho Ben cú chót trong lựa chọn của mình.

KẾ BẨN NÀY ĐE DỌA GÌ ĐẾN TỔ CHỨC

Cảnh báo về lợi nhuận - điều này đe

dọa thế nào tới lợi ích của tổ chức?

Những việc "khoai" và khó nhằn cần được thực hiện vì lợi ích của công ty. Trước mắt, điều đó có thể mang lại hiệu quả tích cực. Tuy nhiên, theo thời gian, tinh thần và lợi nhuận sẽ bị hao mòn khi động cơ tiêu cực của trò bẩn này hung hãn đánh vào giá trị cốt yếu.

Độ mẫn cảm của tổ chức - công ty sẽ điêu đứng ra sao với những hành vi này?

Cũng như mọi kế bẩn khác, kế này tăng mức độ phức tạp và áp lực lên những nhà quản lý bận rộn. Thay vì tìm cách khác để động viên nhân viên, họ chọn

cách dễ dàng hơn rất nhiều: bày trò bẩn.

Đe dọa văn hóa - điều này ảnh hưởng đến văn hóa doanh nghiệp và tinh thần nhân viên như thế nào?

Về cơ bản, đây là một thủ đoạn xấu xa có thể nhanh chóng tàn phá văn hóa doanh nghiệp. Đây cũng là triệu chứng của một hình thức gây sức ép rộng hơn, có thể gây ra những ảnh hưởng tiêu cực nghiêm trọng đến công ty.

Tỷ lệ rủi ro của kẻ chơi bẩn - mức độ rủi ro và khả năng bị vạch trần là bao nhiêu?

Bạn sẽ bị vạch mặt. Không sớm thì muộn

người ta cũng phát hiện ra đây là trò bẩn yêu thích của bạn. Nếu bạn muốn đội của mình liên tục đạt thành tích cao trong một thời gian dài, bạn sẽ thất bại. Điều này khiến bạn trả giá như thế nào? Chưa kể đến rủi ro về thành tích, bạn sẽ bị nhìn nhận như một kẻ ưa thao túng người khác và những "danh tiếng" tương tự cũng sẽ lan xa nhanh chóng.

Cảnh báo về an nguy cho nạn nhân - nạn nhân có thể gặp phải những rủi ro nào khi kế bẩn được tung ra?

Khi bị dính đòn, bạn sẽ thấy chắc chắn có ai đó muốn bạn làm những viêc mà cả tỷ năm sau bạn cũng chẳng muốn mó tay vào. Chưa bàn đến những khó chịu, rủi

ro bạn có thể gặp phải phụ thuộc vào công tác mà bạn chọn. Rủi ro của bạn lại càng tăng cao nếu người ta còn bày thêm vài trò bẩn khác nữa và chúng sẽ ảnh hưởng vô cùng nghiêm trọng tới bạn.

THUỐC GIẢI CHO KẾ BẨN SỐ 18

Trước khi đi sâu vào trò bẩn này, chúng tôi thành thật khuyên bạn nên suy xét kỹ xem người ta đã nói những gì và nói như thế nào. Uốn lưỡi bảy lần trước khi nói là câu châm ngôn đáng được bạn khắc cốt ghi tâm trong trường hợp này. Để làm sáng tỏ tình hình, hãy tự hỏi bản thân những câu sau:

- Chính xác là những lựa chọn nào đã

được đề xuất?

- Độ “khoai” của những lựa chọn này được nhìn nhận đến mức độ nào?

- Mình sẽ phải cố gắng bao nhiêu để có thể thành công?

- Còn có thể có lựa chọn nào khác nữa không?

- Có phải mình đang bị thao túng không nhỉ?

- Lựa chọn tồi tệ nhất có thể thật đến bao nhiêu?

- Mình có cơ hội được hỏi rõ trước khi

ra quyết định không nhỉ?

- Quản lý của mình sẽ nhận được gì từ mỗi lựa chọn này?

- Mức độ mong muốn mình làm việc này của anh ta?

- Những lựa chọn này mang tính cảm tính và mục đích cá nhân đến đâu?

- Mình đã tin tưởng quản lý của mình đến mức nào?

Nếu câu trả lời cho những câu hỏi này gióng lên hồi chuông báo động, khả năng là bạn đang bị chơi bẩn và "chạy trời không khỏi nắng" đang ở vị trí dẫn đầu.

Trong trường hợp này, bước đầu tiên bao giờ cũng là kiểm soát cảm xúc. Bạn nổi cáu và cảm thấy tức giận là điều dễ hiểu. Để đối mặt với tình huống này, bạn cần chấp nhận những cảm xúc đó và đưa chúng vào tầm kiểm soát. Khi chúng ta mất kiểm soát cũng là lúc gã quản lý "độc tài" giành ưu thế tinh thần và được thể nâng cao quyền lực của họ. Bạn sẽ dâng cho họ ưu thế quá lớn khi thất bại trong việc kiểm soát cảm xúc cá nhân.

Nếu đây là một trò bẩn chứ không chỉ là một cuộc gọi quản trị khó nhằn, quản lý của bạn đang cố ép bạn lựa chọn công việc mà không có dữ kiện đầy đủ về nó. Nhà quản lý đánh cược rằng bạn sẽ chọn mà không để ý đến những lựa chọn khác,

vì họ đã giấu nhẹm cả đi, hoặc không có cơ hội cân nhắc.

Bí quyết để đối đầu với trò bẩn này là cùng với sự công chính hãy đưa ra những câu hỏi khôn ngoan để tăng thêm lựa chọn cho bạn cân nhắc, và đưa nhà quản lý vào một cuộc trao đổi hiệu quả hơn. Bằng cách đó, chúng ta bảo toàn uy tín và danh tiếng của mình cũng như tháo gỡ cho họ.

Nếu đã quyết định chiến lược để thách thức "chạy trời không khỏi nắng", bạn cần phải tiếp xúc với kẻ chơi bẩn và hỏi họ những câu thật cứng rắn.

NHỮNG CÂU HỎI CHO KẺ BÀY

TRÒ:

- Anh có thể giải thích căn nguyên của hai lựa chọn này không?

- Còn lựa chọn nào khác nữa không?

- Anh có thể nói gì thêm về những cơ hội khác?

- Anh đề xuất lựa chọn nào và vì sao?

- Chuyện gì sẽ xảy ra nếu tôi chọn...?

- Nếu tôi chọn... thì ai sẽ nhận...?

- Nếu tôi chọn thứ khác thì sao?

- Nếu chúng ta dành thời gian bàn bạc với nhau về một kế hoạch tốt hơn thì sao nhỉ?

- Nếu chúng ta cùng ngồi lại với nhau để tìm ra một giải pháp tốt hơn cho cả hai?

- Anh còn thông tin hỗ trợ nào khác để giúp tôi lựa chọn không?

- Còn điều gì chưa rõ về tình hình này?

- Còn ai khác có những thông tin hữu ích mà tôi có thể trao đổi cùng?

- Anh đã không nói cho tôi biết điều gì liên quan đến trường hợp này?

Chúng tôi khuyên bạn nên dùng những câu hỏi khôn ngoan kể trên làm bước tấn công đầu tiên vì những câu hỏi này thường đã chuyển được tình hình sang chiều hướng hiệu quả hơn. Tuy nhiên, có thể bạn quyết định dùng cách tiếp cận trực tiếp:

"Anh Jerry, em thấy những lựa chọn này nghe có vẻ không ổn lắm. Em muốn chúng ta trao đổi cởi mở hơn, và cùng nói rõ về những gì đang thực sự diễn ra và chúng ta có thể giúp đỡ lẫn nhau như thế nào."

Đây là một cuộc chuyện trò khá gai góc khi đưa mối quan hệ giữa Ben và Jerry vào thế rủi ro; tuy nhiên, cần thể hiện rõ

ràng chúng ta có lòng dũng cảm và sự công chính để đương đầu với tình hình thực tế một cách hiệu quả và chuyên nghiệp.

Thuốc giải này đề xuất một cuộc trao đổi hiệu quả hơn vì không tồn tại hiểm họa nào. Chúng ta không đề cập đe dọa hay mập mờ. Chúng ta cho Jerry một cơ hội để thành thật và tiến bước cùng chúng ta. Buồn thay, những bằng chứng đều cho thấy, lão Jerry lại chẳng mấy quan tâm đến mấy việc này.

Mẹo vặt

QUYẾT ĐOÁN

Một võ sĩ quyết đoán vừa bảo vệ được quyền lợi và vị thế của mình, vừa tôn trọng quyền lợi và vị thế của đối thủ. Võ sĩ quyết đoán biết rõ từng thế đánh sẽ có cách hóa giải tương ứng và họ làm việc cùng năng lượng của đối thủ. Họ học từ những đòn đánh tiếp theo, và đôi khi, né đòn tốt hơn tấn công lại. Trong thế giới của chính trị thương trường, tự vệ bao giờ cũng tốt hơn đối kháng. Võ sĩ quyết đoán không đáp trả những đe dọa và những lời mời mọc tham gia nhúng chàm vào những mưu hèn kế bẩn. Cần nhớ rằng, học võ để tự vệ chứ không phải để tấn công người khác. Khi bạn phát triển kỹ năng tư duy chính trị, hãy khắc cốt ghi tâm rằng sức mạnh và uy lực của phái Gian hùng

là có thật, nhưng với kỹ năng và sự khéo léo của mình, bạn vẫn có thể hóa giải được ma thuật của hắn một cách an toàn.

7. RA ĐÒN QUYẾT ĐỊNH

Chiếc BMW của Jerry lướt nhanh qua cánh cổng tự động trước bãi đậu xe ngầm của tập đoàn Xennic. Lewis ngồi ngay ghế bên cạnh, trên đùi là mấy xấp báo cáo và bảng tính cho Khởi nguồn.

“Chú chắc là thằng Ben đã đồng ý giúp đỡ vụ Khởi nguồn rồi chứ?”

Lewis cho hay, y cũng ngạc nhiên nhưng thực sự thì Ben đã đồng ý, tuy nhiên lão Jerry vẫn ôm trong lòng một mối nghi

ngờ. Chắc chắn ngay cả khi Ben đã tìm ra giải pháp thì hắn cũng thoát sao khỏi tình trạng giãy chết của Khởi nguồn.

“Đúng thế”, Jerry tiếp, “hôm nay ta phải chơi sao cho thật chiến với Hội đồng Quản trị.”

Lewis chăm chú một cách lịch sự, nhưng trong lòng lại vô cùng lo lắng không biết mọi chuyện sẽ đi đến đâu, nhưng đồng thời, y cũng thấy khoái trá vì cuối cùng cũng tiến được tới vòng cao nhất này.

“Vai trò của chú hôm nay là phải trình bày rõ ràng kế hoạch giải cứu Khởi nguồn với Hội đồng Quản trị, phải làm sao cho bọn Luton trở tay không kịp, cho

chúng không thấy đường ra, dù chúng có dùng đến cả hai chân hai tay đi chăng nữa; và bảo vệ thanh danh chung của chúng ta, quá đơn giản phải không?”

Lewis và Jerry đã phải lao tâm khổ tứ cả tuần với bài thuyết trình này, hòng tránh những lời buộc tội của Surrinder, làm lu mờ sự tiến bộ của Ben và đồng thời, để lấp liếm năng lực yếu kém của mình. Jerry và Lewis có cả một câu chuyện và họ đã sẵn sàng dấn thân. Lewis cảm thấy vô cùng hồi hộp. “Nhớ này Lewis, anh sẽ hỏi chú vài câu khó, chỉ để làm màu làm mè tí chút thôi, rồi chú sẽ tỏa sáng, hiểu chứ?”

“Nhưng nhỡ đâu những người khác cũng

xoay em thì biết làm thế nào ạ?"

"Thoải mái đi, mụ Surrinder đã ra chỗ khác, còn thằng Ben tuy có ngon ăn thật đấy nhưng nó lại quá khờ, nên không việc gì phải lo đâu. Anh có thể sẽ hỏi khó chú vài câu, nhưng ta đã tập dượt trả lời cả ngàn lần rồi còn gì. Anh luôn ở đây để hỗ trợ chú kia mà."

Lewis vẫn cảm thấy phân tâm, Jerry phải cố viện đến cái lão gọi là "động viên tinh thần" ra, "Nào Lewis, phòng sẽ họp lúc 10 giờ 30 phút và tiếp theo là Florida."

Rời khỏi thang máy, Jerry và Lewis tách ra, đi theo hai lối khác nhau, chuẩn bị

cho trận chiến cuối cùng. Lewis tới góc làm việc của y, còn Jerry đến văn phòng của lão.

“Chào Ann”, Jerry nháy mắt với nàng thư ký nuột nà khi đi ngang qua chỗ cô ả.

“Ồ, anh Jerry, may quá, gặp ngay được anh”, Ann trông có vẻ rất lo lắng. “Giám đốc điều hành đang ở trong văn phòng đấy ạ. Ông ấy đã ở đó từ lúc em đến sau 8 giờ một tí. Em chỉ muốn nhắc anh thôi.”

Nếu Ben và Surrinder có dịp chứng kiến, có khi họ sẽ phì cười khi thấy lão yêu quái thường ngày lúc này trông thật bối rối.

“Cảm ơn Ann”. Jerry đành phải đón nhận cuộc gặp gỡ ngoài dự kiến này.

Giám đốc điều hành đang ngồi trên ghế của Jerry, xung quanh là đủ loại giấy tờ. Jerry quyết định sẽ tay bắt mặt mừng với giám đốc điều hành như giữa những người bạn lâu năm - chiến lược đầu tiên của lão.

“Ôi, JB! Gặp anh ở đây tôi mừng quá! Thế nào? Hôm chơi golf vui chứ hả? Anh lại để chúng tôi ngửi khói dù đã được chấp trước.”

Giám đốc điều hành cau mày. “Jerry, anh có thể nhắc lại là tôi đã không chơi hết

ván.” Jerry cười méo xệch và ngó đi chỗ khác. Lúc đó, trông lão cứ như đứa con nít bị bắt quả tang khi đang cố dùng cái miệng dẻo quẹo nịnh nọt lấy lòng cô giáo vậy. JB mỉm cười.

“Tôi nghĩ là anh nên đóng cửa lại thì hơn, Jerry ạ”

“Nhưng tôi đang thực hiện chính sách mở cửa, để dễ tiếp xúc nhân viên hơn. Cái đó là dựa trên những phản hồi...”

Jerry muốn tận dụng cơ hội nhỏ nhoi này để gây ấn tượng với giám đốc rằng chính lão là người đề ra ý tưởng tiếp nhận phản hồi từ quy trình 360 họ đang thực hiện. Thành thật mà nói, bản thân Jerry

cũng thấy phản hồi 360 là trò vớ vẩn tốn thời gian; nhưng lão sẽ không thay đổi do một số kẻ "ăn cơm nhà, vác tù và hàng tổng" bên bộ phận Nhân lực và Quy trình phản hồi của họ.

"Tốt lắm, Jerry, nhưng tôi vẫn nghĩ tốt hơn hết là anh nên đóng cửa lại."

Jerry đành khép cửa và ngồi lên chiếc ghế mà lão dành riêng cho khách. Lão nhận ra, chiếc ghế này vừa thấp vừa bé hơn chiếc ghế tựa tự động, được bọc da láng bóng của lão bao nhiêu! JB tiếp tục.

"Trước hết, anh biết tại sao Surrinder vắng mặt hôm chơi golf chứ?"

Jerry hơi lúng túng, chỉ một chút thôi. “Chuyện này tệ quá. Ở một thời điểm nào đó, Ann, Surrinder, Lewis và tôi có chút hiểu lầm. Nào, ai cũng biết là Surrinder không thể biết gì về golf hơn mấy cái hàng ăn vặt đâu.” Jerry nhận thấy JB chẳng có vẻ gì là buồn cười với câu đùa của lão cả. Jerry cố thử một chút hối lỗi.

“Điều quan trọng là, bà ấy đã bị sót tên trong danh sách. Đấy là một chuyện hiểu lầm thôi.”

JB nhướn người. ”Tôi hy vọng chuyện đó thật sự chỉ là một hiểu lầm. Surrinder đang khiếu nại chuyện quấy rối ở công ty đó Jerry, và anh bị nêu đích danh trong đấy.”

Jerry giãy nảy lên. “Quấy rối? Chỉ vì mụ không được mời tới cái ngày chơi golf chết tiệt ấy thôi á? Anh có đùa không đấy?”

Nhìn JB, lão biết là không có chuyện đùa cợt ở đây.

“Bà ấy đã đưa ra khá nhiều vụ cụ thể hơn nữa đấy, vậy anh thấy có điều gì tôi cần phải biết nữa không?

Jerry thực sự kinh ngạc; lão lại trở nên lúng túng và lắp ba lắp bắp điều gì đó về việc tư vấn pháp luật. Giám đốc điều hành nhắc lại một lần nữa, công ty hiện đang thực hiện một cuộc điều tra nội bộ

và Jerry chưa cần phải gọi luật sư đâu. Ông kết thúc câu chuyện bằng một việc khác.

"Tôi vừa tán gẫu với Bill tối qua. Ông ta nghĩ rằng Luton và London đang đổ lỗi cho nhau về vụ Khởi nguồn đấy. Anh thấy sao hả Jerry?"

Jerry lập tức cảnh giác. Lão hy vọng Lewis nhanh chóng làm kẻ giơ đầu chịu báng ở cuộc họp và thay lão đối mặt với chuyện này.

"Khởi nguồn đã đầy rẫy những vấn đề ngay từ đầu, anh biết mà."

"Tôi đang nghe đây."

“Tôi đã bị chắn đường ở mọi bước đi với Khởi nguồn. Chuyển giao quá nhiều quyền lực cho Luton cũng đồng nghĩa với việc tôi phải lèo lái dự án đó với một tay bị bẻ quặt ra đằng sau.”

“Anh đang kết tội Luton là kẻ khơi mào phải không?”

“Đúng! Và tôi chắc chắn Surrinder cũng sẽ nói y như thế về London cho mà xem. Tôi không trách cứ gì cái đám Luton hết, chỉ là tôi luôn có quá ít quyền hành để xử lý thôi!”

“Surrinder đã đề xuất với tôi việc hỏi anh về những hoạt động nổi cộm cho

London từ cuộc họp chiến lược trước.”

“Tôi đã phân loại rồi. Tí nữa họp, Lewis sẽ trình bày những phần cập nhật đó.”

Giám đốc điều hành có vẻ quan tâm. Jerry muốn lấy lại lợi thế và nhắc khéo JB rằng, lão đã cho Ben về Luton để giúp cứu vãn tình hình, nhưng lão phải im hòng đợi cơ hội thay đổi tình thế, lão cũng không chắc cuộc trò chuyện này sẽ đi đến đâu.

“Jerry, mối quan tâm trước mắt của tôi bây giờ là cuộc họp Hội đồng Quản trị chút nữa. Nếu Bill nghi ngờ anh và Surrinder đang tốn thời gian để đấu đá nhau chứ không lo lắng gì cho việc Khởi

nguồn lội dòng nước ngược, lúc đó sẽ có chuyện đấy."

Đến lúc này thì Jerry thực sự nóng ruột. Là một tay cáo già chính trị thương trường, lão đã linh cảm có điều không thuận cho lão và Lewis ở cuộc họp này, và mặt khác, một thế lực giấu mặt nào đó đang đâm sau lưng lão. Lão cần phải chắc chắn lão không bị phục kích bất ngờ ở cuộc họp. Trì hoãn là cần thiết.

"Tôi đồng ý, do vậy tôi xin mạnh dạn khuyên rằng, chúng ta nên đưa Khởi nguồn ra khỏi buổi họp hôm nay và triệu tập một dự án đặc biệt khác để kiểm tra sau vậy."

“Không đâu, Jerry, ông lớn nghĩ rằng ta đã đủ lãng phí với Khởi nguồn rồi, đây là thời điểm khủng hoảng của tất cả mọi người”

“Nhưng nếu ta chỉ hoãn lại một chút xíu thôi, để chắc chắn tất cả chúng ta đều trên cùng một con thuyền...”

“Xin lỗi, Jerry, Bill đã khăng khăng rằng ta phải tiến hành ngay hôm nay. Tôi cũng muốn giúp lắm nhưng tôi không thể trì hoãn thêm được nữa.” Jerry nhận thấy nỗi sợ hãi đang dâng cao trong lão, nhưng lão quá cao tay để không để lộ cảm xúc. Giám đốc điều hành càng cương quyết bao nhiêu, lời nói của ông càng thuyết phục bấy nhiêu. JB tiếp tục.

“Và hơn nữa, lịch họp đã được lên cẩn thận và ai cũng tập trung sẵn sàng làm việc. Anh biết là kế hoạch cho một cuộc họp phải được ngâm cứu ít nhất từ một tuần trước đó cơ mà? Không đâu Jerry, ta phải theo kế hoạch!”

“Dạo này cậu Ben có giá lắm nhỉ, nhất là khi tôi nhờ cậu ta làm thêm mấy việc cho Cumbernauld. Trì hoãn tí chút hình như đang là mối quan tâm lớn của mọi người trong việc ra quyết định đúng hay sao ấy.” Jerry lại lắp ba lắp bắp, liều mạng tung xúc xắc lần cuối cùng, nhưng khi nhìn vào giám đốc điều hành, lão biết, ghế của ông ta sẽ không bị ảnh hưởng gì hết. Jerry bằng lòng, và cố tỏ ra sốt sắng.

“Tất nhiên, anh cần gì ở tôi?”

“Tôi cần anh phải tuân theo đường lối cơ quan và phải hỗ trợ cho Ben hết mình hôm nay. Cậu ta có vài ý tưởng hay ho để tiến hành Khởi nguồn và tôi muốn chống lưng cho cậu ta trong việc này.”

“Được rồi.”

“Tôi rất ấn tượng với cậu ta. Cậu ta trông vậy mà cứng cỏi và tâm huyết với nghề lắm. Chính điều đó mang lại sự thay đổi. Đôi khi, tôi tự hỏi, liệu tôi có sai lầm khi đã để anh thuyết phục vụ chuyển Mark tới Florida không. Được rồi, gặp anh ở buổi họp nhé.”

JB để Jerry lại một mình trong văn phòng, lão thắc mắc không biết phải làm cái quỷ gì trong cuộc họp đây. Lão muốn dự trù những gì sẽ xảy đến với Lewis, nhưng lão không thể tập trung vào việc đó, lão lại nghĩ về bản thân lão thôi... Cuối cùng, lão quyết định sẽ không làm gì cả.

Khi bước vào phòng họp với tâm trạng rối bời, Lewis chặn lão lại. “Anh Jerry, anh có biết Bill cũng ở đây không? Ta không tính tới trường hợp này.”

Jerry cố nặn ra một nụ cười. “Bình tĩnh, Lewis, anh quen Bill mà, và nhớ rằng anh luôn luôn đứng sau hỗ trợ cho chú.”

Jerry đẩy cửa, hai người họ sải bước vào chỗ của mình.

JB làm chủ tọa cuộc họp, ông trực tiếp nói thẳng đến những cập nhật về Khởi nguồn. Theo chương trình, Khởi nguồn ở mục bốn, nhưng ông đề cập ngay đến nó. Trớ trêu thay Jerry đã hy vọng tràn trề là giám đốc điều hành sẽ rất linh hoạt với chương trình nghị sự. Với một chút bối rối, Ben bước lên, bắt đầu trình bày về đề xuất của hắn - đề xuất mà Surrinder đã phản bác gay gắt - và hắn tập trung vào vấn đề vì sao Khởi nguồn lâm vào tình trạng này và đưa ra kế hoạch giới hạn thiệt hại trước mắt. Hắn cẩn thận tránh việc đổ lỗi quanh co, thay vào đó

là đưa ra những phương án hữu hiệu cho tất cả mọi người. Hắn kết thúc bằng cách nêu hẳn tên Ngài Bill, trình bày cho ngài thấy, ngay cả khi Khởi nguồn có một khởi đầu không may mắn, vẫn có thể gặt hái được thành công nếu những đề xuất của hắn được Hội đồng chấp nhận.

Ngài Bill trông rất ghê nhưng không nói gì cả. Giám đốc điều hành xen vào, nói lời cảm ơn vì sự trung thực của Ben, nhưng trước khi quay sang chất vấn Jerry. Jerry nháy Lewis lên trình bày.

Lewis thận trọng từng bước một thông qua một phiên bản sáng tạo của rất nhiều sự kiện mà hắn đã bày ra với Jerry. Y đưa ra những cam kết lớn lao, nhấn mạnh

sự thiếu hợp tác “từ một số thành phần trong Xennic”, hứa vài câu mơ hồ rồi về chỗ. Những câu hỏi khó được các đại biểu đặt ra tới tấp, Lewis phải vùng vẫy để tìm ra câu trả lời. Y đưa mắt nhìn Jerry cầu cứu, nhưng hình như Jerry đã tìm được điều gì thú vị lắm dưới đôi giày của mình. Lão tránh ánh nhìn của Lewis và chẳng làm gì để tập trung vào vấn đề đề cập trong kế hoạch. Trong lòng Jerry đang rất hãi. Có một thay đổi quyền hành đang ngầm diễn ra và lão chẳng còn tâm trí đâu mà lo cho Lewis cả.

Cuối cùng, JB quay sang Jerry, hỏi lão về những nhận xét cá nhân.

“Lewis đã đại diện tôi chuẩn bị bài

thuyết trình này khá kỹ. Tôi đã nhắc cho anh ta về những cơ hội phát triển và vận may được tỏa sáng trước Hội đồng, vì vậy tôi rất ngạc nhiên về sự mơ hồ trong kế hoạch của anh, và tôi cũng rất thất vọng khi anh đã hứa hẹn thái quá." Lewis á khẩu. Y đang bị đẩy vào tình thế nguy nan. Quá choáng, Lewis thề sẽ xử lão, nhưng trong một giây khắc tỉnh táo, y quyết rằng giờ không phải lúc, thay vào đó, y tự an ủi bản thân bằng cách vuốt ngược mái tóc đen bóng ra sau đầu để cố tỏ ra thờ ơ.

Phần còn lại của cuộc họp diễn ra mờ ảo như trong mơ với Jerry. Lão quay lại đúng giờ để nghe giám đốc điều hành tóm tắt lại nội dung cuộc họp và đồng ý

đưa kế hoạch giải cứu của Ben vào thực tiễn. Hơn nữa, cái gật đầu của Ngài Bill cũng đồng nghĩa với việc Ben nhận được những nguồn lực và thời gian cần thiết để vực Khởi nguồn dậy. Ngài chúc mừng Ben vì những nỗ lực đã được đền đáp và vì đã hành động thẳng thắn. Sau khi bàn luận nhanh chóng về một số vấn đề kinh doanh khác, cuộc họp kết thúc.

JB ngăn Jerry lại. "Anh có thể ở lại một chút không, Bill và tôi có vài lời cho anh."

Khi cửa phòng họp đã khép, Jerry bối rối ngồi lại. Xem ra ngày tồi tệ nhất của lão đang trở nên càng lúc càng tồi tệ hơn.

"Jerry này, Bill và tôi nghĩ rằng ta cần một vài thay đổi ở đây."

"Thay đổi kiểu gì cơ?" Hệ thống báo động nội tâm của Jerry bắt đầu quá tải.

"Bill và tôi tin rằng chúng ta cần tái thiết công ty, một sự cải tổ. Thay máu một số bộ phận của công ty."

Ngài Bill tiếp lời JB. "Đúng thế, và tôi rất lấy là tiếc khi phải nói, sau tất cả mọi chuyện, việc đưa Mark đến Florida không phải là một ý hay. Gia đình là một chuyện nhưng công việc lại là chuyện khác. Làm ăn là làm ăn! Chúng tôi đã phạm sai lầm do nghe theo lời đề xuất của anh, và chúng tôi đang tính sẽ gọi

cậu ta về."

Jerry thở dốc. "Nhưng Mark sẽ không muốn về lại London đâu."

JB và Ngài Bill đưa mắt nhìn nhau trước khi đưa ánh nhìn của họ trở lại với Jerry.

"Tôi nghĩ Luton là nơi tốt nhất cho cậu Mark non nớt ở lại, cậu ta còn phải chứng minh nhiều điều."

Tay bảo vệ xuất hiện ngay sau tiếng gõ cửa vang lên. JB cười với Ngài Bill trong khi ngài vẫn đang tiếp tục nói.

"Và còn nữa Jerry, tái thiết cũng có nghĩa là đến lúc anh về vườn được rồi đấy."

Vô cùng hoảng loạn, Jerry như đang rơi tự do. “Tôi sẽ kiện. Khởi nguồn đâu phải lỗi của tôi. Nhìn Lewis kìa, mấy ông không thấy nó là một thằng đần sao? Và cái con mụ Surrinder kia nữa, nó luôn tìm cách hạ bệ tôi. Tôi sẽ kiện tất cả những việc con mụ chó má ấy đã làm.”

Tất nhiên, những lời của Jerry chẳng hăm dọa được ai cả.

“Kiện là quyền của anh nhưng tôi chắc anh sẽ thấy, việc hợp tác với nhau trong những ngày khó khăn này không phải sẽ dễ dàng hơn cho mọi người sao.” Gật đầu với tay bảo vệ hộ pháp vừa vào phòng lúc nãy, giám đốc điều hành kết

thúc cuộc họp. "Dixon đã gọi taxi, họ đang chờ anh dưới sảnh. Chúng tôi sẽ gửi đồ dùng cá nhân cho anh sau. Tạm biệt nhé, Jerry."

XỬ TRÍ KHÔN NGOAN

Vậy là trận chiến cuối cùng ở Xennic cũng đã được giải quyết. Ben đã học được hàng tá cách để sinh tồn và phát triển trong chiến trường chính trị nơi công sở, và Jerry cuối cùng cũng đã phải nhận sự trừng trị thích đáng. Nhưng bạn sẽ làm gì khi những mưu hèn kế bẩn được tung ra? Có thể bạn nghĩ những gì được viết ra trong cuốn sách đều thẳng thắn nhưng chỉ xảy ra ở những công ty lớn. Một lần nữa, trước khi chúng tôi

vạch mặt các kế bẩn ở chương này, hãy dùng những câu hỏi sau để kiểm tra mức độ hiểu biết chính trị thương trường của bạn.

- Ben đã đi nước cờ khôn ngoan nào?

- Kế hoạch của Jerry bắt đầu sai ở chỗ nào?

- Jerry nên làm gì khác hơn trong cuộc gặp buổi sáng với giám đốc điều hành?

- Lewis nên làm gì để bảo vệ vị trí của mình?

- Tại sao những dự án to lớn đó đều có những tên ngốc như vậy?

- Jerry có thể làm gì để bảo vệ bản thân?

- Bạn nghĩ cuối cùng Ben sẽ nhận được những gì?

Đây là tất cả những gì chúng tôi muốn trình bày trong chương cuối và mô tả cho bạn đường đi nước bước của ba kế bẩn cuối cùng.

Kế bẩn # 19: Vị “anh hùng” bị xiềng xích

Giả vờ không giúp được người khác do bị ảnh hưởng từ cấp trên hay từ quy trình, nhưng cũng trường hợp này, nếu xảy ra với người của họ thì mọi chuyện sẽ khác.

Kế bẩn # 20: Chúng tôi chống lưng cho anh!

Thủ đoạn dựng ai đó làm người phát ngôn, cổ động họ chấp nhận rủi ro, và ngon ngọt rằng mình luôn ngầm hỗ trợ và giúp đỡ họ. Nhưng kẻ chống lưng ngó lơ ngay khi có dấu hiệu rắc rối đầu tiên xuất hiện.

Kế bẩn # 21: Tái thiết

Thủ đoạn "thay máu" nhân sự cả đội hay phòng ban nào đó nhằm mục đích đá kẻ mình không ưa ra ngoài.

KẾ BẨN SỐ 19: VỊ "ANH HÙNG" BỊ XIỀNG XÍCH

Giả vờ không giúp được người khác do bị ảnh hưởng từ cấp trên hay từ quy trình, nhưng cũng trường hợp này, nếu xảy ra với người của họ thì mọi chuyện sẽ khác.

Cương vị quản trị đòi hỏi chúng ta phải thi hành những chính sách, luật lệ, quy trình, và đưa ra những lựa chọn và quyết định. Tuy nhiên, điều này sẽ biến thành kế bẩn khi luật lệ chỉ được thực thi với một số người, còn cũng trong trường hợp đó, chúng ta lại linh hoạt và cho người

khác lách luật. Biểu hiện của việc này là sự thiên vị, trong đó một số nhân viên được “co giãn” trong thực hiện quy chế và được lãnh đạo thông cảm, trong khi một số khác lại được bảo rằng “luật là luật” và chẳng có gì thay đổi được điều đó hết.

Quản lý đôi khi còn đòi hỏi người ta phải biết “mắt nhắm mắt mở” một chút, lách luật một chút để thu được những ý tưởng đầy sáng tạo phục vụ cho tổ chức. Tuy nhiên, nhà quản trị phái Gian hùng thường dùng kế “Vị anh hùng bị xiềng xích” để từ chối, nhằm “khóa” những ý tưởng xung đột với chương trình của họ hoặc để o bế cho một nhóm khác. Rõ ràng, dạng hoạt động chính trị thương

trường tiêu cực này đáng để thách thức khi chúng xung đột lợi ích với toàn thể công ty, với nhân viên hoặc với khách hàng. Phát triển những kỹ năng cần thiết để đương đầu với chúng rất quan trọng nếu các nhà quản trị của bạn giở thủ đoạn này ra nhằm mưu lợi cá nhân và gây hại cho tổ chức.

Tâm cơ đằng sau trò này là bảo vệ bản thân, tránh bị khiển trách hay tránh những quyết định khó nhằn, ngầm chuyển nhân viên đến người có quyền hành nhất định cao hơn mà không gặp nhiều thách thức. Người ta coi kế này như một cái máy uốn thép, dễ dàng bẻ cong mọi ý tưởng, làm cho những lời biện hộ trở nên dài dòng và khó khăn hơn. Có thể chỉ là không có

thời gian ngồi với Ann và giải thích vì sao đề xuất của cô không có tác dụng, vậy là ta giở kế “vị anh hùng bị xiềng xích” này ra, và hy vọng kế ấy đủ để đánh lạc hướng cô ta nhanh chóng.

Kế này có thể kết hợp với kế “ác là đạo chích” như minh họa ở Chương 2. Theo đó, những ý tưởng hay sẽ bị “khóa” lại, bằng cách giở kế “vị anh hùng bị xiềng xích” hay “tiếp tục nghiên cứu đi!”, và sau đó sẽ là “ác là đạo chích” – xào lại những ý tưởng của kẻ khờ khạo rồi đứng tên tác giả.

Kế bẩn “vị anh hùng bị xiềng xích” còn mang thông điệp của một sự phân biệt đối xử. Vấn đề quản lý nổi cộm này sẽ

làm nhụt chí nạn nhân, những người phát hiện ra ý tưởng của mình không được ủng hộ sẽ phải làm việc cật lực, tốn nhiều thời gian và năng lượng hơn vào việc "nịnh nọt" sao cho ý tưởng của mình được qua truông của các sếp "giữ cửa". Mà lẽ ra thời gian và năng lượng đó nên dành cho những việc mang lại lợi ích cho công ty.

Chú ý đến đoạn Jerry cố lái Khởi nguồn ra khỏi chương trình nghị sự để bảo vệ cho cái ghế của mình lúc gặp giám đốc điều hành nhé. Nhưng ông ta cao thủ hơn đã bất ngờ chuyển thành "kẻ khủng bố", dùng kế "vị anh hùng bị xiềng xích" để dựng nên cái bẫy đưa Jerry vào tròng. Đầu tiên, ông ta tỏ ý rằng tay đã bị Ngài

Bill trói quặt ra sau, và khi Jerry bật lại, ông ta khăng khăng điều đó sẽ đối nghịch với nghị định cuộc họp, không thể nào đổi chương trình họp hành nhanh như thế được.

Trong cuộc họp, chúng ta đều nhận thấy giám đốc điều hành chơi trò hai mang, ông ta thoải mái đổi chương trình cho phù hợp với kế hoạch của mình, đưa Khởi nguồn từ mục bốn lên mục đầu tiên, và chĩa thẳng mũi dùi vào Jerry. Chúng ta cũng thắc mắc không biết, nếu Ben gặp ông ta trước buổi gặp với Jerry, liệu ông ta có linh động như vậy không? Chắc chắn, chúng ta sẽ chẳng bao giờ biết được, nhưng với nhận thức chính trị thương trường ngày một tiến bộ của Ben,

ngôi sao cung Quan Lộc của hắn đang tỏa sáng, hắn đang bắt đầu vực Khởi nguồn dậy và giám đốc điều hành thì đang vô cùng khao khát được trừng phạt Jerry. Chuyện này hoàn toàn có thể.

KẾ BẨN NÀY ĐE DỌA GÌ ĐẾN TỔ CHỨC

Cảnh báo về lợi nhuận - điều này đe dọa thế nào tới lợi ích của tổ chức?

Độ mạnh của cú đấm vào giá trị cốt yếu còn phụ thuộc vào cái bị từ chối là gì. Trong đó, nếu những ý tưởng cải tiến năng suất quan trọng bị Gian hùng khóa lại, cái giá phải trả sẽ rất lớn. Tuy nhiên, kế bẩn này thường chỉ dùng để khước từ

những ý tưởng hay những đề xuất nhỏ.

Độ mẫn cảm của tổ chức - công ty sẽ điêu đứng ra sao với những hành vi này?

Kế bẩn này vô cùng phổ biến ở đủ mọi loại hình công ty, đặc biệt là ở các công ty công. Những nhà quản lý coi đây là một cách từ chối chính đáng mà không cần phải mất công tác động.

Đe dọa văn hóa - điều này ảnh hưởng đến văn hóa doanh nghiệp và tinh thần nhân viên như thế nào?

Ảnh hưởng vào văn hóa sẽ nặng hơn so với ảnh hưởng vào lợi nhuận. Kế bẩn này

sẽ hủy hoại niềm tin vào mối quan hệ giữa nhân viên và quản lý. Nó làm cho nhà quản lý có vẻ thiếu quyết đoán và/hoặc giả tạo còn nhân viên sau đó sẽ bị lôi kéo vào những hành động leo thang.

Tỷ lệ rủi ro của kẻ chơi bẩn - mức độ rủi ro và khả năng bị vạch trần là bao nhiêu?

Dù trò này khá phổ biến nhưng nhân viên ít khi bị đánh lừa. Những nhân viên có nhận thức chính trị thương trường luôn cảnh giác trước trò này, và họ đủ quyết đoán để thử thách áp lực với quản lý thì lại có tiềm năng chiến thắng ở mức độ cao, ngược lại uy tín của Gian hùng sẽ

lâm vào thế bấp bênh.

Cảnh báo về an nguy cho nạn nhân - nạn nhân có thể gặp phải những rủi ro nào khi kế bẩn được tung ra?

Do kế này thường dùng để từ chối những ý tưởng và yêu cầu, ảnh hưởng của nó lên nạn nhân cũng không quá nặng, trừ phi những yêu cầu hay ý kiến bị từ chối lại là những ý kiến quan trọng đặc biệt với cá nhân đó.

THUỐC GIẢI CHO KẾ BẨN SỐ 19

Nhà quản lý chơi trò này kể ra đúng là đang đánh bạc thật. Họ đánh bạc ở chỗ họ tin bạn sẽ đơn giản chấp nhận quyết

định của nhà quản lý cấp cao hơn hay phải tuân thủ quy định và bạn sẽ không chú ý, hoặc không biết “nhượng bộ đặc biệt” họ dành cho nhân viên cưng của mình. Điều đó có nghĩa, nếu bạn đối đầu với sự hai mặt của họ, họ sẽ cảm thấy lúng túng và khó chịu.

Nếu bạn chỉ đơn thuần có ý muốn “trừng phạt” nhà quản lý, bạn cần phải đọc tiếp. Cứ đi thẳng vào vấn đề, cương quyết hoặc quát thẳng vào mặt họ. Tuy nhiên, nếu bạn còn quan tâm đến việc gìn giữ phẩm giá và thanh danh, đồng thời tăng thêm cơ hội thành công trong công việc có được điều mình muốn, hãy nghiên cứu kỹ các chiêu hành động.

Thuốc giải cho "bệnh" này có chứa nhiều thành phần quan trọng, đầu tiên là phải đảm bảo tránh tuyệt đối việc sửng cồ hung hãn. Kiểm soát được cảm xúc trong suốt cuộc họp là vấn đề mang tính sống còn. Điều này giúp chúng ra tăng thêm uy lực bản thân và trò chuyện hiệu quả với nhà quản lý, cũng như kiểm soát khả năng tung đòn bẩn khác của họ.

Nếu bạn biết những "nhượng bộ đặc biệt" mà người quản lý đã từng làm trong quá khứ, hãy gặp và nói chuyện với những người liên quan và được hưởng lợi từ chuyện đó, cố gắng tìm hiểu trường hợp xảy ra việc ấy. Nếu có những chính sách về vấn đề này, hãy bỏ công nghiên cứu để kiểm tra quyền hạn chi tiết của

nhà quản lý và xem mình có thể kháng cáo quyết định này không.

Sau đó áp dụng những câu hỏi liệt kê dưới đây, bạn có lợi thế là biết được sự thật. Những câu hỏi đó được biên soạn để giúp bạn tìm ra chân tướng sự thật khi yêu cầu của bạn bị từ chối và bạn phát hiện ra trò hai mặt của nhà quản lý sau đó.

Hãy dành thời gian để soạn ra những thông điệp và luyện tập các tình huống có thể xảy ra trước khi bạn gặp trực tiếp họ. Hãy lắng nghe những phản hồi, từ bạn bè thân thiết cho tới đồng nghiệp đáng tin cậy. Nhớ rằng, có kể lể về nỗi thất vọng, bực bội hay tức giận khi bị nếm đòn cũng

không sao, nhưng sẽ không phải là một ý hay nếu bạn thất vọng, buồn bực và tức giận trong suốt thời gian thi hành nhiệm vụ.

CÂU HỎI CHO “VỊ ANH HÙNG BỊ XIỀNG XÍCH”

- Phải làm sao để quy định này linh động hơn?

- Quy định này có được điều chỉnh trong trường hợp nào trước đây chưa?

- Câu trả lời của cấp cao đích xác thế nào khi anh trình bày về đề xuất của tôi?

- Quy định này đã được điều chỉnh trong

trường hợp của... ra sao?

- Yêu cầu của tôi với của anh ta có gì khác nhau không?

- Anh sẽ mất gì nếu "bẻ cong" điều luật này cho tôi?

- Nếu chúng ta thực hiện vài đường lối sáng tạo hơn để việc này ổn hơn với anh thì sao?

- Anh cảm thấy thế nào nếu tôi trình bày trực tiếp với Ngài Bill (người có quyền hành cao hơn)?

- Anh thực sự cảm thấy tình hình này thế nào?

- Có vấn đề gì khi anh đồng ý sao?

Chú ý rằng, những câu hỏi này mang tính thách thức, nếu cách tiếp cận và phong cách của họ sẽ có xu hướng hướng đến một cuộc chuyện trò hiệu quả hơn thì bạn có thể tìm được nguyên nhân khiến họ từ chối. Nếu khám phá được mục đích đằng sau kế bẩn này, ta có thể sẽ trung hòa được nó. Và nhớ nhé, nếu bạn thách thức một chính sách hay một quyết định từ nhà quản lý cấp cao hơn, hãy tìm hiểu về quyền được khiếu kiện bạn có.

Phần cuối cùng của thuốc giải là một phần khá gai góc và chỉ nên dùng trong trường hợp bạn chắc chắn người ta đang

chơi bạn bằng kế bẩn này, bạn phải bình tĩnh và kiểm soát được cảm xúc và những câu hỏi khác. Nói cách khác, Gian hùng rất cố thủ và tin chắc họ đang ở vị thế cao nhất. Cách xử trí cốt yếu ở đây là phải vạch mặt được kế bẩn này, theo cách hoàn toàn công chính.

"Giám đốc điều hành, tôi vẫn không hiểu tại sao anh chặn yêu cầu của tôi lại; tuy nhiên, tôi rất thất vọng với cách anh thực hiện. Bảo rằng anh như đang bị trói tay nghe có vẻ chẳng giống anh chút nào, điều này làm tôi ngạc nhiên đấy."

Hãy nhớ rằng, điều khiến nhà quản trị phái Gian hùng sợ nhất là bị vạch trần những thủ đoạn mình dùng. Một khi kế

bẩn này đã bị vạch trần, uy lực của nó sẽ giảm đi đáng kể và những cuộc hội thoại hiệu quả sẽ có dịp được trưng dụng. Nếu chúng ta có thể đưa ra một phương cách nào đó khiến giám đốc điều hành trông vẫn có vẻ tử tế, có thể, ông ta sẽ hợp tác.

Nếu tất cả những điều trên vẫn thất bại, thì chỉ có cách này thôi nhé, bạn cân nhắc xem có nên đưa tình hình này lên cấp quản lý cao hơn hay không, hoặc là khiếu kiện với hắn với phòng ban chuyên trách, buộc họ phải hỗ trợ cho bạn bằng cách vạch ra rõ ràng những quyền lợi bạn được hưởng và trách nhiệm bạn phải chịu để cân nhắc. Tuy nhiên, chúng tôi chỉ đề xuất phương án này như một chước cuối cùng vì chúng có thể dẫn đến

“chiến tranh leo thang” giữa hai bên, và hậu quả nhãn tiền là cả hai bên đều thiệt hại.

Mẹo vặt

ĐUỔI CHUỘT

Sử dụng quyển sách này để bạn cảnh giác hơn và vững vàng trước những thủ đoạn của phái Gian hùng là một ý hay và chúng tôi tin rằng bạn sẽ dùng những thông tin trong sách để tránh những mánh khóe chính trị nơi công sở hơn là để sử dụng chúng. Tuy nhiên, hãy cẩn thận mánh của những con chuột, chúng có thể bày trò dối trá và tấn công bạn. Nhưng hãy tìm cách cách

đuổi chuột và cải thiện tình hình. Khi đối đầu với phái Gian hùng, hãy luôn đảm bảo rằng mình có lối thoát, hoặc chí ít cũng là cách để giữ thể diện cho họ. Hãy nhớ, phái Gian hùng đầu tư vào những trò chơi chính trị nhằm mục đích tự tư tự lợi, và khi điều đó bị bóc trần, cái tôi của họ sẽ khiến họ chọn sách lược hung hãn hơn, vì vậy, hãy mở cho họ đường thoát thân. Điều đó không có nghĩa là nhường cho họ phần thắng lợi mà chỉ là hé mở cơ hội giữ thể diện cho họ thôi.

KẾ BẨN SỐ 20: CHÚNG TÔI CHỐNG LƯNG CHO ANH!

Thủ đoạn dựng ai đó làm người phát ngôn, cổ động họ chấp nhận rủi ro, và ngon ngọt rằng mình luôn ngầm hỗ trợ và giúp đỡ họ. Nhưng "kẻ chống lưng" ngó lơ ngay khi có dấu hiệu rắc rối đầu tiên xuất hiện.

Ngay từ bé, chúng ta đã học được rằng, thiếu đi sự tự tin và quyết đoán là tạo cơ hội cho người khác đại diện mình trong những vấn đề khó khăn hay đề đạt yêu

cầu lên những người có quyền lực hơn. Chuyện này thích hợp khi ta chưa phát triển đủ kỹ năng cần thiết, và cần bố mẹ hay người bảo trợ đàm phán những thách thức khi ta chưa tự giải quyết được. Chúng ta cũng khám phá ra rằng, điều tương tự cũng xảy ra với hội chiến hữu của mình, ta có thể tình nguyện để ai đó làm người phát ngôn để điều đình với những nhóm hoặc với những thế lực khác.

Điểm thú vị ở đây là khi phát hiện có thể đổ tội hoặc trừng trị một thành viên mờ nhạt trong nhóm bằng cách cho chúng đi điều đình hoặc chuyển tin, mà ta biết phía kia sẽ chẳng hứng thú gì với nó cả. Và theo sách lược cưỡng bức này, ta có

thể động viên nạn nhân bằng cách khẳng định rằng sẽ hỗ trợ cho hắn. Tuy nhiên, kẻ làm vật tế thần sẽ phát hiện ra trò hai mang nhanh chóng khi "vị cứu tinh" biến hết ngay từ lúc những dấu hiệu nguy hiểm đầu tiên xuất hiện.

Đến chốn công sở, chúng ta lại có dịp được chứng kiến trò trẻ con khi xưa được dùng như một cơ chế không cương quyết, hay một thủ đoạn tránh tội. Do đó, với những nhóm làm việc, người phát ngôn đôi khi bị lôi ra để đệ trình những quan điểm mới lên cấp trên. Hành động này chỉ trở thành kế bẩn khi nó được dùng như một sách lược chính trị thương trường để trút mọi tội lỗi hoặc để trừng trị ai đó. Trong đó, đây là một cái bẫy

đặt cho kẻ làm vật tế thần và kẻ chống lưng giả hiệu có thể lợi dụng một mối quan hệ nào đó.

Kế này được thực hiện bằng cách khẳng định sẽ hậu thuẫn cho người đó khi họ đồng ý đệ trình một vấn đề lên cấp trên (mà ta biết rõ sẽ rất nguy hiểm nếu làm vậy, còn nạn nhân lại không biết gì). Tuy nhiên, ta cũng biết rằng, nếu chuyện này trở nên khó nhằn, sự hậu thuẫn của ta cũng theo đó mà biến mất. Trong tình huống đầu chương, chúng ta thấy Jerry đã giở mánh này với Lewis khi họ chuẩn bị thuyết trình kế hoạch trước Hội đồng Quản trị: "Anh luôn ở đây để hỗ trợ chú kia mà". Và một lần nữa ngay trước lúc bước vào phòng họp: "Bình tĩnh, Lewis,

Ngài Bill với anh quen nhau mà, và nhớ rằng anh luôn luôn đứng sau hỗ trợ cho chú". Và khi có dấu hiệu hiểm nguy, Jerry còn trong phòng họp mà như đã bốc hơi lên tận trời xanh.

KẾ BẨN NÀY ĐE DỌA GÌ ĐẾN TỔ CHỨC

Cảnh báo về lợi nhuận - điều này đe dọa thế nào tới lợi ích của tổ chức?

Là một cá thể độc lập, kế bẩn này không có gì đáng ngại. Nhưng trò này cũng cho thấy sự chuyên quyền và khó gần của phong cách lãnh đạo và chắc chắn sẽ kéo theo việc suy giảm lòng trung thực và cởi mở của nhân viên. Đe dọa lợi nhuận càng

kéo dài, ý tưởng sẽ bị thui chột và những người đưa tin sẽ bị "thủ tiêu".

Độ mẫn cảm của tổ chức - công ty sẽ điêu đứng ra sao với những hành vi này?

Cách lãnh đạo càng chuyên chế, độc tài bao nhiêu, nguy cơ càng lớn bấy nhiêu. Khi nhân viên được thỏa thê thể hiện cảm xúc và lòng cảm thông, nhưng quản lý vẫn nghiêm khắc, thì hệ thống miễn dịch của công ty vẫn có thể hoạt động như một bài thuốc hữu hiệu để trị kế bẩn này.

Đe dọa văn hóa - điều này ảnh hưởng đến văn hóa doanh nghiệp và tinh thần

nhân viên như thế nào?

Do đây là một trò đổ tội nên dĩ nhiên, bao nhiêu ảnh hưởng, nạn nhân phải gánh hết. Mọi việc trở nên thú vị khi đầu tiên, thời gian và năng lượng đều được nhóm này đổ vào việc dựng bẫy, và sau đó "chiến sự leo thang" theo gót các cổ đông sẽ được vời vào trò này để giải cứu nạn nhân, hoặc để hạ bệ kẻ quấy rối và tiêu tốn thêm nhiều nguồn lực.

Tỷ lệ rủi ro của kẻ chơi bẩn - mức độ rủi ro và khả năng bị vạch trần là bao nhiêu?

Nạn nhân của trò này biết thừa họ đã "bị" dựng lên, do đó rủi ro cho kẻ chơi

bẩn còn phụ thuộc vào nhận thức và uy lực chính trị thương trường của vật tế thần. Kẻ quấy rối nên chú ý, những nạn nhân có nhận thức chính trị chốn công sở tốt có thể sẽ dùng chính tình huống này để gây dựng đồng minh với những yêu quái ghê rợn hơn và củng cố địa vị của mình.

Cảnh báo về an nguy cho nạn nhân - nạn nhân có thể gặp phải những rủi ro nào khi kế bẩn được tung ra?

Nếu bạn đang bị làm kẻ "giơ đầu chịu báng", điều này cho thấy dấu hiệu của kém niềm tin và có những yếu kém nổi cộm trong mối quan hệ giữa bạn với những người cùng nhóm, nếu họ nắm

quyền đuổi việc bạn thì bạn còn muốn làm việc với họ nữa không? Nói cách khác, bạn đang gặp nhiều cơ hội phát triển kỹ năng sinh tồn đấy.

THUỐC GIẢI CHO KẾ BẨN SỐ 20

Đây là trò khiến người khác lãnh rủi ro mà họ sẽ không dại gì nhận nếu không có hậu thuẫn và hỗ trợ, nhưng trong suốt thời gian đó lại có một chương trình nghị sự khác, khiến họ lâm vào tình cảnh khó khăn và phải "một mình chống lại mafia".

Nếu bị đồng nghiệp chơi đểu bằng chính trò này, bạn sẽ hiểu nó đau đớn như thế nào. Đồng nghiệp của bạn rõ ràng là một

lũ đớn hèn xảo trá nếu đây là phương châm làm việc nhóm của họ, nhưng bạn cũng nên tự hỏi bản thân xem mình đã ăn ở thế nào để nên nỗi họ phải làm như vậy. Tùy thuộc vào độ nghiêm trọng của hậu quả mà họ có thể chỉ coi đó như một trò vui làm sáng bừng buổi chiều u ám chốn công ty, hay ở một khía cạnh khác của trò chơi, có khi họ đang trả thù hoặc trừng phạt bạn, hoặc đang tìm cách trục lợi từ vận xui của bạn. Dù có khó chịu tới đâu, bước đầu tiên trước khi đưa ra quyết định thích hợp là nhìn lại bản thân và hãy hỏi chính mình: Mình đã làm gì nên nỗi, cũng như xem xét những động lực mà họ có.

Chắc chắn là bạn sẽ cảm thấy thất vọng,

tức giận và bực mình trước hành vi của họ. Hãy biến đau thương thành hành động, nhưng hãy dẹp bỏ những cảm xúc cá nhân khi bắt tay vào xử lý. Có khi, mục đích chính của trò này cũng chỉ là để bọn họ trông thấy vẻ thất vọng, bực mình và tức giận của bạn cũng nên. Họ có thể đang mong chờ được nhìn thấy bạn thất bại để có được thắng lợi tinh thần, hoặc sẽ giả vờ choáng váng hay kinh ngạc trước cách ứng xử của bạn.

Nếu tinh ý, bạn sẽ thấy bỏ qua chuyện này không phải ý hay, thậm chí nó còn khiến họ xổ thêm nhiều trò cay độc hơn nữa. Chiến lược khôn ngoan để ngăn chặn vụ này không cho họ cơ hội giành thắng lợi và giúp gìn giữ uy tín, sự tự tin

và lòng tự tôn của bạn. Bạn nên xử lý việc này một cách cá nhân, giữa các bên liên quan với nhau mà thôi.

"Jerry, em rất lấy làm thất vọng khi mọi việc xảy ra như vậy. Anh đã đẩy em vào tình huống khó xử, anh chẳng đỡ gì cho em như đã hứa cả. Nếu chúng ta còn muốn làm việc với nhau hiệu quả trong tương lai, em nghĩ ta cần phải ngồi lại để nói kỹ hơn về việc này."

Tất nhiên, những người hiểu biết chính trị thương trường thực thụ sẽ chẳng bao giờ để mình phải lâm vào tình cảnh này ngay từ đầu. Nếu nghi ngờ mình bị họ "cài bẫy" hoặc đã từng bị dính đòn, bạn có thể dùng những chước khác qua những

câu hỏi dưới đây.

CÂU HỎI CHO NHỮNG KẺ CHỐNG LƯNG GIẢ HIỆU

- Điều gì ngăn anh tự thân vận động trong chuyện này?

- Tại sao anh muốn hỗ trợ em làm việc đó?

- Điều gì khiến anh nghĩ em sẽ thành công?

- Em sẽ hỗ trợ được gì cho anh khi anh đệ trình việc này lên sếp?

- Hỗ trợ cụ thể mà anh nói là gì vậy?

- Anh còn nhờ ai làm việc này nữa không?

- Vậy tại sao người ta lại từ chối?

- Nếu em cũng từ chối lời đề nghị của anh thì sao?

- Em sẽ phải đối mặt với điều gì nếu nhận làm trò khỉ này?

Những câu hỏi này sẽ giúp bạn thử áp lực tới đồng nghiệp. Chúng cũng là dấu hiệu cho họ biết sự nhạy bén về chính trị thương trường của bạn, đồng thời, nhắc họ nên thu đòn này về khi bạn đã đạt thắng lợi tinh thần bằng cách ngỏ ý sẽ hỗ

trợ khi họ đưa ý tưởng đó lên cấp trên.

Nếu bạn đã dùng những câu hỏi trên và đồng nghiệp của bạn vẫn chưa cư xử tử tế hơn, chúng tôi khuyên bạn hãy lắng nghe trực giác của mình. Sẽ có những đội ngon lành hơn trong công ty; tin chúng tôi đi, chúng tôi đã gặp và làm việc với họ rồi.

Mẹo vặt

TẬP LUYỆN TƯ DUY CẢM XÚC

Tất cả những cảm xúc bạn trải nghiệm khi lâm vào tình huống này có thể vừa giúp đỡ vừa ngăn trở bạn. Ngay cả những cảm xúc bị cho là tiêu cực như

tức giận, thịnh nộ, hay thậm chí là căm phẫn cũng có thể sẽ xắt ra miếng, nếu chúng thúc đẩy bạn thực hiện những hành động tích cực. Tuy nhiên, chúng sẽ biến thành trở ngại nếu bạn xử lý vấn đề với cơn thịnh nộ và căm phẫn. Tức giận thường sẽ bị đáp lại bằng sự tức giận lớn hơn, do đó, nó cũng giống như đổ thêm dầu vào lửa, và những trận chiến kiểu "hữu dũng vô mưu" như vậy chỉ mang lại lợi thế cho phái Gian hùng mà thôi. Mà những kẻ này lại biết rõ cách lợi dụng tình thế. Cuộc đối đầu sẽ không thuận lợi nếu bạn trở nên hung hãn, vì vậy, hãy luyện tập tư duy cảm xúc cho bạn đi là vừa.

KẾ BẨN SỐ 21: TÁI THIẾT

Thủ đoạn "thay máu" nhân sự cả đội hay phòng ban nào đó nhằm mục đích đá kẻ mình không ưa ra ngoài.

Với tư cách một công ty chuyên nghiệp, thỉnh thoảng, tái tổ chức là việc làm cần thiết để phù hợp với sứ mệnh hay tầm nhìn của mình, và dĩ nhiên, để chăm sóc khách hàng, các cổ đông và các bên liên quan được tốt hơn. Việc này đòi hỏi phải có một số người thay đổi vai trò, có tinh thần trách nhiệm và báo cáo sự thay đổi cơ cấu tổ chức. Đôi khi, việc tái thiết khiến một vài vị trí trở nên dư thừa, và

những con người không thể hoặc không dám thay đổi, tất yếu sẽ phải ra đi.

Tuy nhiên, rành rành là tái thiết vẫn có thể trở thành kế bẩn, khi việc “thay máu” nhân sự chỉ nhằm mục đích “mượn gió bẻ măng”, để tống cổ ai đó thay vì sự phát triển của tổ chức. Thủ đoạn này thường được xem như một cách hữu hiệu để đá kẻ thù hoặc những nhân vật làm ngứa mắt ra khỏi bộ phận hoặc cơ quan, và cách này đang trở thành sách lược phổ biến.

Mặt trái của thủ đoạn này là, khi người ta dùng kế tái thiết, ai cũng nhận ra trò chơi đang bắt đầu, không chỉ người quản lý và nạn nhân mà ngay cả người ngoài cũng

thấy. Những "người ngoài" này có thể được xem như cứu tinh của nạn nhân, và nếu người đó đủ quyền lực và ảnh hưởng, có thể sẽ xảy ra những vấn đề leo thang, khiến toàn bộ quy trình bị kéo dài, tình hình trở nên trầm trọng và công ty sẽ phải chịu những phí tổn nặng nề.

Ngoài ra, những người ngoài cuộc nói trên có thể chẳng đầu tư gì nhiều và họ cứ việc đứng khoanh tay mà nhìn thôi. Họ biết thừa mục đích thật sự của quy trình quản lý này chẳng phải để thực hiện những đánh giá chính xác, những tầm nhìn mới hay để phát huy giá trị gì sất. Họ chỉ thấy những kẻ mượn gió bẻ măng đang làm luật mà thôi. Nếu bạn đang làm việc tốt, có quan hệ tốt với những nhân

vật có thế lực, bạn ít có nguy cơ bị lọt vào tầm ngắm. Phạm lỗi khi bạn không được nổi cho lắm hoặc hiệu suất công việc đã bị báo động thì tái thiết có thể trở thành "đòn quyết định" với bạn.

Tái thiết giúp đá những kẻ khó ưa hay những tay không hợp nhãn ra ngoài, cho nhân viên thấy rõ mức độ hai mang và sự kém trung thực cũng như chân thành trong cách lãnh đạo, và dự phần nhiều hơn nữa vào cái chết tinh thần của công ty.

Cái giá phải trả về mặt tài chính có thể sẽ cao, đặc biệt là khi trò này dẫn tới mấy vụ kiện cáo nghề nghiệp (làm bại hoại thanh danh công ty nếu vụ này lớn) hoặc tiêu tốn của công ty những khoản

phí khổng lồ. Tái thiết là một quy trình hoạt động kinh doanh thường gây ra những hỗn loạn nhất định, những tin đồn và những thay đổi tất yếu, trong lúc đó, thị trường và nhu cầu khách hàng thường sẽ bị xao nhãng, tạo cơ hội cho đối thủ cạnh tranh chiếm ưu thế và khiến khách hàng cảm thấy thất vọng.

Khía cạnh gây tò mò của tái thiết chính là tính minh bạch của nó. Trò này luôn luôn được những người quan tâm, hoặc thậm chí là những người không quan tâm nhìn thấy rõ ràng, và cứ thế đi đến kết thúc, mà chẳng ai có động thái gì.

Những người ngoài cuộc thường mang tâm lý "thấy chết không cứu", trên thực

tế, họ còn ngầm "hôi của" hòng mưu lợi cá nhân trên những thất bại nghề nghiệp của người khác. Mà sự thực, chẳng có mống nào thèm quan tâm việc Jerry hói đầu vừa bị dính đòn tái thiết hết, và chúng tôi cược rằng, thậm chí bạn còn thấy khoái trá khi chứng kiến lão nhận kết cục như vậy nữa kia. Cũng đúng thôi, lão là nhân vật phản diện ngay từ đầu màn kịch mà, nhưng tin xấu là, nhân vật chính, chàng Ben của chúng ta, cũng có thể dễ dàng trở thành nạn nhân sau đó thôi. Trong trường hợp này, công ty nhận được kết quả xứng đáng nhưng có thể, chẳng thể nào tính được cái giá thực sự phải trả cho quy trình này.

KẾ BẨN NÀY ĐE DỌA GÌ ĐẾN TỔ

CHỨC

Cảnh báo về lợi nhuận - điều này đe dọa thế nào tới lợi ích của tổ chức?

Mối đe dọa chính nằm ở thất bại trong việc tuân thủ các thủ tục pháp lý, để mặc công ty mở cửa cho những quy trình cứng nhắc này. Khoan đề cập đến những vấn đề quản lý, các gói đền bù thì chi phí cơ hội của tái thiết là sự lãng phí nghiêm trọng năng lượng và tập trung.

Độ mẫn cảm của tổ chức - công ty sẽ điêu đứng ra sao với những hành vi này?

Kế này được dùng ở mọi công ty, xem ra

là kế hoàn hảo để đá kẻ mình không ưa bay ra ngoài mà không mấy đau đớn.

Đe dọa văn hóa - điều này ảnh hưởng đến văn hóa doanh nghiệp và tinh thần nhân viên như thế nào?

Trừ những kẻ “mũ ni che tai” với vấn đề chính trị thương trường, ai cũng rõ trò này đang diễn ra thế nào và chân tướng của nó ra sao, mặc cho những giấy tờ tài liệu được vẽ ra để hợp lý hóa hành động “thay máu”. Mối đe dọa cho văn hóa và tinh thần doanh nghiệp báo hiệu thất bại trong giải quyết những vấn đề về năng suất, thực hiện công việc phù hợp với chính sách và nhân viên thì ai cũng thấy sự gian trá đó.

Tỷ lệ rủi ro của kẻ chơi bẩn - mức độ rủi ro và khả năng bị vạch trần là bao nhiêu?

Nếu bạn là tay quản lý đang giở thủ đoạn này, bạn có khả năng chiến thắng; tuy nhiên, vẫn có khả năng "người tính không bằng trời tính" xảy ra và bạn sẽ bị buộc tội hay lâm vào cảnh "gậy ông đập lưng ông". Hãy tự hỏi liệu tái thiết có thực sự dễ dàng hơn việc thực hiện quy trình quản lý thành quả?

Cảnh báo về an nguy cho nạn nhân - nạn nhân có thể gặp phải những rủi ro nào khi kế bẩn được tung ra?

Nếu bạn là người bị đưa vào quy trình "tái thiết", có lẽ bạn sẽ có rất ít cơ hội thay đổi, và bạn nên nghĩ đến việc rút lui trong kiêu hãnh với một khoản bồi thường kha khá có thể chấp nhận được.

THUỐC GIẢI CHO KẾ BẨN SỐ 21

Và bây giờ, chúng ta đã tiến tới kế bẩn cuối cùng - chúng tôi đã dành thử thách chính trị thương trường lớn nhất cho phút cuối. Sống sót sau tái thiết khi nó là một kế bẩn rất khó, nhưng không phải là không thể; và trong trường hợp xấu nhất, khi bạn chuẩn bị đi đời sự nghiệp, hãy tính làm sao khi ra đi phải thật hoành tráng, vẫn đảm bảo được uy tín, thanh danh và một khoản đền bù kha khá. Sẽ

luôn luôn có quy trình kháng cáo nội bộ trước khi bạn bị chính thức về vườn, và đây chính là cơ hội để bạn bảo toàn vai trò trong công ty, nhưng vị trí của bạn có thể sẽ phải thay đổi do kiểu gì cũng có chuyện đảo ngược vị thế từ phía mấy tay phá bĩnh.

Một khi đã phải đứng ngoài công ty, bạn vẫn có thể viện đến quyền đền bù theo pháp luật nếu bạn chứng minh được bạn bị đối xử bất công hoặc bị phân biệt. Tuy nhiên, không có cách nào giúp bạn phục hồi chức vụ, mà nếu có, bạn có thực sự muốn ngồi lại đó không? Khi ai đó bị dính đòn tái thiết, dù chỉ là một phần liên quan hay là nạn nhân chính của kế bẩn này đi nữa, kết quả thảm khốc cuối cùng

cũng như nhau mà thôi. Công ty sẽ công bố nhiệm kỳ của họ đã kết thúc, kẻ nhận quyết định lĩnh một đòn đau điếng, và người ta mong họ cuốn xéo càng lặng lẽ âm thầm càng tốt.

Nếu nghi mình nằm trong diện bị "quy hoạch" cho thủ đoạn tái thiết, bước đầu tiên bạn phải làm là phải tìm chứng cớ chứng minh sự thật chứ không phải ngồi một chỗ mà kêu trời. Cũng nên chú ý đến những lời tán gẫu của hội "chim lợn", mấy tin hành lang nhiều khi độ chính xác cũng cao ra phết! Nhưng bạn cũng cần cái gì đó chắc chắn để làm nền tảng cho những hành động trong tương lai. Do tái thiết là một trò chơi diễn tiến chậm, công ty cần thời gian kiểm tra các quy trình

tuân thủ thủ tục tố tụng, và để đảm bảo việc này không dẫn đến kiện tụng om sòm. Vì vậy, trước mắt, bạn đang chủ động về thời gian. Phần đầu tiên của chiến lược bảo vệ chính mình vẹn nguyên qua cơn bão tái thiết là phải biết tận dụng khoảng thời gian đó để xác thực mối nghi ngờ với những người có đủ thông tin xem cảm giác của bạn đúng hay sai.

Hãy hỏi những người liên quan, đồng minh hay thậm chí là địch thủ vài câu hỏi khôn ngoan sau để tìm ra nguyên nhân thật sự. Bất cứ dữ liệu nào thu thập được từ những buổi gặp gỡ này đều có thể có giá trị cho sau này và hình thành nền tảng cho các bước hành động tiếp theo.

NHỮNG CÂU HỎI CHỐNG LẠI ĐÒN TÁI THIẾT

- Anh biết gì về tin đồn cải tổ không?

- Đằng sau chuyện tái thiết này là gì?

- Quy trình tái thiết sẽ mất bao nhiêu thời gian?

- Khi nào người ta sẽ có những thông báo chính thức?

- Phải làm thế nào để hạn chế tối đa những gián đoạn kinh doanh?

- Chuyện tái thiết này sẽ giúp chúng ta

chăm sóc khách hàng tốt hơn ra sao?

- Quy trình nào sẽ được ứng dụng để quyết định và phân công vai trò mới?

- Việc tái thiết sẽ dùng đến những tiêu chí cụ thể nào?

- Những ai liên quan đến quá trình ra quyết định?

- Những ai sẽ bị ảnh hưởng bởi tái thiết? (Hỏi về người, công việc, bao nhiêu và sau bao lâu...)

- Tôi sẽ bị ảnh hưởng ra sao?

- Kết quả của vụ cải tổ này sẽ được

thông báo như thế nào? Và khi nào?

- Khi tái thiết liệu có cơ hội thay đổi nghề nghiệp hay chuyển đến vị trí khác không?

Cần phải lịch sự và thể hiện quyết tâm đeo bám khi hỏi, đồng thời phải chú ý cao độ nhỡ khi người kia vô tình rỉ ra những manh mối về mức độ trung thực của họ. Cần chú ý cả đến sắc thái câu trả lời của họ để đánh giá mức độ trung thực, chính xác của thông tin đến đâu.

Một số người cho rằng việc hỏi han này khá mạo hiểm và còn tăng khả năng bị "thay máu". Sách lược "mặc kệ" xem ra được rất nhiều người ưa dùng. Chúng tôi

muốn bạn tạo nên sự khác biệt. Đây chắc chắn là một hành động gan dạ khi tiếp xúc với những người quyền lực trong công ty bằng những câu hỏi như thế. Nhưng việc hỏi thẳng họ cũng chứng minh sự tự tin, uy lực cá nhân và nhận thức chính trị thương trường của bạn, kiểu như câu nói dưới đây:

"B. thân mến ơi, chẳng ai tin chuyện tái thiết này có mục đích nào khác ngoài việc đá tôi ra khỏi đây. Tôi nghĩ, tình hình này gây khó chịu cho tất cả mọi người, vậy hãy làm việc cùng nhau và tìm ra hướng tốt nhất đi."

Nếu những tay thế lực trong công ty bạn đã bị mờ mắt khi nghĩ rằng tái thiết là

phương án tốt để loại người họ không ưa ra, và hơn nữa, những kẻ đứng ngoài cuộc lại đủ khôn ngoan để nhận ra đây là một trò bẩn chính trị chốn công sở, vậy thì việc hỏi về phương pháp luận và nguyên nhân đằng sau những vụ cải tổ sẽ làm họ thêm lúng túng và điều này sẽ hữu ích cho bạn.

Nếu những lời thẩm vấn khiến bạn trở thành huyền thoại, hãy giữ những bản cứng của bằng chứng, đề phòng có những hành động gian trá diễn ra, bạn gặp phải những mối nguy đạo đức và những lựa chọn khó khăn phía trước. Điều quan trọng là cần quyết định kết quả cuối cùng bạn muốn trong tình huống này là gì. Bước đi tiếp theo là xác định những tình

huống tốt nhất và xấu nhất, rồi thảo luận với những người có thể cho bạn những lời khuyên chuyên nghiệp hơn.

Nếu công ty thực sự muốn bạn đi, thì cố ở lại có ích gì không? Nếu bạn đối đầu công ty với những bằng chứng về sự gian trá của họ, bạn có thực sự tin rằng họ sẽ quy không? Đôi khi, có thể khuyên can được họ, nhưng hãy ý thức mức độ thử thách của việc bạn đang làm. Tiếp tục trụ lại công ty trong hoàn cảnh này cũng đồng nghĩa với việc hạn chế tầm phát triển. Thật sự thì bạn nên bỏ công ty đó, với uy tín và phẩm hạnh còn nguyên vẹn, một khoản kha khá ở ngân hàng và một cái CV đèm đẹp để nộp cho chỗ làm mới. Chắc chắn vẫn còn những công ty

tốt hơn để vào làm, hãy dồn năng lượng và chú tâm vào việc tìm công ty mới.

Tuy nhiên, trước khi vội vã hẹn hò với tay săn đầu người, hãy dành vài phút suy ngẫm. Sự thật khó chịu cuối cùng khi phải trở thành nạn nhân của kế tái thiết này là ở mức độ nào đó, bạn đã gây ra sai lầm khiến họ đối xử như vậy. Cho nên, tạm thời dẹp nỗi đau qua một bên và trung thực về việc mình đã làm gì nên nỗi. Chúng tôi không có ý rằng bạn bị như vậy là đáng, nhưng kế này thường là do, một phần nào đó, chính nạn nhân gây chuyện trước. Năng suất làm việc của bạn thấp hơn mức cho phép? Hay là bạn lỡ đắc tội với một ông to bà lớn nào đó trong công ty? Bạn đã lách luật hay vi

phạm quy định nào chăng? Hiểu rõ nguyên nhân sẽ đảm bảo cho bạn việc không bao giờ mắc phải sai lầm lần nữa.

THÔNG ĐIỆP CUỐI CÙNG

Nếu bạn là nhà quản lý hay lãnh đạo công ty và bạn cho rằng cải tổ là một cách hay để loại những kẻ kém cỏi và khó trị ra khỏi công ty, thì hãy nhìn lại bản thân xem bạn có đủ can đảm để tự vấn với những câu chúng tôi đã hỏi không? Hãy xem chuyện đó khó chịu như thế nào, nếu người bị bạn chơi bẩn thực hiện một chiến lược có đạo đức để thách thức bạn. Nếu bạn vẫn quyết định tiếp tục thủ đoạn, vậy hãy tự hỏi bản thân những câu này đi:

- Bạn cho rằng nhân viên của bạn không biết tí gì về chương trình nghị sự thực sự?

- Sự tin tưởng nhân viên dành cho bạn còn lại bao nhiêu khi trò chơi kết thúc?

- Mất bao lâu để lên tinh thần lại sau vụ này?

- Bạn thực sự muốn kinh doanh theo cách này à?

- Đây là loại hình công ty mà bạn đang muốn xây dựng sao?

- Chiến lược này phù hợp với giá trị cá

nhân của bạn chứ?

- Cái giá bạn phải trả là gì?

- Ảnh hưởng của sách lược này lên khách hàng của bạn?

- Nếu bị phát hiện, hậu quả dính dáng đến luật pháp bạn phải gánh sẽ như thế nào?

- Bạn có chịu được dư luận tiêu cực rằng công ty bạn không phải nơi tốt đẹp để làm việc không?

- Điều gì ngăn không cho bạn đối diện tình hình này một cách chuyên nghiệp hơn?

- Khi đang tiến hành tái thiết, bạn nghĩ nhân viên của bạn sẽ làm việc hiệu quả đến đâu? Họ sẽ có động lực thế nào, tập trung và cống hiến ra sao? Bạn có thể thực sự chịu được không?

- Chuyện này nói về giá trị bản thân của bạn thế nào đây? Đạo đức và tinh thần dũng cảm?

Nếu bạn bắt đầu xem xét lại cách nhìn nhận vấn đề của mình về tái thiết, bạn có một vài lựa chọn khó khăn đây. Chúng tôi sẽ đưa ra cách giải quyết thế tiến thoái lưỡng nan của bạn. Bạn chuẩn bị thay đổi? Bạn có thể đưa ra cách tiếp cận trung thực hơn? Nếu câu trả lời là

không, bạn đang đối mặt với nguy cơ bị vạch mặt rất lớn. Quyền lựa chọn thuộc về bạn.

Mẹo vặt

ĐẦU HÀNG

Chúng ta cần phải hiểu, không nhất thiết phải tham gia vào mọi trận chiến, và không phải trận chiến nào tham gia ta cũng giành được phần thắng. Một vài kẻ thuộc phái Gian hùng quá quyết đoán và ngập sâu trong những suy nghĩ sai trái, rằng họ không cần phải trung thực hay sáng tạo; họ không thèm học về mối tương quan giữa nguyên nhân và kết quả, và thường bị lún vào những

suy nghĩ thiển cận. Nếu gặp phải những kẻ Gian hùng kể trên, thì cách tốt nhất là "chuồn" thôi. Ngay cả khi phải đối đầu với áp lực dâng trào hay một vấn đề không mấy quan trọng. Việc bảo toàn thanh danh, lòng tự trọng, sự nghiệp và giá trị bên trong quan trọng hơn rất nhiều. Cứ cho bọn họ ngửi mùi cái gọi là "chiến thắng" ấy đi, nào có vẻ vang gì! Càng nhanh chóng quyết định bỏ qua những thứ nhỏ nhặt, chúng ta càng nhanh chóng nạp lai năng lượng và tận tâm tận lực đương đầu với những thử thách xứng đáng hơn.

HỒI KẾT: HẠNH PHÚC MÃI MÃI

Hanna ngắm nhìn khung cảnh tuyệt vời ở khu bãi biển Florida. Ngay sát mép nước, Ben đang giỡn sóng cùng lũ trẻ. Nhìn hắn được nghỉ ngơi, nàng cũng thấy vui lây. Hanna không thể nhớ ra lần cuối cùng Ben được xả hơi là khi nào. Và, sau bao nhiêu sóng gió hồi năm ngoái, hắn đáng được hưởng kỳ nghỉ này quá đi chứ!

"Các cụ nhà em không vui khi thấy em không về nhà cùng anh Mark, nhưng làm

sao em bỏ chốn bồng lai này đi được?" Miranda khoát tay như để khẳng định thêm vẻ mỹ miều nơi bãi biển Florida. "Chị làm một ly nữa chứ?"

Hanna gật đầu. "Chị không băn khoăn gì vì em đã ở lại cả. Xét cho cùng, thì Luton, chậc..."

Luton. Khi Mark đi, gã có hứa với Miranda sẽ chỉ mất sáu tháng, hoặc hơn một tí thôi, để gã "chứng tỏ bản thân". Miranda chẳng hề chờ đợi. Nếu gã đã không thể đạt được những mong đợi từ phía cha nàng, có lẽ, gã cũng chẳng thể nào đáp ứng được những kỳ vọng của nàng cũng nên? Bởi vậy, nàng vẫn ở lại Florida, làm vài việc để mình luôn bận

rộn.

Hanna lại ngả người trên chiếc ghế dài. “Bố em thật tốt khi cho nhà chị được ở đây, và được quen biết với em còn tuyệt vời hơn gấp bội!”

Miranda mỉm cười. “Bố em nói rằng chị và Ben nên nghỉ ngơi, nhất là khi anh nhà đã phải vất vả thế nào mới vực được Khởi nguồn dậy. Xem ra bây giờ anh xã nhà chị đang sắp sửa đưa mọi thứ đến hồi kết tốt đẹp rồi.”

“Cũng phải ‘nằm gai nếm mật’ đấy em ạ!” Hanna cười. Nàng không rõ chuyện quái gì đã xảy ra với Jerry. Ben kể với nàng, hầu như cả Xennic đều ngạc nhiên

khi thấy thiếu Jerry cũng chẳng ảnh hưởng tí teo gì đến hòa bình thế giới. Tất nhiên, cũng có người nhớ lão, nhưng cũng chỉ gọi là “nhớ đến”, thế thôi!

“Hanna, chị có muốn ổn định ở đây luôn không?”

“Trời! Đây là một quyết định khó khăn lắm chứ, Miranda!”. Một thoáng im lặng giữa hai người trước khi cả hai phá lên cười sau câu châm chọc của Hanna. Qua một tuần, họ đã trở nên thân thiết như những người bạn lâu năm và Hanna vô cùng ấn tượng. Không phải chỉ bởi Miranda rất cởi mở, thân thiện mà còn vì nàng ta “một tay xây dựng cơ đồ”, đưa công ty con mới nhất của Xennic lớn

mạnh trên đất Mỹ.

“Bố em hẳn sẽ vui lắm khi biết anh chị thích nơi này.”

“Dù sao đi nữa, chị cũng cần phải giúp Ben vững vàng trong vị trí mới sau tất cả những gì đã xảy ra hồi năm ngoái. Sẽ không làm gì để bị rơi vào những cái bẫy kiểu như vậy một lần nữa.”

“Vâng, nhưng thật buồn cười, khi Surrinder được nhận ghế của Jerry ấy. Em thấy bố em bảo, chị ấy chả có vẻ gì là sung sướng khi nghe được thông báo cả.” Ngừng một chút, Miranda lại tiếp tục: “Chính xác thì dĩ nhiên, chỉ là chị ta nhận thêm những trách nhiệm mới mà

thôi. Đây là một cuộc ‘thay máu’ cơ mà.”

“Có gì khác biệt chứ?” Hanna cảm thấy khó hiểu. Mặc dù Ben vẫn tâm sự với nàng chuyện công ty, nhưng vẫn có những việc nàng không hẳn đã hiểu rõ.

“Vấn đề pháp luật gì đó...” Hanna cố nhớ để về hỏi lại Ben. Tuy nhiên, nàng đinh ninh hắn biết tất cả những chuyện này, dù có hơi lo lo Ben có thể sẽ “dính chưởng” của mấy kế bẩn mới. Biết đâu trò chơi ở Xennic vừa mới nâng cấp lên, hoặc dân Mỹ có những “cuộc chiến ngai vàng” riêng của họ cũng nên!

Trước khi nàng có câu trả lời, Ben đã tiến đến gần, cười phớ lớ, rõ ràng hắn

đang rất phởn. Hanna lùa tay vào tóc hắn: “Chồng em có gì mà vui sướng thế?”

“Đúng thế, nhưng anh phải thú nhận một điều, là anh đã không giữ lời hứa.” “Hứa ấy ạ?”

“Ừ, anh đã hứa là sẽ không nghĩ đến công việc. Anh vừa thấy một con cua bò dưới tảng đá và không thể không liên tưởng đến Lewis. Nó khiến anh buồn cười.” “Khiếp, ghê quá!” Miranda kêu lên.

“Ngoài việc bò dưới đá tảng ra, anh có biết dạo này Lewis đang làm gì không?” Hanna hỏi.

"À, ngay trước khi bay đến đây, bọn anh nghe nói hắn đã chuyển qua bộ phận mới. Anh cũng không rõ Lewis thấy thế nào khi biết sẽ phải đi tập huấn ở Cumbernauld!"

Miranda cười sặc sụa, "Em cũng nghe nói thế, vì lợi ích của tất cả chúng ta, em chỉ mong buổi học đầu tiên của hắn không phải là về cách xây dựng hình ảnh tích cực. Nếu những thực tập sinh như thế mà chịu nghe thầy giáo, thì chắc chắn đã không có những giới hạn công việc đó rồi."

Rất phấn khởi, cả ba cùng chạm cốc và uống mừng Florida.

Khi bắt tay vào đề tài chính trị nơi công sở, chúng tôi đã nhận ra không chỉ có những mưu hèn kế bẩn giới hạn trong cuốn sách này, mà thực tế còn có rất nhiều trò khác.

Chúng tôi cũng thấy rằng, các sếp của chúng ta không chỉ nhận diện được những trò láu cá đó, mà họ còn rất nhiệt tình kể chuyện, chia sẻ cách “vận dụng” những kế này vào trò chơi và vẽ ra vô số kể những biến thể của cùng một mánh.

- Phần lớn các nhà quản trị trong tổ chức đều muốn làm việc hiệu quả và thúc đẩy tổ chức phát triển.

- Phần đông trong số họ chẳng lấy gì làm ấn tượng khi thấy đồng nghiệp giở những kế bẩn này ra.

- Một vài người nói rằng họ rất khoái những mánh khóe ấy; một số xem đó "chỉ là cách khiến mọi chuyện được ngon lành hơn thôi" hay "đời là thế!"

- Một vài người thừa nhận rằng họ từng hoàn toàn mù mờ với những chuyện như vậy, rằng họ không thoải mái với câu chuyện của chúng tôi, nhưng giờ đây họ đã được trang bị đầy đủ cho việc đối phó với những mánh khóe chính trị thương trường tiêu cực.

- Một vài nhà quản trị sáng suốt nhận

thấy những trò bẩn chính trị thương trường này chắc chắn sẽ dẫn đến một chuỗi những phản ứng tiêu cực khi kẻ ngoài cuộc “bị dính vào”. Phần lớn đều nhìn nhận mối đe dọa từ những mánh mung bẩn thỉu rất thiển cận.

- Xét cho cùng, kết cục của những hành động này trong tổ chức trên những khía cạnh về thời gian, tiền bạc, uy tín thì hầu hết đều bỏ lỡ khách hàng, mất hợp đồng, những nhân tài vỡ mộng bỏ đi, những người có uy lực thì tổn hại thanh danh, những kẻ tham chiến hầu hết đều rơi vào tình trạng căng thẳng thần kinh, suy nhược cơ thể, v.v...

- Điều đáng lo nhất ở đây đó là khi trao

đổi về những mánh bẩn, những nhân vật chính trên sân khấu của màn kịch của những trò chơi chốn công sở lại bày tỏ sự ái ngại về "thuốc giải" của chúng tôi. Họ cho rằng chúng tác động tiêu cực lên bộ máy hành chính của tổ chức. Thậm chí, nhiều người còn bảo hãy dùng nhiều mánh khóe hơn nữa để trị lại phái Gian hùng. Nhưng, "dĩ độc trị độc" chỉ làm tình hình thêm tồi tệ mà thôi.

Những đắn đo chưa ngã ngũ trong tư tưởng và sự bàng quan trước những mưu hèn kế bẩn không hề đem lại điềm lành cho bất kỳ tổ chức nào. Thực tế cho thấy, nếu chúng ta không hành động, nạn nhân tội nghiệp - chính là văn hóa doanh nghiệp của chúng ta - sẽ phải giơ đầu

chịu báng.

Để bắt đầu ứng phó với những trò bẩn chốn công sở, chúng tôi mạnh dạn đưa ra một vài chỉ dẫn, không chỉ cho những nhà quản trị mà cho cả những ai đang lơ ngơ bước chân vào chốn thương trường.

1. Tranh luận:

Đây thực sự là phần khó nhằn. Chúng tôi nhận thấy rằng, đưa ra những chủ đề về quyền lực và chính trị thương trường trong công ty là khuấy động những kinh nghiệm, những cảm xúc sâu kín và khó chịu nhất trong hầu hết mọi người. Nhưng nếu chúng ta muốn có sự lãnh đạo quyết đoán, đúng đắn và sáng suốt, thì chúng ta

phải đối mặt với vấn đề này ngay và luôn. Chúng ta phải lôi chủ đề khó chịu này ra khỏi bóng tối, bằng sự tự tin và công chính của bản thân. Có thể tham khảo cuốn How to win every argument (tên tiếng Việt là Tranh luận thật đơn giản) của chúng tôi để mài nhọn kỹ năng này.

2. Học hỏi và nâng cao trình độ

Bất chấp những tay quản lý kém hiệu quả, những kỹ năng chính trị tích cực và hiệu quả phải được vạch ra rõ ràng ở mọi cấp quản trị trong tổ chức. Nếu những nhà quản lý cũng đang học tập những thủ đoạn chính trị từ những đồng nghiệp ngang cấp và cao cấp, thì họ đang

rèn luyện loại thủ đoạn nào? Cần phải soạn ra các chương trình phát triển quản lý hiệu quả để có thể giúp mọi người trui rèn được những kỹ năng có tầm ảnh hưởng lớn hơn. Liệu tất cả chúng ta có thể làm ngơ trước mối đe dọa đến sự sống còn của tổ chức hay không?

3. Chính trị thương trường là cần thiết

Cần thừa nhận, thủ đoạn chính trị là một phần tất yếu trong hoạt động của công ty và chúng sẽ chẳng bao giờ tuyệt chủng cả. Trên thực tế, còn có nhiều bằng chứng rõ ràng cho thấy chúng đang trên đà phát triển nữa. Bởi vậy, hãy lên kế hoạch gieo mầm cho văn hóa chính trị thương trường tích cực ngay bây giờ.

4. Giá trị doanh nghiệp

Trở lại vấn đề giá trị doanh nghiệp để khẳng định những giá trị này luôn đi đôi với những hành vi chính trị tích cực. Và trước khi nhận định về tình hình chính trị trong tổ chức mình, hãy tự hỏi bản thân xem: Chuyện này trông thế nào, nghe như thế nào và bạn cảm thấy thế nào về chuyện đó? Chúng ta chỉ biết đến sự công chính khi gặp phải chúng? Bạn có thể mô tả như thế nào về những thủ đoạn chính trị thương trường có thể chấp nhận được và thủ đoạn không thể chấp nhận? Hãy cân nhắc đến phần thưởng và cơ cấu thúc đẩy của tổ chức bạn có hỗ trợ những giá trị đó không. Nếu không, hãy thay

đổi!

5. Đừng bao giờ đánh giá thấp Gian hùng

Hãy nhớ rằng, chiến đấu với những mánh mung của phái Gian hùng là một cuộc tiến công ồ ạt có tổ chức đáng được trông đợi đầu tiên. Thử tưởng tượng nếu bạn không phải "giở trò" để được việc nữa? Vậy thì công việc của bạn sẽ được đền đáp thế nào? Bạn và cả đội sẽ làm việc hiệu quả hơn ra sao? Hãy tưởng tượng những bước thay đổi trong năng lực của cả tổ chức.

Và với chính cá nhân bạn? Bạn đã bắt đầu xây dựng những kỹ năng chính trị

thương trường từ đâu, nhất là khi phần còn lại của tổ chức còn chưa sẵn sàng được “khai hóa”? Chờ công ty đổi sang một nền văn hóa chính trường kinh tế tích cực hơn có lẽ là một cuộc đợi chờ vô vọng! Ngày càng nhiều người học hỏi về những thủ đoạn chính trị thương trường, họ đã trang bị thêm quyền lực và thủ đoạn chính trị vào kế hoạch phát triển cá nhân, và giờ đây thu được những lợi thế khi kỹ năng gây ảnh hưởng của họ được nâng cao. Họ không chỉ sẵn sàng đương đầu với cuộc chơi, họ còn có thể hành động chính trực, xây dựng uy tín lâu dài và có giá trị bản thân đích thực.

Sau đây là những bước bắt đầu cần có:

- Thái độ tích cực

Hãy tỏ thái độ tích cực với những thủ đoạn chính trị trong tổ chức. Chúng không hề biến mất, mà đang trở nên ngày càng phức tạp, hãy vứt ngay cái mũ ni che tai và chú tâm học hỏi. Khi nào thì có thể có những phát triển mang tính chuyên nghiệp trong lĩnh vực này? Hãy nói chuyện với bên nhân sự hoặc phòng đào tạo về kế hoạch đưa ra những đề tài hấp dẫn và quan trọng trong lịch trình và chiến lược phát triển tổ chức.

- Kéo mọi người vào cuộc:

Thảo luận về quyển sách này và những mưu hèn kế bẩn một cách thân thiện với

những bộ óc khôn ngoan mà bạn có thể tin tưởng. Thảo luận về những mánh khóe chính trị thương trường mà bạn gặp phải và vận dụng những ý tưởng được trình bày trong sách để chúng có thể giúp bạn ngay từ những bước đầu xây dựng hệ thống miễn dịch cho bạn và cho công ty.

- Dẹp mấy quyển sách vớ vẩn đi

Dẹp hẳn mấy quyển sách về quyền lực và chính trị bào chữa cho phá hoại và lợi dụng chốn thương trường. Những mánh khóe chính trị thương trường bẩn bựa và những kẻ thiển cận rồi cũng đến ngày tới số thôi.

- Tiết chế cảm xúc

Khi bạn bị dính bất cứ kế bẩn nào, hãy biết tiết chế cảm xúc và luôn sáng suốt, nhớ chất vấn bằng những câu hỏi khôn ngoan và giữ bình tĩnh.

- Thắng lợi tinh thần

Tìm kiếm lợi thế tinh thần và vị thế lớn hơn bất cứ khi nào gặp phải một kẻ tự tư tự lợi thiển cận. Đây luôn là những mảnh đất khó khăn cho Gian hùng lẩn trốn.

- Giúp đỡ Gian hùng

Luôn luôn chuẩn bị “đường ra” và “đường tiến” cho Gian hùng. Nhớ rằng, lũ chuột sẽ cắn càn, nhưng nếu bạn cho

chúng con đường thoát, chúng sẽ chọn đường đó ngay.

- Ảnh hưởng chính trực

Dùng quyền lực cá nhân phù hợp và có đạo đức. Có nhiều cách tốt hơn để đối phó với những mánh khóe tiêu cực mà không phải ẩu đả. Chúng tôi cổ vũ hết mình cho sự can đảm dám hành động của bạn.

Cuốn sách này xin được kết thúc tại đây. Chúng tôi hy vọng rằng bạn đã có những giờ phút giải trí vui vẻ, cũng như đối mặt với những thách thức và được khai sáng. Chúng tôi cũng rất hy vọng bạn được tuyển vào hàng ngũ Chiến binh tinh nhuệ

chống lại những mánh khóe tiêu cực, tình trạng cửa quyền và quan liêu trong tổ chức. Hãy cùng chung sức dồn cho phái Gian hùng không chốn dung thân trong công ty của bạn.

---

[1] Quy trình đánh giá năng lực làm việc của nhân viên, bao gồm những phần đánh giá chính như: tự đánh giá, phản hồi từ cấp dưới, phản hồi từ cấp trên, và phản hồi từ những người quản lý. Quy trình này thường được sử dụng để phát triển bộ máy lãnh đạo, giá trị hoặc năng lực quản lý.

[2] Trong Tam thập lục kế, “Lý đào cương” là kế đưa cây lý chết thay cây đào.

[3] SMART: Specific (Cụ thể), Measurable (Đo lường được), Achievable (Khả thi), Relevant (Thích đáng), Timely (Có thời hạn).

[4] Kế “ném đá vào người dưới giếng” trong Tam thập lục kế.

[5] Bcc (blind carbon copy): bản sao ẩn; cho phép bạn gửi một bức thư điện tử đến nhiều người nhưng người nhận chính lại không hề biết những địa chỉ được gửi ẩn.

eBook để tải thêm nhiều eBook hơn nữa.